
**Helyi
Esélyegyenlőségi
Program**

Palotabozsok Község Önkormányzata



2013-2018

Tartalom

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)	4
Bevezetés	4
A település bemutatása	4
Értékeink, küldetésünk	11
Célok	11
A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE).....	13
1. Jogszabályi háttér bemutatása.....	13
2. Stratégiai környezet bemutatása	15
3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége	16
4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység.....	34
5. A nők helyzete, esélyegyenlősége.....	54
6. Az idősek helyzete, esélyegyenlősége.....	61
7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége	64
8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása	67
9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága	70
1. A HEP IT részletei.....	71
A helyzetelemzés megállapításainak összegzése	71
A beavatkozások megvalósítói.....	72
Jövőképünk.....	74
Az intézkedési területek részletes kifejtése.....	74
2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT).....	89
3. Megvalósítás.....	99
A megvalósítás előkészítése	99
A megvalósítás folyamata.....	99
Monitoring és visszacsatolás	100
Nyilvánosság	100
Érvényesülés, módosítás	102
4. Elfogadás módja és dátuma	103

Helyi Esélyegyenlőségi Program (HEP)

Bevezetés

Összhangban az Egyenlő Bánásmódról és az Esélyegyenlőség Előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény, a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról szóló 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet és a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelet rendelkezéseivel, Palotabozsok Önkormányzata Esélyegyenlőségi Programban rögzíti az esélyegyenlőség érdekében szükséges feladatokat.

Az önkormányzat vállalja, hogy az elkészült és elfogadott Esélyegyenlőségi Programmal összehangolja a település más dokumentumait¹, valamint az önkormányzat fenntartásában lévő intézmények működtetését. Vállalja továbbá, hogy az Esélyegyenlőségi Program elkészítése során bevonja partneri kapcsolatrendszerét, különös tekintettel a köznevelés állami és nem állami intézményfenntartóira. Jelen helyzetelemzés az Esélyegyenlőségi Program megalapozását szolgálja.

A település bemutatása

A település földrajza

Palotabozsok Magyarországon, a Dunántúlon, Baranya megye keleti-délkeleti részén, légvonalban közel a baranyai-tolnai megyehatárhoz terül el. Távolsága a megyeszékhely Pécsről jelentős. A legközelebbi városok Pécsvárad és Mohács. Ezek közül a 20 km-re fekvő Mohács játszik jelentősebb szerepet a település életében.

Palotabozsok az 5606 sz. Somberek-Pécsvárad összekötőúton közelíthető meg. Belterülete 166 ha, külterülete 1853 ha. Szomszédos települések Véménd, Dunaszekcső, Somberek, Görcsönydoboka és Szebény.

A község Baranya megye aprófalvas településszerkezetében a nagyobb falvak közé tartozik. A településen a házak, lakások száma 369, ebből önkormányzati tulajdon 5.

Az alapfokú intézményellátás a településen belül megoldott. A falu korszerű általános iskolával és óvodával rendelkezik, a gyermekek száma azonban csökken.

Közigazgatási szempontból 1975-ig önálló tanáccsal rendelkezett, 1975-1990 között Somberek társközsége volt, 1990-1991-ben a helyi önkormányzat megalakítása mellett önálló jegyzőséget is létrehoztak. 1997-től Szébennyel körjegyzőség a mai napig.

A község a Dél-Baranyai-Dombság kistáj területén fekszik. A tájszerkezet a kistáj általános jegyeit hordozza. A környék felszínét észak-déli irányban kialakult völgyek szabdalják, amelyekben patakmedrek alakultak ki. A település területét négy állandó vízfolyás metszi, ezek közül a legjelentősebb a Vémémedi-patak és a beletorkolló, a falut észak-déli irányban keresztülszelő Palotabozsoki-vízfolyás. Előbbi vízhozamára víztározó tavak települtek. Kedves színfolt, búcsújáró hely a patak mellett található Sarlós Boldogasszony kápolna (2. kép).

A völgyek közötti hátsók egyöntetű, nagytáblás szántóföldi művelés folyik.

A barnaföld és a ritkábban előforduló barna erdőtalaj a körzetet mezőgazdasági termelésre kiválóan alkalmassá teszi. Változatos vetésszerkezet kialakítására valamint gyümölcskultúrák termesztésére is optimális lehetőséget nyújt.

1

Költségvetési koncepció, Gazdasági program, Szolgáltatástervezési koncepció, Településfejlesztési stratégia, Településrendezési terv, Településszerkezeti terv, Településfejlesztési koncepció

Az elmúlt évek nagyobb odafigyelése, szervezettebb önkormányzati munka, a lakosság összefogása, rendkívüli szorgalma eredményeképpen a település igen rendezett, tiszta képet mutat.

A falu épületei, közintézményei, hivatalai

A tehetős község méltó községházat emelt 1914-ben.

A jó hírű, jól gazdálkodó Béke Őre MGT SZ építette a község lakossága számára 1992-ben. A reprezentatív, látványos épület 300 fős rendezvények befogadására is alkalmas. Emeleti részében 28 fő számára 2- és 4-ágyas vendégszobák találhatók. Az épület ad helyet a közösségi rendezvényeknek, egyesületeknek, dalköröknek, táncsoportoknak, könyvtárnak, német kisebbségi önkormányzatnak, internetes hozzáférésnek. (faluház)

A község díszjele a középületek és átjárók mellé telepített gesztenyefasor. Az ősze sok bosszúságot okozó fák, tavasszal és nyáron színpompás látványt nyújtanak.

A községben 5 osztályos általános iskola működik, amely 1994-ben épült. Tapasztalt, jól felkészült pedagógusok készítik fel az élet kihívásaira a 9 tanulót, német nemzetiségi oktatás keretében.

Az óvodában csodálatos környezetben tölti mindennapjait 18-20 óvodásunk, 1 csoportban, nemzetiségi foglalkozások mellett. Napi 3-szori étkezést biztosít a napközi konyhánk, ahol az iskolások és óvodások mellett a hadigondozottak, nyugdíjasok és felnőttek is naponta meleg ételhez juthatnak.

A római katolikus templom 1773-ban épült. A község lakói anyagi és fizikai áldozatokat is szívesen vállalnak állagának megóvása céljából. Csodálatos hangon megszólaló orgonáját egykori plébánosunk, Bezedeki Márton építette (,aki megszerezte az ehhez szükséges szakképesítést is).

A református templom, amelyet 2003-ban avattak fel. Igazi gyöngyszeme a falunak. Az összefogást jelzi, hogy a harangja a katolikus egyház ajándéka.

Az I. világháború hősi halottai tiszteletére emelt emlékmű, előtte az egykor 81 ültetett gesztenyefával. (A háborúban elesettek száma is 81 volt.)

A kopjafák, amelyeket a Magyar Dalkör kezdeményezésére állította a község, a székelyek és felvidékiek betelepítésének 60. évfordulójára.

A kényszermunkára elhurcoltak és áldozatok emlékére épített emlékmű.

A Rókus kápolna, amelyet az 1839-ben pusztító pestisjárványt követően építettek.

A Sarlós Boldogasszony kápolna, amely 1892-ben épült.

A temetődombon épített stációk a Kálváriával.

A tájház, ahol Kerner Pál a német és felvidéki tárgyi emlékeket gyűjtötte össze nagy műgonddal.

A másik tájház, amelyben a székelyek tárgyi emlékei találhatók Bíró Pál állhatatos gyűjtőmunkája eredményeként. Pali bácsi pincéjében a távolabbi és közeli múlt eseményei a pince falába vésve olvashatók.

A takarékszövetkezet, ahol a szorgalmas bozsoki emberek betéteiket elhelyezhetik, de, ha hitelre van szükségük, abban is segítségükre szolgál.

Az orvosi rendelő és védőnői szolgálat helye.

A posta épülete.

Településtörténet

A község múltja igen változatos, sokszínű. Régóta lakott vidék, hiszen leletek tanúskodnak arról, hogy a Péceli-kultúra (i.e. 2100-1900), a mészbetétes edények népe (i.e. 1600-1400), az urnamezős kultúra ugyanúgy megfordult e területen, mint ahogy a rómaiak is.

1932-ben a sportpálya rendezésekor több szórt hamvasztásos sír került elő, a Pécs-Bátaszéki vasútvonal építésekor pedig egy hamvasztásos temetőt pusztítottak el. Az urnamezős kultúrára vonatkozóan gömbfejű tű, levél alakú karikás függő, bronzkés, karikásvégű díszített penge, egy öntőműhely és 201 darabból álló kincslelet látott napvilágot. 1941-ben 80 síros temetőrészlet került elő a honfoglalás idejéből.

Elnevezése a Bozsok szláv eredetű személynévből ered, a hozzákapcsolódó Palota egy régi, várjellegű erődítményre utal. Neve először Bozok formában 1329-ben bukkant fel az okmányokban. 1333-ban Bozek néven a pécsi püspök fennhatósága alá tartozott, önálló plébániája jelentős helyre utal. Előfordul még Bosuk, Bosog, Palotha-Bosok névvel is. 1561-ben Macedóniay Péter birtoka, közigazgatási szempontból a szekcsői nahiehez tartozott. A hódoltság alatt elnéptelenedett, majd a pécsváradi apátság része lett. A XII. sz. végén görögkeleti rác családok éltek itt. 1711-ben szerbek telepedtek le, 1724-től megkezdődött a

németek érkezése. A szerb lakosság pedig 1733-tól kezdett kivándorolni. A magyarok a XIX. sz. első felében megjelentek a faluban, de számuk csak 1860 után emelkedett 100 fölé. 1739-ben, a faluban pusztító 1729. évi pestis járvány megállítása miatt kápolnát építettek Szent Rókus tiszteletére késő barokk stílusban. (3. kép)

1755-től önálló plébániája van, anyakönyvet is az óta vezet. 1892-ben emelték a sarlós Boldogasszony kápolnát, amelyet a helybeliek Szentkúti kápolnának hívnak. A római katolikus templomot 1773-ban Árpád-házi Szent Erzsébet tiszteletére szentelték fel. (4. kép)

Palotabozsok hagyományai iránti tiszteletét mutatja, hogy a rendszerváltást követően címet alkottak, zászlót készítettek és a falu látképével, valamint nevezetességeivel először 1925-ben majd később 1991-ben képeslapot adtak ki. (5.-6. kép)

Levéltári kutatások alapján egy korabeli helyi iraton lévő bélyegzőlenyomatról vette át a község a címer alapötletét. A címeren látható ekevas a település mezőgazdasági jellegére enged következtetni, amit egy oroszán tart, kifejezve vele az erős, stabil földművelést. A két olajfaág a településen élő nemzetiségek békés, egymás mellett élését és nyugalmaát fejezi ki. (1. kép)

Társadalmi, gazdasági jellemzők

Palotabozsokon 1930-ban 341 magyar, 1497 német és 15 egyéb anyanyelvű lakos élt, 1970-ben 835 magyar és 823 német lakott. A németek a rajnai-frank, közelebbről a fuldai nyelvjárást beszélik.

1945 májusában Bukovinából (Hadikfalva, Istensegíts) székelyek, majd a kitelepítések után 1947-ben a Felvidékről (Nagypeszek, Újbars, Marosfalva) magyarok érkeztek ide.

A lakosság lélekszáma az elmúlt 2-3 évtizedben csökkenő tendenciájú, az elvándorlás a városok felé figyelhető meg. Az itt élők korfája az idősök felé mutat, évente 3-5 gyermek születik. Az ellátásra szoruló idősök aránya magas.

Az iskolai végzettségre utaló mutatók véleményem szerint nem jók, hiszen a lakosoknak alig 7 %-a rendelkezik felsőfokú diplomával, 38 % középfokú tanintézetbe járt, 54 %-a az általános iskolai tanulmányait befejezve nem szerzett szakképesítést (KSH adatok szerint).

A 2005. október 1-i statisztikai adatok szerint a község 23 gyermekkel napközi otthonos óvodát és 70 tanulóval általános iskolát üzemeltet. Mindkettőben német nemzetiségi oktatás folyik, amelyért az önkormányzat kiegészítő normatív támogatásban részesül.

1993-ban a közel 200 éves iskola épülete helyére céltámogatással megvalósult új intézmény létesült mintegy 30 millió Ft-os beruházásból, ez ad helyet a 14474 kötetes községi könyvtárnak is. (7.kép) 1992-ben faluház épült, mely 300 fő fogadására alkalmas nagyteremmel, színpaddal és konyhával is rendelkezik. Az emeleti rész 28 férőhelyes 10 vendégszobájú panzióként működik. Az épület funkciói ezzel még nem merültek ki, hiszen a falu gyógyszertára és a fodrászat is található. (8.kép)

2003-ban állami támogatással, társegyházközségek, a környékbeli önkormányzatok, a németországi baráti kör és a katolikus egyház segítségével megépült a 70 tagot számláló református gyülekezet temploma. (9. kép)

Palotabozsokon hatékonyan működő társadalmi szervezetek: Palotabozsoki Iskoláért Közalapítvány, Önkéntes Tűzoltó Egyesület, Polgárőr Egyesület, Magyar Dalkör Egyesület, Edelweiss Német Nemzetiségi Dalkör Egyesület, Palotabozsoki Német Nemzetiségi Egyesület, Zenei Egyesület, Szabadidősport Egyesület. Külön említést érdemel a méltán híres 1978-ban alapított Palotabozsok-Mohács-Somberek Ifjúsági Fúvószeneke, mely fennállása óta számtalan belföldi és külföldi sikerekkel öregbíti e térség hírnevét.

A község 1991-től szoros baráti kapcsolatot tart fenn a németországi Dettingennel, melyre a kölcsönös segítségnyújtás jellemző.

A település közműellátottsága megfelel a mai kor elvárásainak. Megoldott a vezetékes ivóvízellátás, kiépített közüzemi szennyvízcsatorna üzemel, középnymomású földgázellátó hálózat létesült, a község villamos energia ellátás megoldott. A felszíni vizeket nyílt felszíni árokrendszerben vezetik a Palotabozsoki-vízfolyásba.

Palotabozsok az egységes T-COM hálózat központi települése. Távközlési hálózata jelenleg megfelelő, analóg és ISDN igények is kielégítettek. A településen csillagpontos-hálózatban kiépített kábeltelevíziós rendszer üzemel.

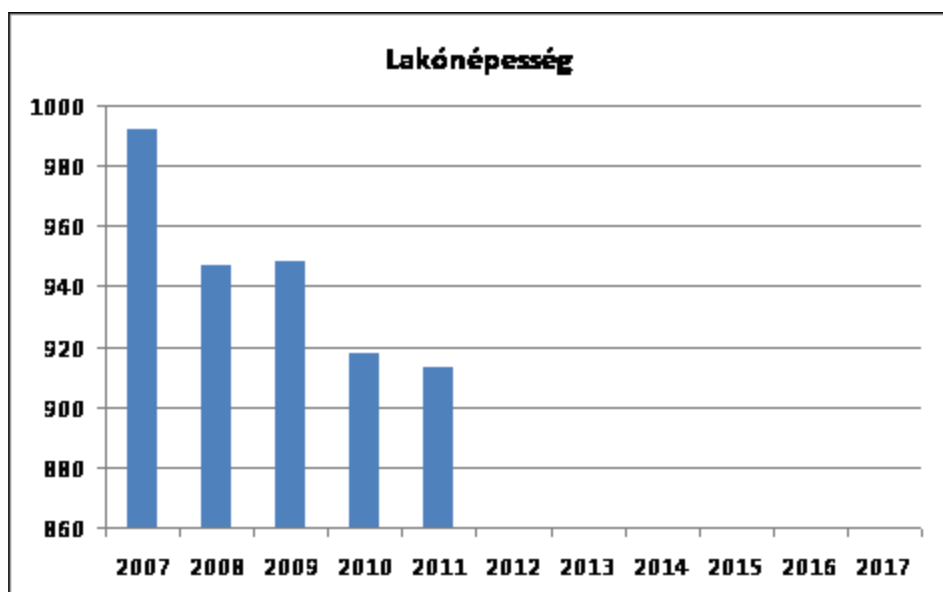
A község a következő egészségügyi ellátásokkal rendelkezik: háziorvosi ellátás, munkaidő után és hétvégén központi ügyelet áll a betegek rendelkezésére. A gyermekek és kismamák számára védőnői szolgálat

üzemel. Ezen kívül naponta fogorvosi szakrendelés van Véménd-Palotabozsok-Somberek községekben felváltva. Hétvégenként reumatológus szakorvos rendel.

A községben igen magas a vállalkozások száma. A 31 gazdasági társaság mellett 43 egyéni vállalkozó működik, amelynek nagy része a mezőgazdaságban tevékenykedik. Mindezek ellenére a regisztrált munkanélküliek száma 45 fő, ami 7,15 % . A területi mutatónak (7,15%) az országos átlaghoz viszonyított arány 1,09. (2005. január 20-i állapot)

1. számú táblázat - Lakónépesség száma az év végén

	Fő	Változás
2007	992	
2008	947	95%
2009	948	100%
2010	918	97%
2011	913	99%

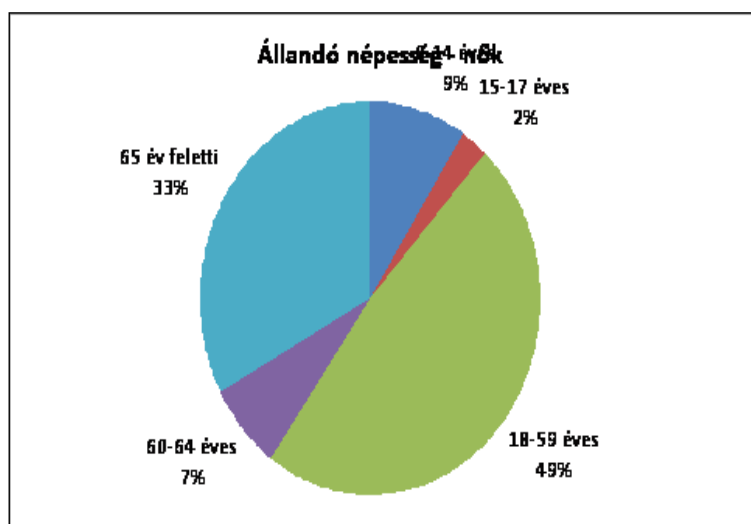
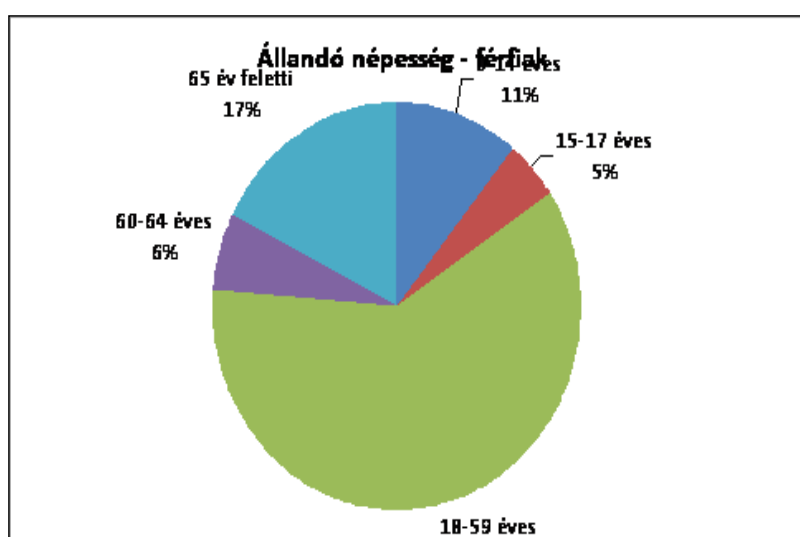


Palotabozsok lakossága az elmúlt években a megyei adatokhoz képest nagyobb mértékben csökkent, melynek egyik oka a következőkben is látható öregedési index és természetes szaporodás.

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	488	478	966	51%	49%
0-2 évesek			16		
0-14 éves	41	52	93	44%	56%
15-17 éves	11	23	34	32%	68%
18-59 éves	218	290	508	43%	57%
60-64 éves	33	30	63	52%	48%
65 év feletti	148	83	231	64%	36%

Forrás: TelR, KSH-TSTAR

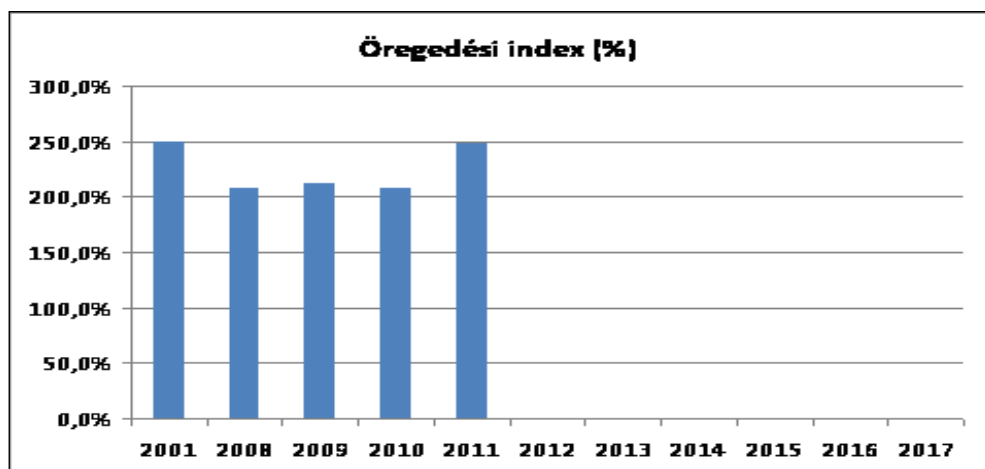


Az állandó népesség nemek aránya igen hasonló a megyei statisztikai adatokhoz. A férfiak és nők aránya 49% valamint 51 %. A 0-59 éves korosztályban a férfiak , míg 60 év felett a nők vannak többségben.

3. számú táblázat - Öregedési index

	65 év feletti állandó lakosok száma (fő)	0-14 éves korú állandó lakosok száma (fő)	Öregedési index (%)
2001	237	95	249,5%
2008	233	112	208,0%
2009	237	112	211,6%
2010	233	112	208,0%
2011	231	93	248,4%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

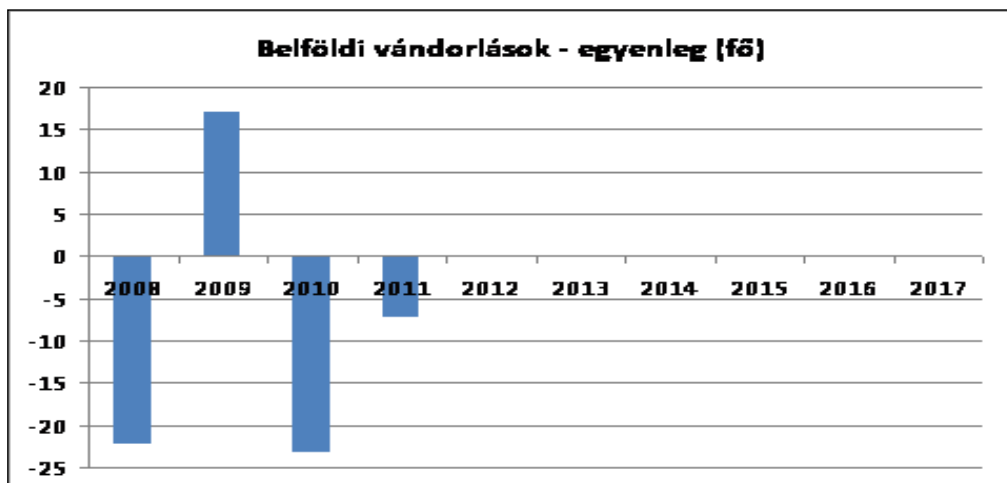


Palotabozsok Község öregedési indexe Baranya megyéhez viszonyítva több, mint kétszeres. (Megyében mért adatok: 2008: 127,7 %, 2009: 113,5 %, 2010: 116,6%, 2011: 118,4 %, 2012: 120,4 %)

4. számú táblázat - Belföldi vándorlások

	állandó jellegű odavándorlás	elvándorlás	egyenleg
2008	24	46	-22
2009	34	17	17
2010	20	43	-23
2011	21	28	-7

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

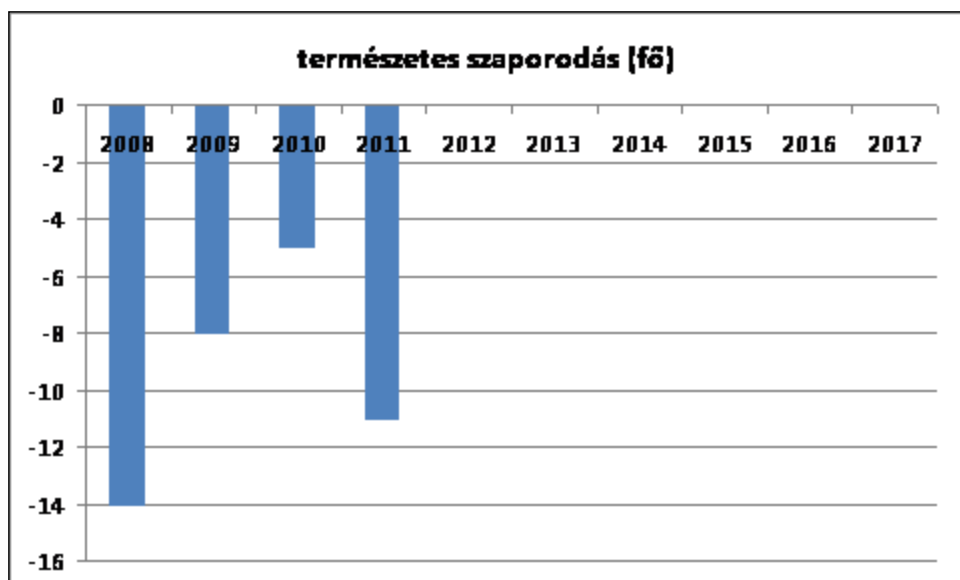


A lakosság vándorlásának adatai önmagában és a megyei adatokhoz képest is javuló tendenciát mutat.

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	18	-14
2009	6	14	-8
2010	8	13	-5
2011	3	14	-11

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



A település érzékelhetően előregedik, a természetes szaporulat jelentősen csökken.

Értékeink, küldetésünk

Esélyegyenlőségi programunk elkészítése során arra törekszünk, hogy a településünkön élő

- mélyszegénységben élők,
- romák
- nők
- gyerekek
- idősek
- fogyatékkal élők

esélyegyenlőségének megvalósulását előmozdítsuk, valamint az egyenlő bánásmód feltételeit biztosítsuk.

Mindezt tesszük Magyarország Alaptörvényének II. cikkében foglaltakra tekintettel azon meggyőződésből, „hogy az emberi méltóság sérthetetlen. Minden embernek joga van az élethez és az emberi méltósághoz, a magzatot élete fogantatásától védelem illeti meg”.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk összeállításakor azonosulunk Magyarország Alaptörvényének XV. cikkében megfogalmazott értékekkel is, miszerint „Magyarország az alapvető jogokat mindenkinek megkülönböztetés, nevezetesen faj, szín, nem, fogyatékoság, nyelv, vallás, politikai vagy más vélemény, nemzeti vagy társadalmi származás, vagyoni, születési vagy egyéb helyzet szerinti különbségtétel nélkül biztosítja.

Helyi Esélyegyenlőségi Programunk (továbbiakban: HEP) összeállításakor már az előkészítés fázisától kezdve arra törekszünk, hogy a tervünk valós igények felmérésén alapuljon, és maga a program, valamint a program kialakítása során kikristályosodó intézkedési terv reális szükségletek kielégítésére irányuljon. Ennek érdekében a lehető legszélesebb körű szakmai partnerség kialakítására törekszünk az esélyegyenlőségi célcsoportokkal foglalkozó állami, önkormányzati, egyházi és civil szervezetekkel úgy a program kidolgozása, mint annak megvalósítása során.

Fontosnak tarjuk hogy Palotabozsok Község Önkormányzatának Helyi Esélyegyenlőségi

Programja – a hatékony megvalósíthatóság érdekében – társadalmi elfogadottságot is élvezzen.

Ennek érdekében törekszünk az egyenlő hozzáférés biztosítására, valamint arra, hogy a program széles körű nyilvánosságot kapjon.

Célok

A Helyi Esélyegyenlőségi Program átfogó célja

Palotabozsok település Önkormányzata az Esélyegyenlőségi Program elfogadásával érvényesíteni kívánja:

- az egyenlő bánásmód, és az esélyegyenlőség biztosításának követelményét,
- a közszolgáltatásokhoz történő egyenlő hozzáférés elvét,
- a diszkriminációmentességet,
- szegregációmentességet,
- a foglalkoztatás, a szociális biztonság, az egészségügy, az oktatás és a lakhatás területén a helyzetelemzés során feltárt problémák komplex kezelése érdekében szükséges intézkedéseket.
- A köznevelési intézményeket – az óvoda kivételével – érintő intézkedések érdekében együttműködik az intézményfenntartó központ területi szerveivel (tankerülettel).

A HEP helyzetelemző részének célja

Elsődleges célunk számba venni a 321/2011. (XII. 27.) Korm. rendelet 1. § (2) bekezdésében nevesített, esélyegyenlőségi szempontból fókuszban lévő célcsoportokba tartozók számát és arányát, valamint helyzetét a településen.

E mellett célunk a célcsoportba tartozókra vonatkozóan áttekinteni a szolgáltatásokhoz történő hozzáférésük alakulását, valamint feltárni az ezeken a területeken jelentkező problémákat.

További célunk meghatározni az e csoportok esélyegyenlőségét elősegítő feladatokat, és azokat a területeket, melyek fejlesztésre szorulnak az egyenlő bánásmód érdekében.

A célok megvalósításának lépéseit, azok forrásigényét és végrehajtásuk tervezett ütemezését az HEP IT tartalmazza.

A HEP IT célja

Célunk a helyzetelemzésre építve olyan beavatkozások részletes tervezése, amelyek konkrét elmozdulásokat eredményeznek az esélyegyenlőségi célcsoportokhoz tartozók helyzetének javítása szempontjából.

További célunk meghatározni a beavatkozásokhoz kapcsolódó kommunikációt.

Szintén célként határozzuk meg annak az együttműködési rendszernek a felállítását, amely a programalkotás és végrehajtás során biztosítja majd a megvalósítás, nyomon követés, ellenőrzés-értékelés, kiigazítás támogató strukturális rendszerét, vagyis a HEP Fórumot és a hozzá kapcsolódó tematikus munkacsoportokat.

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Helyzetelemzése (HEP HE)

1. Jogsabályi háttér bemutatása

1.1 A program készítését előíró jogszabályi környezet rövid bemutatása

A helyi esélyegyenlőségi program elkészítését az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvény (továbbiakban: Ebktv.) előírásai alapján végeztük. A program elkészítésére vonatkozó részletszabályokat a törvény végrehajtási rendeletei,

- a helyi esélyegyenlőségi programok elkészítésének szabályairól és az esélyegyenlőségi mentorokról” szóló 321/2011. (XII.27.) Korm. rendelet „2. A helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének szempontjai” fejezete és
- a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének részletes szabályairól szóló 2/2012 (VI.5.) EMMI rendelet

alapján alkalmaztuk, különös figyelmet fordítva a

- a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.)
- a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.)
- a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Flt.)
- a nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény (továbbiakban: nemzetiségi törvény)
- az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (továbbiakban: Eütv.)
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (továbbiakban: Gyvt.)
- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (továbbiakban: Nkntv.)

előírásaira.

Az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról szóló 2003. évi CXXV. törvényben foglalt helyi esélyegyenlőségi programok intézkedései kapcsolódnak a következőkben felsorolt, EU és nemzeti szintű stratégiákhoz, ágazati politikákhoz: EU 2020 stratégia, Nemzeti Reform Program, Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia, „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia, Roma Integráció Évtizede Program, Nemzeti Ifjúsági Stratégia.

Az EU 2020 stratégia²

Az Európa 2020 az Európai Unió 10 évre szóló növekedési stratégiája, a 2000-ben megkezdett Lisszaboni Stratégia folytatása, annak tapasztalatait beépítő új, közösségi gazdaságpolitikai célrendszer és ahhoz tartozó intézkedésterv. Célja nem csupán a válság leküzdése, a stratégia az uniós növekedési modell hiányosságait hivatott megszüntetni, és az intelligensebb, fenntarthatóbb és befogadóbb növekedés feltételeit kívánja megteremteni. Az esélyegyenlőség szempontjából releváns célkitűzések, melyeket 2020-ra az EU egészének teljesítenie kell két területen is megjelenik. Az oktatásban a lemorzsolódási arányt 10% alá kell csökkenteni. A szegénység/társadalmi kirekesztés ellen ható intézkedések sora pedig azt célozza, hogy legalább 20 millióval csökkenjen azok száma, akik nyomorban és társadalmi kirekesztettségben élnek, illetve akik esetében a szegénység és a kirekesztődés reális veszélyt jelent.

² A Bizottság közleménye a Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, az Európai Központi Banknak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak, a Régiók Bizottságának és az Európai Beruházási Banknak – Intézkedések a stabilitás, a növekedés és a munkahelyteremtés érdekében, Brüsszel, 2012. május 30.

Nemzeti Reform Program³

Az Európa 2020 stratégia megvalósításának legfontosabb eszközét tagállami szinten a nemzeti reformprogramok jelentik, melyeket a tagállamoknak minden év áprilisában, a stabilitási/konvergencia programokkal együtt kell elkészíteniük. A nemzeti reformprogramok rögzítik az uniós kiemelt célok alapján megfogalmazott nemzeti célokat, továbbá ismertetik, hogyan kívánják a kormányok a célokat teljesíteni, illetve a növekedést hátráltató akadályokat leküzdeni. A dokumentumok azt is meghatározzák, hogy kik, mikor, milyen intézkedéseket hoznak majd, s hogy ennek milyen költségvetési vonzatai lesznek.⁴ A Nemzeti Reform Program az esélyegyenlőségi célcsoportok helyzete javításának szempontjából közvetlen jelentőséggel bíró célkitűzéseket és intézkedéseket tett.

Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia⁵

A Nemzeti Társadalmi Felzárkózási Stratégia (NTFS) az Európai Bizottság által 2011-ben jóváhagyott „A nemzeti romainTEGRÁCIÓS stratégiák uniós keretrendszere 2020-ig” című dokumentumban foglaltakhoz illeszkedik. Az NTFS a szegénység elleni fellépés érdekében megfogalmazott felzárkózási politikát helyezi középpontba, emellett hangsúlyos célja a roma közösségek kirekesztése ellen ható folyamatok megelőzése, felszámolása. A stratégia célja, hogy a szegénység szempontjából meghatározó problématerületek – gyermekszegénység, romák helyzete, hátrányos helyzetű térségek – hosszú távú elképzeléseinek integrálását, kiegészítését, egységes célrendszerben történő kezelését kívánja előmozdítani, figyelemmel, a többi, a társadalmi felzárkózási szempontjából releváns stratégiára, így a gazdaságfejlesztéssel és foglalkoztatáspolitikára, a vidékfejlesztésre, az egészségügyi, szociálpolitikai, közigazgatási elképzelésekre.

„Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégia⁶

A Legyen Jobb a Gyerekeknek Nemzeti Stratégia szükségességét elsősorban az indokolta, hogy csökkentse a gyermekek és családjaik nélkülözését, javítsa a gyermekek fejlődési esélyeit. A törvény minden gyerekre kiterjed, de értelemszerűen azoknak a gyerekeknek kell prioritást kapniuk, akiknek érdekei a legjobban sérülnek, akiknél a nélkülözések a legjobban korlátozzák fejlődésüket. A Nemzeti Stratégia másik fontos indoka a szegénységi ciklus megszakításának szükségessége, a gyermekek és a társadalom közös távlati érdeke.

Roma Integráció Évtizede Program⁷

Az Országgyűlés 2007. június 25-én fogadta el a Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozatot, amely a Kormány feladatául tűzi, hogy a Stratégiai Terv végrehajtására készítsen rövid távú, kétéves időszakokra szóló intézkedési terveket. A Stratégiai Terv négy prioritási területen (oktatás, foglalkoztatás, lakhatás és egészségügy), az egyenlő bánásmód érvényesítésével kapcsolatban, továbbá a kultúra, a média és a sport területén határoz meg átfogó célokat, a célokhoz kapcsolódó konkrét feladatokat, az ezekhez rendelt mutatókat, továbbá a feladatok eléréséhez szükséges intézkedéseket. A nemek közötti esélyegyenlőség megteremtését a négy prioritási területen megfogalmazottakhoz kapcsolódó feladatokon és intézkedéseken keresztül kívánja megvalósítani.

Nemzeti Ifjúsági Stratégia

Az Országgyűlés 2009-ben fogadta a Nemzeti Ifjúsági Stratégiáról készült dokumentumot (88/2009. (X. 29.) OGY határozat). A Stratégia az ifjúsági korosztályokkal kapcsolatos állami felelősség összefoglalása a 2009-2024. időszakra vonatkozóan. Részletezi az ifjúságpolitika hosszú távú társadalmi céljait, megvalósításukhoz az egyes területeken a horizontális és specifikus célokat, valamint ezekhez kapcsolódó részcélokat határoz

³ A következő lépés – A Széll Kálmán terv 2.0, Magyarország Kormánya, 2012. április [www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20\(SzKT%202020\).pdf](http://www.kormany.hu/download/3/e8/80000/1-A_k%C3%B6vetkezo%C5%91_l%C3%A9p%C3%A9s%20(SzKT%202020).pdf)

⁴ Európai Bizottság, Európa 2020 http://ec.europa.eu/europe2020/documents/related-document-type/index_hu.htm

⁵ Nemzeti Társadalmi és Felzárkózási Stratégia – mélyszegénység, gyermekszegénység, romák (2011-2020.) Budapest, 2011. november <http://romagov.kormany.hu/nemzeti-tarsadalmi-felzarkozasi-strategia>

⁶ 47/2007. (V. 31.) OGY határozat a „Legyen jobb a gyerekeknek!” Nemzeti Stratégiáról, 2007-2032.; www.biztoskezdet.hu

⁷ A Roma Integráció Évtizede Program Stratégiai Tervéről szóló 68/2007. (VI. 28.) OGY határozat; Szociális és Munkaügyi Minisztérium, 2008.

meg. A Stratégia megvalósítása kétéves cselekvési tervek mentén történik, a 2012-2013. évi cselekvési tervről az 1590/2012. (XII. 27.) Korm. határozat rendelkezik.

1.2 Az esélyegyenlőségi célcsoportokat érintő helyi szabályozás rövid bemutatása.

A helyi önkormányzat által hozott szabályozást érintő kérdésekben a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (2013. január 1-étől hatályba lépő) rendelkezik.

2. Stratégiai környezet bemutatása

2.1 Kapcsolódás helyi stratégiai és települési önkormányzati dokumentumokkal, koncepciókkal, programokkal

2012. és 2013. évben START mintaprogramban való részvétel.

2013. ében 15 fő bevonásával. Belvízelvezető illetve Mezőgazdasági földutak rendbetétele, Mezőgazdasági mintaprogram és a téli program projektek keretein belül.

2.2 A helyi esélyegyenlőségi program térségi, társulási kapcsolódásainak bemutatása

Palotabozsok Község Önkormányzata jelenleg nem vesz részt olyan társulásban, amely érintené az esélyegyenlőségi programot.

2.3 A települési önkormányzat rendelkezésére álló, az esélyegyenlőség szempontjából releváns adatok, kutatások áttekintése, adathiányok kimutatása

A Helyi Esélyegyenlőségi Program elkészítéséhez az Országos Területfejlesztési és Területrendezési Információs Rendszer (TeIR) adatállományát igyekeztünk felhasználni. A rendszerből kinyert adatok kapcsán több esetben tapasztaltuk azt, hogy a különféle adatszolgáltatók által benyújtott, ám ugyanarra az adattartalomra vonatkozó adatok nagyságrendekkel eltérnek egymástól. (Jellemzően ilyen területre volt a munkanélküliséggel kapcsolatos adatok köre – egymástól jelentősen eltérő adatokat szolgáltatott a Központi Statisztikai Hivatal, és a Munkaügyi Központ).

Az adatgyűjtéssel, valamint a feltart adathiányokkal kapcsolatban megjegyzendő, hogy a településen nincsenek szegregátumok, ezért a szegregátumokkal kapcsolatos adatok gyűjtése Palotabozsok község esetében nem volt releváns.

A település nincs óvoda, valamint általános iskola, a védőnői és háziorvosi ellátást Véménd községgel együttműködésben működteti.

A település lakosságából a népszámlálás során senki sem vallotta magát roma származásúnak, ezért a roma népességgel kapcsolatos adatok gyűjtése nem releváns. A mélyszegénység felmérése statisztikai adatok alapján nem lehetséges, ezen adatok meghatározása csak további felmérések és kutatások során lehetséges.

A TEIR rendszerben 2012 évi adatok nem állnak rendelkezésre, valamint a 2011 évi népszámlálásnak csupán az előzetes adatai elérhetők a TERI-ben.

3. A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége

Napjainkban egyre gyakrabban használt fogalom a mélyszegénység. Nem csak tudományos fogalom a szociológiában, de a hétköznapi élet jelensége. Azt jelenti, amikor valaki vagy valakik tartósan a létminimum szintje alatt élnek és szinte esélyük sincs arra, hogy ebből önerőből kikerüljenek hátrányos helyzetükből.

A mélyszegénység összetett jelenség, amelynek okai többek között társadalmi és gazdasági hátrányok, iskolai, képzettségbeli és foglalkoztatottság beli deficitekben mutatkoznak meg, és súlyos megélhetési zavarokhoz vezetnek. A szegénység kialakulásának okai többek közt a rendszerváltást követően a

- munkahelyek megszűnésére,
- a munkanélküliségre,
- a munkaerő-piaci esélyek szűkülésére
- nem kis részben az oktatás és képzés hiányosságaira,
- a jóléti ellátások által kezelni nem tudott egyéni, családi válsághelyzetekre, és
- a megfelelő ellátásokhoz, szolgáltatásokhoz történő hozzáférés hiányosságaira vezethetők vissza.

A mélyszegénység hatása az alapvető létfeltételekben, a lakhatási, táplálkozási körülményekben, az érintettek egészségi állapotában is jelentkezik. A szegénység szempontjából meghatározó társadalmi jellemző a családok gyermekszáma, illetve a gyermekszegénység („a szegénység fiatal arca”: a szegények mintegy 30%-a 0–17 éves korosztályhoz tartozik), valamint a falusi lakókörnyezet (a szegények több mint fele községekben él).

Ez az állapot az érintetteket nagyon gyorsan megbélyegzi és a társadalomból való kirekesztettségüket okozza.

A társadalmi leszakadás meghatározó részben tehát a szegénységgel összefüggő körülményekből fakad. A szegregáció mértéke, a társadalmi élet jelentős területeiről való tömeges kizáródás súlyos társadalmi probléma.

Ma Magyarországon minden harmadik ember (kb. 3 millióan) a szegénységi küszöb alatt él, közülük 1,2 millióan mélyszegénységben. A szegénységi kockázatok különösen sújtják a gyermekeket és a hátrányos helyzetű térségekben élőket. A cigányok/romák nagy többsége ehhez az utóbbi csoporthoz tartozik.

A gyakorlatban a mélyszegénység fogalmát azonosítják a cigánysággal. Ez nem más, mint az etnikai és szociális dimenzió összemosása, és ezzel a társadalmi kirekesztettségéből fakadó összes probléma „cigánykérdésként” való felfogása. Fontos azonban tudomásul venni, hogy a cigányság és a mélyszegénység két olyan halmazt képez, melynek van ugyan közös metszete, ám a kettő nem fedi teljesen egymást. Nem igaz, hogy minden mélyszegénységben élő ember cigány/roma. Az viszont kijelenthető, hogy a cigányok élete a mélyszegénységtől függetlenül is sokkal inkább terhelt az őket érintő diszkrimináció rejtett és nyílt dimenzióinak a kíméletlen érvényesülése miatt.

3.1 Jövedelmi és vagyoni helyzet

A településen élők jövedelmi és vagyoni helyzetének vizsgálata rendkívül bonyolult feladat. Mivel pontos adattal nem rendelkezünk sem a mélyszegénységben élők, sem a romák számáról, ezért e terület elemzésekor az egyéb területeken összegyűjtött adatállományunkat közvetetten vesszük figyelembe.

Vizsgálódásunk kiindulópontja az a két jogszabály, melyek a jövedelem és a vagyon fogalmat meghatározzák.

A szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (továbbiakban: Szt.) meghatározza a pénzbeli, a természetben nyújtott és a személyes gondoskodást nyújtó szociális ellátások egyes formait, a jogosultság feltételeit, annak megállapítását, a szociális ellátás finanszírozásának elveit és intézményrendszerét, a szociális ellátást nyújtó szervezet és a jogosult közötti jogviszony főbb elemeit, továbbá a fenntartónak a szolgáltatóval, illetve intézménnyel kapcsolatos feladat- és jogkörét, valamint a személyes gondoskodást nyújtó szociális, gyermekjóléti, gyermekvédelmi tevékenységet végző személy adatainak működési nyilvántartására vonatkozó szabályokat.

A Szt. 4. § (1) bekezdése szerint e törvény alkalmazásában

- a) jövedelem: - az (1a) bekezdésben foglalt kivétellel, valamint figyelemmel az (1b)-(1c) bekezdésekben foglaltakra - az elismert költségekkel és a befizetési kötelezettséggel csökkentett
- aa) a személyi jövedelemadóról szóló törvény szerint meghatározott, belföldről vagy külföldről származó - megszerzett - vagyoni érték (bevétel), ideértve a jövedelemként figyelembe nem vett bevételt és az adómentes jövedelmet is, és
- ab) azon bevétel, amely után az egyszerűsített vállalkozói adóról, illetve az egyszerűsített közteherviselési hozzájárulásról szóló törvény szerint adót, illetve hozzájárulást kell fizetni;
- b) vagyon: ha e törvény másként nem rendelkezik, az a hasznosítható ingatlan, jármű, továbbá vagyoni értékű jog, amelynek
- ba) külön-külön számított forgalmi értéke, illetőleg összege az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a harmincszorosát, vagy
- bb) együttes forgalmi értéke az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének a nyolcvanszorosát meghaladja, azzal, hogy a szociális rászorultságtól függő pénzbeli és természetbeni ellátások jogosultsági feltételeinek vizsgálatánál nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben az érintett személy életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általa lakott ingatlanon áll fenn továbbá mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.
- A családok támogatásáról szóló 1998. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Cst.) meghatározza az állam által nyújtandó családtámogatási ellátások rendszerét, formait, az ellátások jogosultsági feltételeit, valamint az ellátások megállapításával és folyósításával kapcsolatos legfontosabb hatásköri és eljárási szabályokat.
- E törvény alkalmazásában
- i) jövedelem: az a személyi jövedelemadóról szóló törvényben adóköteles jövedelemként meghatározott - belföldről vagy külföldről származó - vagyoni érték, bevétel, amelynek havi összege meghaladja a mindenkori legkisebb munkabér összegét;
- j) rendszeres jövedelem: a legalább három egymást követő hónapban keletkezett jövedelem.

A továbbiakban a településünkön élők foglalkoztatottsági mutatóit elemezzük.

Az elemzés során fontos szempont számunkra a célcsoport helyzetének minél pontosabb megismerése.

3.2 Foglalkoztatottság, munkaerő-piaci integráció

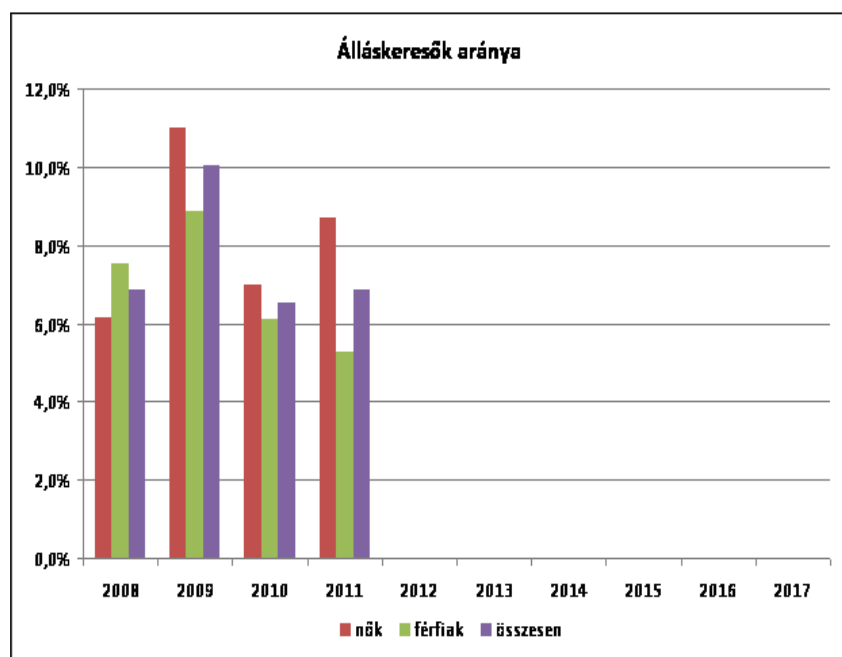
A HEP 1. számú mellékletében elhelyezett táblázatokba gyűjtött adatok, valamint a helyi önkormányzat a foglalkoztatás elősegítéséről és a munkanélküliek ellátásáról szóló 1991. évi IV. törvény (továbbiakban: Ft.) és a Möt-v-ben foglalt feladatai alapján településünkre jellemző foglalkoztatottságot, munkaerő-piaci lehetőségeket kívánjuk elemezni az elmúlt évek változásainak bemutatásával, a különböző korosztályok, illetve nemek szerinti bontásban. Az elemzést összevetjük térségi és országos adatokkal is.

a) foglalkoztatottak, munkanélküliek, tartós munkanélküliek száma, aránya

3.2.1. számú táblázat - Nyilvántartott állás keresők száma és aránya, 15-64 évesek száma

év	15-64 év közötti lakónépesség (fő)			nyilvántartott állás keresők száma (fő)					
	nő	férfi	összesen	nő		férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	325	332	657	20	6,2%	25	7,5%	45	6,8%
2009	318	271	589	35	11,0%	24	8,9%	59	10,0%
2010	316	344	660	22	7,0%	21	6,1%	43	6,5%
2011	299	343	642	26	8,7%	18	5,2%	44	6,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A nyilvántartott álláskereső aránya az aktív korú lakosság megyei adataihoz (2008: 8,7%, 2009: 11,6%, 2010: 10,4%, 2011: 10,4%) kedvezőbben alakul.

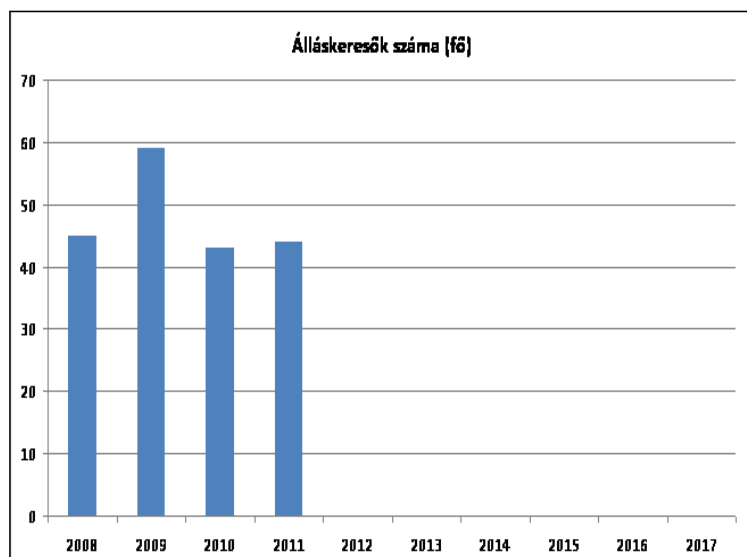
A nyilvántartott álláskereső száma a 2010, 2011 évi statisztikai adatok szerint a megyében mért 10,4 %-hoz képest 3,5%-al jobb.

3.2.2. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma korcsoport szerint

		2008	2009	2010	2011
nyilvántartott álláskereső száma összesen	fő	45	59	43	44
20 éves és fiatalabb	fő	0	2	2	1
	%	0,0%	3,4%	4,7%	2,3%
21-25 év	fő	6	8	7	5
	%	13,3%	13,6%	16,3%	11,4%
26-30 év	fő	1	1	4	6
	%	2,2%	1,7%	9,3%	13,6%
31-35 év	fő	5	10	7	6
	%	11,1%	16,9%	16,3%	13,6%
36-40 év	fő	4	9	4	5
	%	8,9%	15,3%	9,3%	11,4%
41-45 év	fő	11	11	3	5
	%	24,4%	18,6%	7,0%	11,4%
46-50 év	fő	9	7	7	6
	%	20,0%	11,9%	16,3%	13,6%
51-55 év	fő	6	9	7	7
	%	13,3%	15,3%	16,3%	15,9%
56-60 év	fő	3	2	2	3
	%	6,7%	3,4%	4,7%	6,8%
61 év felett	fő	0	0	0	0
	%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

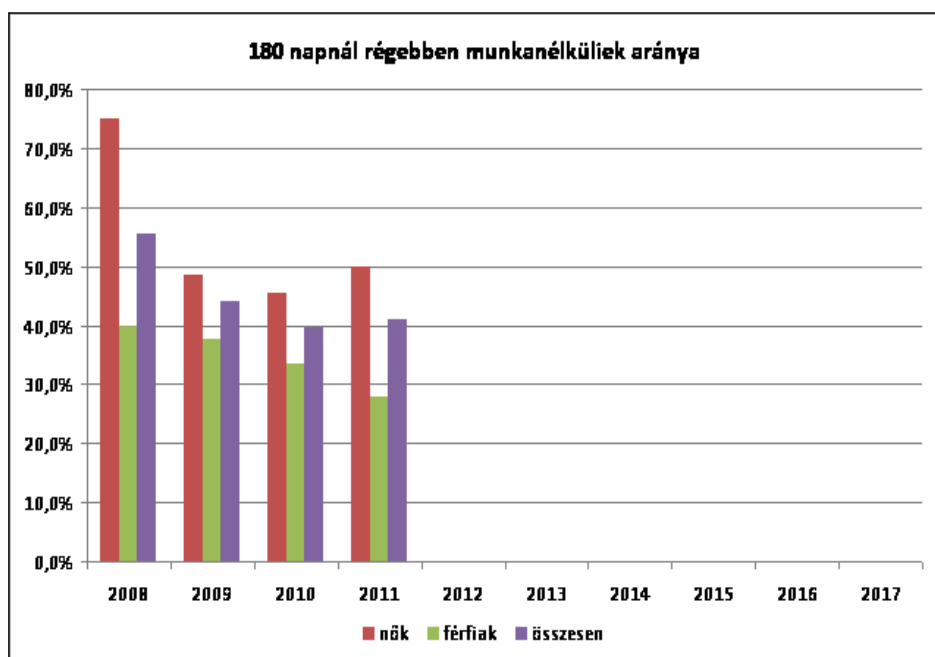
A regisztrált munkanélküliség leginkább a 26-35, valamint az 46-55 éves korosztályt érinti. A 20 évnél fiatalabbak, valamint a 61 év felettiek tekintetében a statisztikai adatok jóval kedvezőbbek a megyeivel szemben.



3.2.3. számú tábla - A munkanélküliek és a 180 napnál régebben munkanélküliek száma és aránya

év	nyilvántartott/regisztrált munkanélküli			180 napnál régebben regisztrált munkanélküli					
	fő			fő			%		
	nő	férfi	összesen	nő	férfi	összesen	Nő	férfi	összesen
2008	20	25	45	15	10	25	75,0%	40,0%	55,6%
2009	35	24	59	17	9	26	48,6%	37,5%	44,1%
2010	22	21	43	10	7	17	45,5%	33,3%	39,5%
2011	26	18	44	13	5	18	50,0%	27,8%	40,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

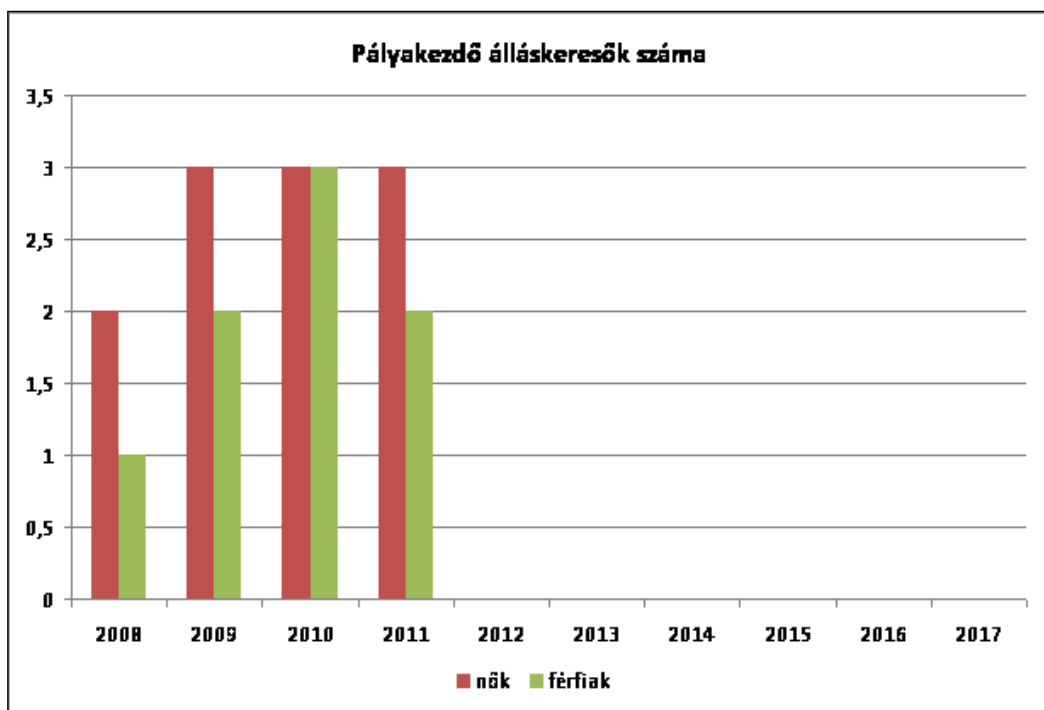


A tartós munkanélküliség javuló tendenciát mutat, bár a nők aránya még jóval magasabb a férfiakénál. A tartós munkanélküliség településünkön a nőket érinti nagyobb mértékben. Ennek oka az inaktív időszak (GYES, GYED) után a munka világába történő visszatérés nehézsége lehet. Ennek oka, hogy a felmérések alapján alacsonyabb iskolai végzettséggel rendelkeznek, amennyiben szakképesítéssel rendelkeznek, de szakmai tapasztalattal nem ez megnehezíti elhelyezkedésüket a munkaerőpiacon. A több műszakban történő munkavégzés tömegközlekedéssel nem megoldható. A településen kevés a munkalehetőség, nem működnek üzemek, gyárak, a vonzáskörzetben a városok nagyobb települések munkáltatói sok esetben a helyieket részesítik előnyben a vidéki lakosokkal szemben.

3.2.4. számú táblázat - Pályakezdő álláskeresők száma és a 18-29 éves népesség száma

év	18-29 évesek száma			Nyilvántartott pályakezdő álláskeresők száma					
	nő	férfi	összesen	nő		Férfi		összesen	
	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	62	77	139	2	3,2%	1	1,3%	3	2,2%
2009	66	82	148	3	4,5%	2	2,4%	5	3,4%
2010	60	80	140	3	5,0%	3	3,8%	6	4,3%
2011	60	80	140	3	5,0%	2	2,5%	5	3,6%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



A 18-29 éves korosztályban a férfiak vannak többségben, mégis magasabb a pályakezdő álláskereső nők száma, mint a férfiaké.

b) alacsony iskolai végzettségűek foglalkoztatottsága

3.2.5. számú táblázat - Alacsonyan iskolázott népesség

év	15 éves és idősebb lakosság száma összesen			15-X éves legalább általános iskolát végzettek száma			általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma					
	összesen	nő	férfi	összesen	nő	férfi	Összesen		nő		férfi	
	fő	fő	fő	fő	fő	fő	fő	%	fő	%	fő	%
2001	941	507	434	774	395	379	167	17,7%	112	22,1%	55	12,7%

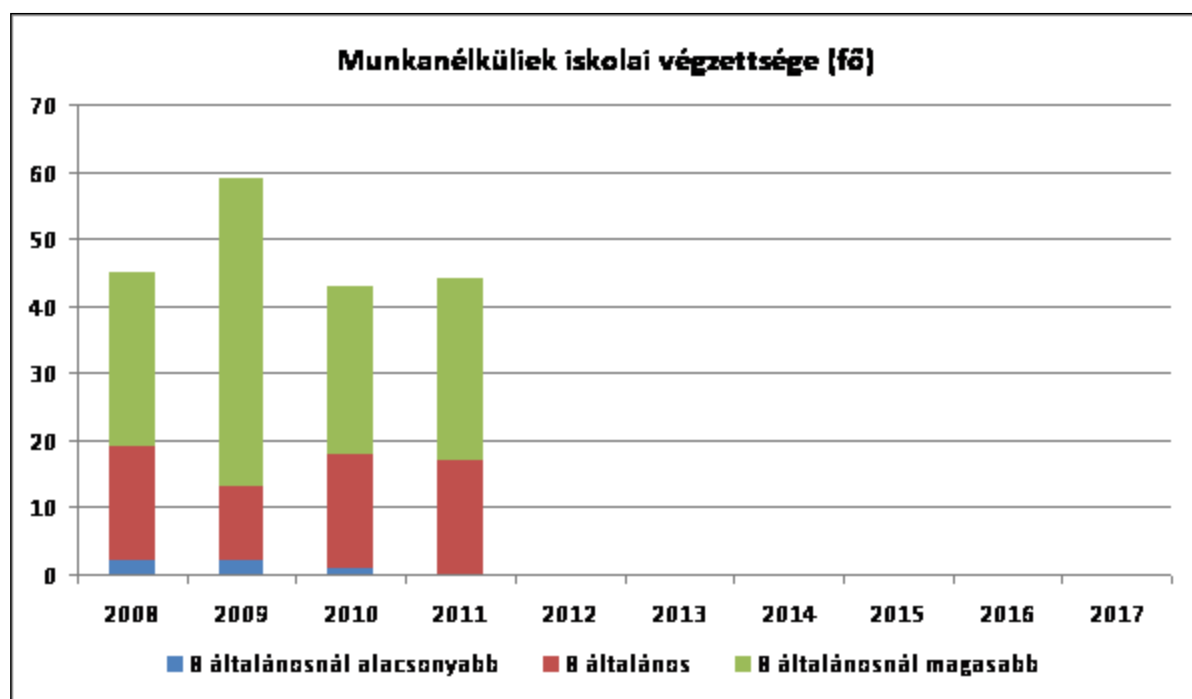
Forrás: TeIR, KSH Népszámlálás

Baranya megyében mért adatok szerint a általános iskolai végzettséggel nem rendelkezők 15-x évesek száma összesen: 16,4 %, nők: 18,9 %, férfiak: 23,7 % .

3.2.6. számú táblázat - Regisztrált munkanélküliek száma iskolai végzettség szerint

év	nyilvántartott álláskeresők száma összesen	A nyilvántartott álláskeresők megoszlása iskolai végzettség szerint					
		8 általánosnál alacsonyabb végzettség		8 általános		8 általánosnál magasabb iskolai végzettség	
	Fő	fő	%	fő	%	fő	%
2008	45	2	4,4%	17	37,8%	26	57,8%
2009	59	2	3,4%	11	18,6%	46	78,0%
2010	43	1	2,3%	17	39,5%	25	58,1%
2011	44	0	0,0%	17	38,6%	27	61,4%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



Községünkben jelenleg nincs 8 általánosnál alacsonyabb végzettségű munkanélküli. A munkanélküliség okát tehát nem feltétlenül az alacsony végzettségben kell keresnünk. Hiába rendelkezik magasabb iskolai végzettséggel, ha szakmája nem piacképes.

3.2.7. számú táblázat - Felnőttoktatásban résztvevők

év	általános iskolai felnőttoktatásban résztvevők száma	8. évfolyamot felnőttoktatásban eredményesen elvégzők száma	
	fő	Fő	%
2009	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	0	0	#ZÉRÓOSZTÓ!

Forrás: TelR, Területi Államháztartási és Közigazgatási Információs Szolgálat (TÁKISZ)

Az elmúlt években általános iskolai felnőttoktatásban nem vettek részt a településen élők. A felsőoktatásban résztvevők számáról nem rendelkezünk adattal.

c) közfoglalkoztatás

2011. szeptember 1. napján hatályba lépett a közfoglalkoztatásról és a közfoglalkoztatáshoz kapcsolódó, valamint egyéb törvények módosításáról szóló 2011. évi CVI. törvény, amely létrehozta a közfoglalkoztatás új rendszerét. A foglalkoztatás szervezését az Önkormányzat Hivatala látja el, úgyszintén a munkáltatói feladatokat is.

3.2.9. számú táblázat - Közfoglalkoztatásban résztvevők száma

év	Közfoglalkoztatásban résztvevők száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők aránya a település aktív korú lakosságához képest	Közfoglalkoztatásban résztvevő romák/cigányok száma	Közfoglalkoztatásban résztvevők romák aránya az aktív korú roma/cigány lakosságához képest
2010	13	2.12%	3	25%
2011	15	2.46%	3	25%
2012	14	3%	3	25%

Forrás: Önkormányzat adatai

Községünkben a közfoglalkoztatásban első sorban az aktív korúak ellátásában részesülők, ezen belül az FHT ellátásban részesülők vesznek részt.

A közfoglalkoztatásban résztvevők aránya az aktív korúak létszámához képest 2,1-3 %, a közfoglalkoztatásban résztvevő romák száma az aktív korú roma lakosság 25 %-a. A közfoglalkoztatottak 20-23 %-a roma származású. A közfoglalkoztatásban résztvevők száma 2012- ben 14 fő volt. Az önkormányzat a jövőben is arra törekszik, hogy lehetőségeihez mérten minél magasabb létszámban valósuljon meg a közfoglalkoztatás, ugyanis sokaknak csak ez jelent munkalehetőséget a településen.

d) a foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének mobilitási, információs és egyéb tényezői (pl. közlekedés, potenciális munkalehetőségek, tervezett beruházások, lehetséges vállalkozási területek, helyben/térségben működő foglalkoztatási programok stb.)

3.2.10. számú táblázat – A foglalkozáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - vállalkozások

év	regisztrált vállalkozások száma a településen	Kiskereskedelmi üzletek száma	vendéglátóhelyek száma	állami szektorban foglalkoztatottak száma	kivetett iparűzési adó	befizetett iparűzési adó	működő foglalkoztatási programok száma helyben	foglalkoztatási programokban részt vevők száma
2008	107	3	2	0	13793000	13793000	2	10
2009	108	3	2	0	24387000	24387000	3	10
2010	109	3	2	0	15083000	15083000	4	13
2011	108	3	2	0	16088000	16088000	4	15
2012	108	3	2	0	18717000	18717000	4	14

Forrás: TEIR, T-Star, önkormányzat adatai

3.2.11. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - közlekedés

	elérhetőség átlagos ideje autóval	autóbusz járatpárok száma munkanapokon	átlagos utazási idő autóbuszsal	vonat járatok átlagos száma munkanapokon	átlagos utazási idő vonattal	Kerékpár úton való megközelíthetőség	átlagos utazási idő kerékpáron
Legközelebbi centrum	25 perc	10	40 perc	0	0	0	0
Megye-székhely	1 óra	12	70 perc	0	0	0	0
Főváros	150 perc	0	0	0	0	0	0

Forrás: helyi autóbusz társaság, MÁV, önkormányzat adatai

A beruházások hiánya a településen valamint a vonzáskörzetben megnehezíti a munkanélküliek elhelyezkedését. A közlekedési lehetőségek hiánya miatt a munkáltatók a helyeket részesítik előnyben, ezért kevésbé jellemző a más településen való munkavállalás. A kiskereskedelmi és vendéglátóhelyeken van munkalehetőség a településen. Bár a tömegközlekedés a környező településekhez képest kedvezőbb, a járatok alacsony száma és a járatok közlekedési időpontjának rossz eloszlása nagyban megnehezíti a helyiek munkavállalását.

e) fiatalok foglalkoztatását és az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen; képzéshez, továbbképzéshez való hozzáférésük

3.2.12. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja – fiatalok

	van/nincs	Felsorolás
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a településen	<i>Van</i>	<i>Számítástechnikai tanfolyam</i>
fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>Nincs</i>	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a településen	<i>Nincs</i>	
az oktatásból a munkaerőpiacra való átmenetet megkönnyítő programok a vonzásközpontban	<i>nincs</i>	

Forrás: helyi adatgyűjtés

2012-ben 5 nő és 5 férfi vett részt a fiatalok foglalkoztatását megkönnyítő programokban a településen, a számítástechnikai tanfolyamon.

f) munkaerő-piaci integrációt segítő szervezetek és szolgáltatások feltérképezése (pl. felnőttképzéshez és egyéb munkaerő-piaci szolgáltatásokhoz való hozzáférés, helyi foglalkoztatási programok)

3.2.14. számú táblázat – A foglalkoztatáshoz való hozzáférés esélyének helyi potenciálja - felnőttek

	van/nincs	Felsorolás
<i>felnőttképző programok a településen</i>	<i>van</i>	<i>számítástechnikai tanfolyam</i>
<i>felnőttképző programok a vonzásközpontban</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>egyéb munkaerő-piaci szolgáltatások a vonzásközpontban</i>	<i>nincs</i>	
<i>Helyi foglalkoztatási programok a településen</i>	<i>nincs</i>	
<i>Helyi foglalkoztatási programok a vonzásközpontban</i>	<i>van</i>	<i>mezőgazdasági ismeretek</i>

Forrás: helyi adatgyűjtés

2012-ben a településen 8 fő (2 férfi és 6 nő) a vonzáskörzetben 2 fő (2 nő) vett részt felnőtt képző programban. A településen számítástechnikai tanfolyam indult, a vonzáskörzetben mezőgazdasági ismeretek. A BAMKHMJH Járási Munkaügyi Kirendeltsége által indított képzéseken való részvétel lehetősége igen korlátozott a bevonható létszám igen alacsony, a közlekedési lehetőségek hiánya szintén befolyásolja a képzésen való részvételt.

g) mélyszegénységben élők és romák települési önkormányzati saját fenntartású intézményekben történő foglalkoztatása

3.2.16. számú táblázat – Mélyszegénységben élők és romák foglalkoztatása

év	mélyszegénységben élők	Romák/cigányok
2008	na	na
2009	na	Na
2010	na	Na
2011	na	Na

Forrás: helyi adatgyűjtés

A mélyszegénységben élők számának felmérése összetett folyamat, miután a TEIR nem szolgál ilyen jellegű adatokkal, csak következtetni tudnánk az Önkormányzat által segélyezett száma alapján. A helyi esélyegyenlőségi terv megvalósítása során ezen adatok hiányosságát is pótoljuk, a teljesebb átláthatóság érdekében.

h) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Hátrányos megkülönböztetésről szóló bejelentés nem érkezett az önkormányzathoz.

3.3 Pénzbeli és természetbeni szociális ellátások, aktív korúak ellátása, munkanélküliséghez kapcsolódó támogatások

E területen az Szt. 25. §-a és 47. §-a alapján a szociálisan rászoruló személyek részére a következő pénzbeli és természetbeni ellátási formák adhatók:

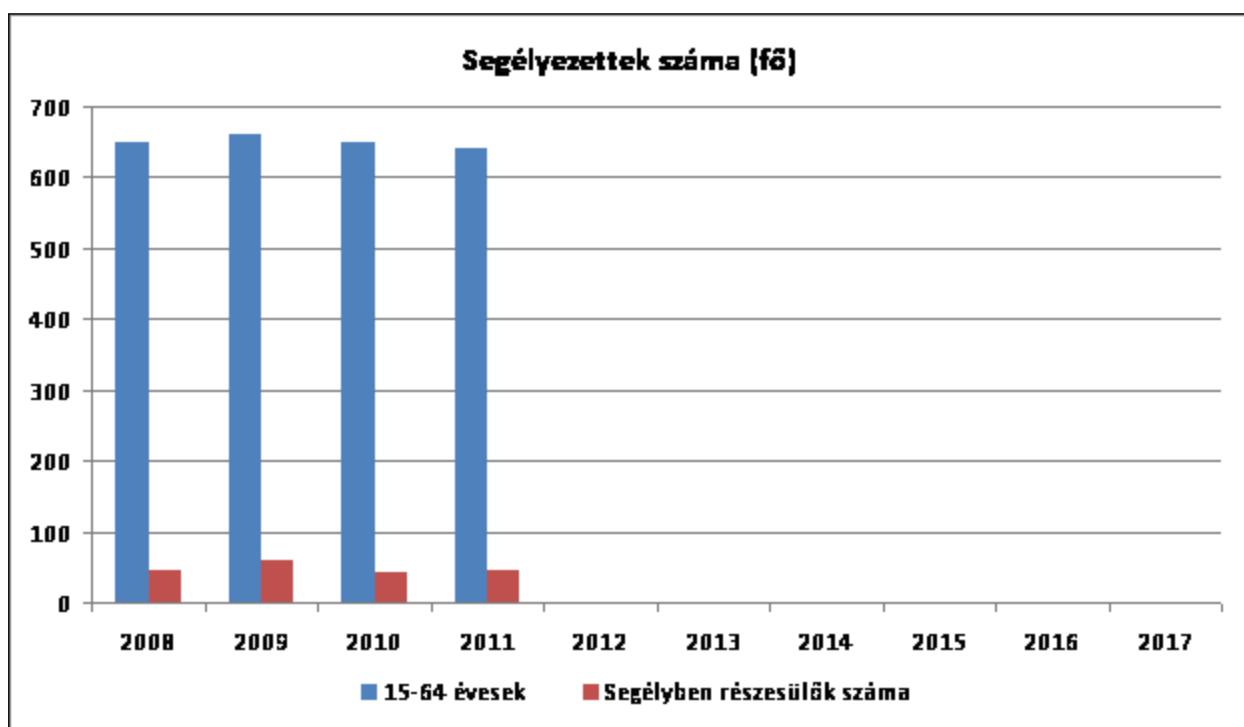
- Pénzbeli ellátások: időskorúak járadéka, foglalkoztatást helyettesítő támogatás, rendszeres szociális segély, ápolási díj, lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, temetési segély, kamatmentes kölcsön
- Egyes szociális rászorultságtól függő pénzbeli ellátások egészben vagy részben természetbeni szociális ellátás formájában is nyújthatók, így lakásfenntartási támogatás, átmeneti segély, rendszeres szociális segély, foglalkoztatást helyettesítő támogatás.
- Természetbeni ellátás továbbá a köztemetés, közgyógyellátás, egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság.

Az aktív korúak ellátásának körében megállapított rendelkezésre állási támogatást felváltotta a bérpótló juttatás, majd a foglalkoztatást helyettesítő támogatás, amelynek feltételei több esetben is átalakultak. Alapvető módosítás, hogy a foglalkoztatást helyettesítő támogatásra való jogosultságot évente felül kell vizsgálni, míg a rendelkezésre állási támogatást csak kétfévente kellett. A két felülvizsgálat között eltelt időben minden támogatottnak legalább 30 nap munkaviszonyt kell létesítenie, olyan módon, hogy az igazolható legyen a felülvizsgálatkor. Erre több módon van lehetősége. Nyílt munkaerőpiacon folytat keresőtevékenységet, egyszerűsített foglalkoztatottként létesít munkaviszonyt, háztartási munkát folytat, munkaerő-piaci programban vesz részt, közérdekű önkéntes tevékenységet folytat, vagy közfoglalkoztatásban vesz részt.

3.3.1. számú táblázat - Álláskeresési segélyben részesülők száma

év	15-64 év közötti lakónépesség száma	segélyben részesülők fő	segélyben részesülők %
2008	650	45	6,9%
2009	660	59	8,9%
2010	649	43	6,6%
2011	642	44	6,9%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal



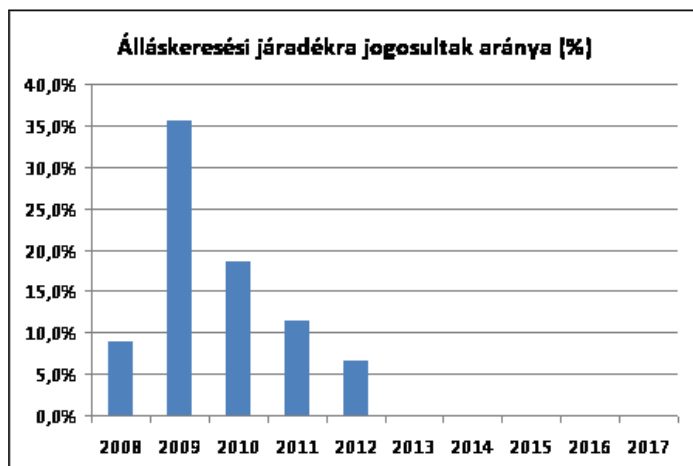
Álláskeresői segélyben részesülők számában jelentős változás nem történt az elmúlt 5 évben. Ennek oka, hogy a segély megállapítás feltételeinek nem felelnek meg.

3.3.2. számú táblázat - Járadékra jogosultak száma

év	nyilvántartott álláskereső száma	álláskeresői járadékra jogosultak	
	fő	fő	%
2008	45	4	8,9%
2009	59	21	35,6%
2010	43	8	18,6%
2011	44	5	11,4%
2012	46	3	6,5%

Forrás: TeIR, Nemzeti Munkaügyi Hivatal

Az álláskeresői járadékra jogosultak aránya 2009 óta folyamatosan csökken. Az álláskeresői segélyre jogosultak arányának alacsony mutatójának oka, hogy a nyilvántartásba vételt megelőző időszakban nem rendelkeztek elegendő munkaviszonnyal az ellátás megállapításához.



Lehetőség szerint minden FHT-ban részesülőt bevonunk a munkaügyi központ által indított közmunka programokba. A programok számát a lehetőségekhez mérten növelni szeretnénk, miután ezek a programok rendszerint 2-4 hónapos időtartamra biztosítanak munkalehetőséget. Több program indítása, az egész évben történő foglalkoztatást eredményezheti.

3.3.3. számú táblázat- Rendszeres szociális segélyben és foglalkoztatást helyettesítő támogatásban részesítettek száma

év	rendszeres szociális segélyben részesülők		Foglalkoztatást helyettesítő támogatás (álláskeresői támogatás)		Azoknak a száma, akik 30 nap munkaviszonyt nem tudtak igazolni és az FHT jogosultságtól elesett	Azoknak a száma, akikről helyi önkormányzati rendelet alapján megvonták a támogatást
	fő	15-64 évesek %-ában	fő	munkanélküliek %-ában		
2008	0	0	13	28,8	0	0
2009	0	0	15	25,42	0	0
2010	0	0	28	65,11	0	0
2011	2	0,3	21	47,72	0	0

3.4 Lakhatás, lakáshoz jutás, lakhatási szegregáció

E fejezetben a lakhatáshoz kapcsolódó területet elemezzük, kiemelve a bérlakás-állományt, a szociális lakhatást, az egyéb lakáscélra nem használt lakáscélú ingatlanokat, feltárva a településen fellelhető elégtelen lakhatási körülményeket, veszélyeztetett lakhatási helyzeteket és hajléktalanságot, illetve a lakhatást segítő támogatásokat. E mellett részletezzük a lakhatásra vonatkozó egyéb jellemzőket, elsősorban a szolgáltatásokhoz való hozzáférést.

3.4.1. számú táblázat - Lakásállomány

év	összes lakásállomány (db)		bérlakás állomány (db)		szociális lakásállomány (db)		egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok (db)	
		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma		ebből elégtelen lakhatási körülményeket biztosító lakások száma
2008	429	0	0	0	0	0	0	0
2009	429	0	0	0	0	0	0	0
2010	429	0	0	0	0	0	0	0
2011	429	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatok

a) bérlakás-állomány

Nincs bérlakás Palotabozsok község területén.

b) szociális lakhatás

Községünkben minden lakás közművesített, vízzel, villannyal ellátott, a lakások többsége vezetékes gázzal is ellátott.

c) egyéb lakáscélra használt nem lakáscélú ingatlanok

Lakás célra használt nem lakáscélú ingatlanok nincsenek a község területén.

d) elégtelen lakhatási körülmények, veszélyeztetett lakhatási helyzetek, hajléktalanság

Palotabozsok községben nincsenek elégtelen lakhatással rendelkező családok, veszélyeztetett lakhatási helyzetek és hajléktalan személy nincs a településen.

e) lakhatást segítő támogatások

Az 1993. évi III. tv-ben biztosított jogkörünkből fakadóan alanyi jogon lakásfenntartási támogatást biztosítunk a kérelmező rászorult családoknak.

3.4.3. számú táblázat - Támogatásban részesülők

év	lakásfenntartási támogatásban részesítettek száma	adósságcsökkentési támogatásban részesülők száma
2008	4	0
2009	3	0
2010	3	0
2011	34	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar

2011-ben a lakásfenntartási támogatás törvényváltozása miatt a lakásfenntartási támogatást igénylők száma jelentősen növekedett.

f) eladósodottság

Községünkben a lakáshitellel rendelkező lakástulajdonosokról nyilvántartás nincs, jelenleg árverezés alatt álló ingatlanról sincs tudomásunk.

g) lakhatás egyéb jellemzői: külterületeken és nem lakóövezetben elhelyezkedő lakások, minőségi közszolgáltatásokhoz, közműszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez való hozzáférés bemutatása

Külterületeken és nem lakóövezetekben elhelyezkedő lakások nincsenek a településen.

3.5.2. számú táblázat - Telepek, szegregátumok helyzete - lakásállomány

	komfort nélküli lakások a belterületen	komfort nélküli lakások a külterületen	komfort nélküli lakások a nem szegregált lakóterületeken	komfort nélküli lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	alapozással nem rendelkező lakások a belterületen	alapozással nem rendelkező lakások a külterületen	alapozással nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	alapozással nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a belterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a külterületen	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a nem szegregált lakóterületeken	szilárd falazattal nem rendelkező lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	0	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	0	0	0	0
	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a belterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a külterületen	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes ivóvízzel ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	420	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	97,00%	0	0	0
	árammal ellátott lakások a belterületen	árammal ellátott lakások a külterületen	árammal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	árammal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	429	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	100	0	0	0
	vezetékes gázzal ellátott lakások a belterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a külterületen	vezetékes gázzal ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	vezetékes gázzal ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	380	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	88,57	0	0	0
	csatornával ellátott lakások a belterületen	csatornával ellátott lakások a külterületen	csatornával ellátott lakások a nem szegregált lakóterületeken	csatornával ellátott lakások a szegregált lakóterületeken
száma (db)	380	0	0	0
aránya az összes lakásállományhoz viszonyítva (%)	88,57	0	0	0

Forrás: Önkormányzati adatok, TeIR, KSH adatbázis

3.5 Telepek, szegregátumok helyzete

Palotabozsok községben nincsenek telepek, szegregátumok, így az alábbi alpontok nem relevánsak a község szempontjából.

a) a telep/szegregátum mint lakókörnyezet jellemzői (kiterjedtsége, területi elhelyezkedése, megközelíthetősége, lakásállományának állapota, közműellátottsága, közszolgáltatásokhoz való hozzáférés lehetőségei, egyéb környezet-egészségügyi jellemzői stb.)

Nem releváns.

b) a telepen/szegregátumokban élők száma, társadalmi problémák szempontjából főbb jellemzői (pl. életkori megoszlás, foglalkoztatottsági helyzet, segélyezettek, hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek aránya, stb.)

Nem releváns.

c) szegregációval veszélyeztetett területek, a lakosság területi átrendeződésének folyamatai

Nem releváns.

3.6 Egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

a) az egészségügyi alapszolgáltatásokhoz, szakellátáshoz való hozzáférés

Palotabozsok községben a közszolgáltatások többségét –a fekvőbeteg ellátás kivételével –helyben eléri. Az Önkormányzat minden kötelező feladatát ellátja, megjelenő lakossági igények alapján önként vállalt feladatokkal egészíti ki az ellátó rendszerét.

Az egészségügyi ellátás színvonalasan biztosított az alapellátás körébe tartozó települési önkormányzati feladatok tekintetében:

- háziorvosi ellátás,
- alapellátáshoz kapcsolódó ügyeleti ellátás (
- felnőtt, gyermek),
- védőnői ellátás.

A háziorvos heti 2 alkalommal Szében községben is rendel.

Palotabozsokon a közgyógyellátási igazolvánnyal rendelkezők száma 16 volt 2011-ben, ápolási díjban senki sem részesül.

2013.01.01-től a járási hivatalok kialakításával az alanyi jogon járó ápolási díj megállapítása az önkormányzat helyett a járási hivatal jogkörébe került.

b) prevenció és szűrőprogramokhoz (pl. népegészségügyi, koragyermekkorai kötelező szűrésekhez) való hozzáférés

Mohács Város Kórházában biztosított az ellátás igénybevétele. Évente 3-4 alkalommal véradást szerveznek a településen. A korábbi években a környező településeken évente tüdőszűrő vizsgálatot szerveztek, erre a szűrésre már csak a Mohács kórházban van lehetőség.

c) fejlesztő és rehabilitációs ellátáshoz való hozzáférés

Mohács Város Kórházában biztosított az ellátás igénybevétele. Az óvodás korú és iskoláskorú gyermekek fejlesztése az iskolai és óvodai keretek között megoldott. Biztosított a logopédia, heti egy alkalommal tart a szakember foglalkozást, 10 gyermek részére.

d) közétkeztetésben az egészséges táplálkozás szempontjainak megjelenése

Az önkormányzat minden köznevelési intézményben a Véméi Általános Iskola konyhájáról biztosítja a közétkeztetést, amely megfelel az érintett korosztály egészséges étrendjére vonatkozó elvárásoknak.

e) sportprogramokhoz való hozzáférés

A településen játszótér, valamint futballpálya is van. A Palotabozsok Sportegyesület biztosítja tagjai és a település lakossága számára a rendszeres testedzés lehetőségét és feltételeit, az egészséges életmód, a testmozgás, ezáltal az egészségi állapot megőrzését. Csocsó, sakk és asztalitenisz bajnokság az IKSZT keretein belül.

f) személyes gondoskodást nyújtó szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférés

Az állampolgárok számára az egyenlő esélyű hozzáférést biztosít az önkormányzat. Szociális munka keretében komplex segítséget nyújtanak az állampolgárok önálló életvitelének és készségeinek megőrzéséhez, erősítéséhez. Ide sorolható: a szociális étkeztetés, családsegítés, gyermekjóléti szolgáltatás. Aszociális ellátások és a szolgáltatások összehangoltan, koordináltan működnek, nagymértékben lefedik a szociális szükségleteket. A helyi szociális ellátórendszer középpontjában továbbra is a segítségre szoruló emberek állnak, akiknek színvonalas ellátása feltételezi az emberi értékek tiszteletben tartását. A helyi szociális szolgáltatások gyakorlatában a személyközpontú szociálismunka folyamatosan biztosított, amely megteremti a hátrányos helyzetben élők támogatásának, az esélyegyenlőség megteremtésének feltételeit. Jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működik a településen melyben 6 háztartás vesz részt.

g) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor

Nem érkezett bejelentés önkormányzatunkhoz hátrányos megkülönböztetéssel kapcsolatos esetekről.

h) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) a szociális és az egészségügyi ellátórendszer keretein belül

A pozitív diszkrimináció az szociális rászorultság alapján nyújtott egészségügyi szolgáltatásra való jogosultság megállapításában nyilvánult meg, mely 2013.01.01. dátummal a járási hivatalok jogkörébe tartozik.

3.7 Közösségi viszonyok, helyi közélet bemutatása

a) közösségi élet szinterei, fórumai

Palotabozsokon minden év augusztusának második felében falunapot tartanak lovas, légvárral, kézműves kiállítással, vásárral és foglalkozásokkal. Sportesemények, futballmérkőzések.

A falunap második napján kerül sor a táncos, zenés kulturális műsorokra, az emléklapok átadására. Öregek napja, melyen szintén fellép a tánccsoport, az énekkar és a zenekar, a nyugdíjas klub énekkara az óvodások valamint az általános iskolások is táncdal, mondókaival, és verssel készülnek az ünnepségre. A meghívottakat ebéddel vagy vacsorával vendégelik meg a jubileumi évfordulások ajándékot kapnak. Nemzetiségi nap a Palotabozsoki Német Nemzetiségi Önkormányzat szervezésével, nemzetiségi műsorral. Minden év decemberében kerül a karácsonyi hangversenyre. Július első vasárnapján kerül sor a Palotabozsoki Folklór Fesztiválra.

b) közösségi együttélés jellemzői (pl. etnikai konfliktusok és kezelésük)

A községben nem jellemzőek az etnikai eredetű konfliktusok. A községben évtizedek óta ének egymás mellett a magyarok a svábok/németek, székelyek, romák, ez idő alatt nem volt példa az etnikai konfliktusokra. Tiszteletben tartják egymás szokásait és előszeretettel vesznek részt a közös programokban.

c) helyi közösségi szolidaritás megnyilvánulásai (adományozás, önkéntes munka stb.)

Adományozás főként a falunap szervezése során nyilvánul meg, a helyi vállalkozók főként anyagiilag támogatják a rendezvényt.

3.8 A roma nemzetiségi önkormányzat célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége, partnersége a települési önkormányzattal

Nem működik roma nemzetiségi önkormányzat a településen.

3.9 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A mélyszegénységben élők és a romák helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés az adat a mélyszegénységben élőkről	A célcsoport feltérképezése, adatgyűjtés
Munkanélküliség	Közmunkaprogramok számának növelése
Képzettség hiánya	Képzési program indítása

4. A gyermekek helyzete, esélyegyenlősége, gyermekszegénység

Már születésünk s talán fogantatásunk pillanatától esélyegyenlőtlenség állhat fenn, hiszen nem mindegy, hogy milyen családba születünk, hazánk keleti vagy nyugati térségében, tanyán, kis vagy nagy településen, kisvárosban, avagy nagyvárosban. Az esélyegyenlőségre ebben a helyzetben is törekedni kell, tehát a cél az, hogy mindenki egyenlő eséllyel jusson az ellátásokhoz, rendelkezzen a kellő információval, tisztában legyen vele, hol érdeklődhet, tudja, milyen ellátások illetik meg, van-e választási lehetősége. Az ellátásokat hol igényelheti és az igénylésnek mi a módja! Az utóbbi években született szociális vonatkozású jogszabályokban megvalósult a jogalkotó azon törekvése, hogy az irányelveknek megfelelő, az egyenlő esélyeket biztosító jogszabályok szülessenek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. tv. (továbbiakban: Gyermekvédelmi törvény) 5. §-a szerint a veszélyeztetettség „olyan – magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult – állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja vagy akadályozza”.

Ez a megfogalmazás nyilván nem ad komoly támpontot egy-egy valós eset megítélésében, és így megőrzi a mérlegelés lehetőségét és felelősségét. A veszélyeztetettség fogalmának pontosítására a gyakorlati munkában mindenképpen szükség van. Egy lehetséges megközelítés az alábbi kategóriákat jelöli meg:

Veszélyeztetett

- az alkoholistá, züllött, elmebeteg, pszichopata, krónikusan beteg szülő gyermeke,
- a felbomlott és ez által talaját vesztett család elhanyagolt gyermeke,
- a bölcsődékben, óvodákban és iskolákban tartósan kirívó magatartású, neurotizálódott gyermek és serdülő,
- a tanulásban lemaradt, túlkoros gyermek,
- a galerikhez csapódó, javítóintézetből vagy a nevelőotthonból elbocsátott, nem utógondozott fiatal.

Gyermekbántalmazás

A gyermekbántalmazás a gyermek veszélyeztetettségének egyik megnyilvánulási formája, de a gyermek veszélyeztetettsége bántalmazás nélkül is megvalósulhat, így például a gyermek magatartása, a szülő egészségi állapota, anyagi körülménye, életvitele lehet veszélyeztető körülmény anélkül, hogy ez a gyermek bántalmazását is jelentené.

A *gyermek bántalmazásán* azt értjük, ha valaki(k) sérülést okoz(nak) a gyermeknek, vagy a gyermek sérelmére elkövetett cselekményt, történést szándékosan nem akadályozza(ák) meg. Ez a gyermek további életére kiható, jelentős mértékű sérülés lehet testi, érzelmi, erkölcsi, szellemi, egészségügyi jellegű, illetve a gyermek méltóságát sértő, személyiségfejlődését károsan befolyásoló. A gyermekeket érheti bántalmazás családon belül, intézményi keretek között vagy – ritkább esetben – lehetnek idegen személy által okozott bántalmazás szenvedő alanyai is.

A magyar jogrendszerben nincs pontos meghatározás arra vonatkozóan, milyen eset minősül gyermekbántalmazásnak, elhanyagolásnak, a szakemberek között is vita van e tekintetben. A WHO definícióját elfogadhatónak tekinthetjük:

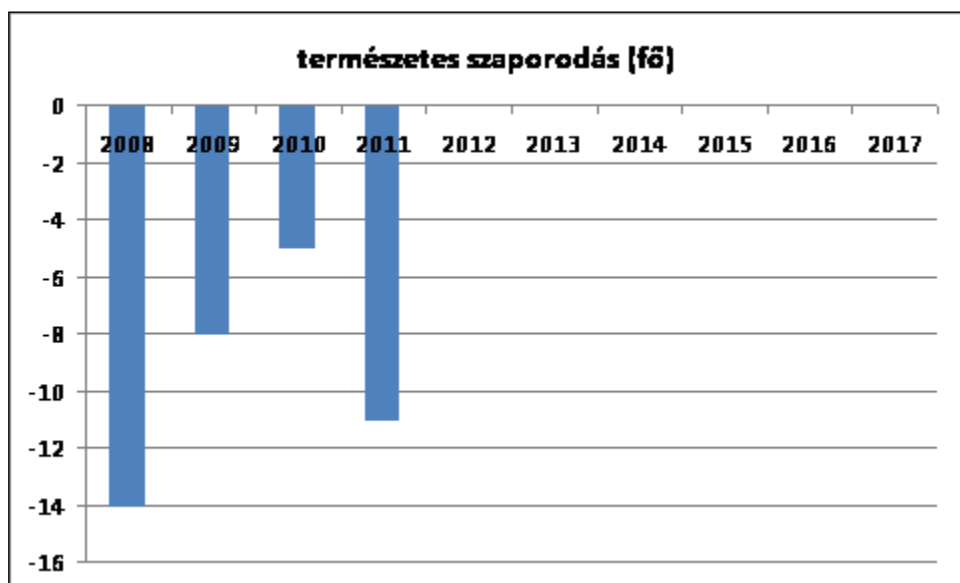
„A gyermek bántalmazása és elhanyagolása (*rossz bánásmód*) magában foglalja a fizikai és/vagy érzelmi rossz bánásmódot, a szexuális visszaélés, az elhanyagolás vagy hanyag bánásmód, a kereskedelmi vagy egyéb kizsákmányolás minden formáját, mely a gyermek egészségének, túlélésének, fejlődésének vagy méltóságának tényleges vagy potenciális sérelmét eredményezi egy olyan kapcsolat keretében, amely a felelősségen, bizalmon vagy hatalmon alapul.” A rossz bánásmód lehet fizikai, érzelmi, szexuális és egyéb jellegű, és megvalósulhat aktív (cselekvő) és passzív (elhanyagoló) magatartással, a gyermeket rossz bánásmód érheti családon belül, illetve családon kívül.

4.1. A gyermekek helyzetének általános jellemzői (pl. gyermekek száma, aránya, életkori megoszlása, demográfiai trendek stb.)

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	18	-14
2009	6	14	-8
2010	8	13	-5
2011	3	14	-11

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR



2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
nő	488	478	966	51%	49%
0-2 évesek			16		
0-14 éves	41	52	93	44%	56%
15-17 éves	11	23	34	32%	68%
18-59 éves	218	290	508	43%	57%
60-64 éves	33	30	63	52%	48%
65 év feletti	148	83	231	64%	36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

Palotabozsokon a 0-17 közötti korosztály száma 143, ami a lakosság 14,8 %-a, ez a megyei 20 %-os adathoz képest alacsony. Az 2011 évi öregedési index a megyei 120,4% kétszerese.

a) veszélyeztetett és védelembe vett, hátrányos helyzetű, illetve halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek, valamint fogyatékkal élő gyermekek száma és aránya, egészségügyi, szociális, lakhatási helyzete

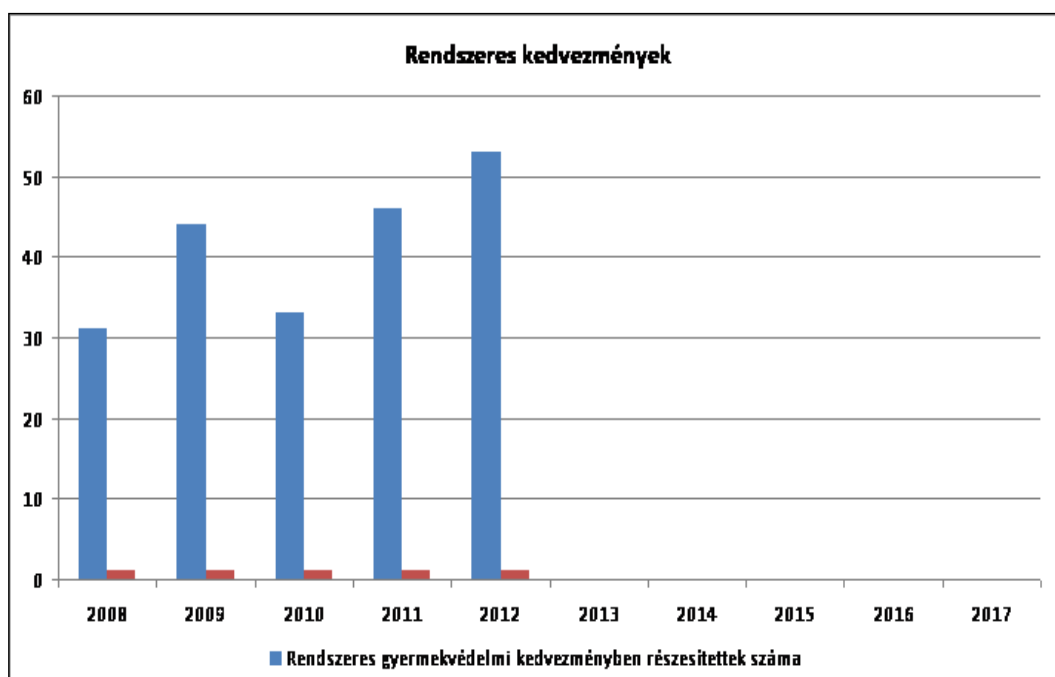
Nem történt védelembe vétel, 2010 óta nincs tudomásunk veszélyeztetett gyermekekről. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezménybe részesítettek száma azonban az elmúlt 5 év adatai szerint növekedett, ami a gyermeket nevelő családok romló szociális viszonyaira utal.

b) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	31	1	0	0	0
2009	44	1	0	0	4
2010	33	1	0	0	0
2011	46	1	0	0	0
2012	53	1	0	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok



2012-ben 53 gyermek részesült rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben, ebből 1 fő tartós beteg.

c) gyermek jogán járó helyi juttatásokban részesülők száma, aránya

Rendkívüli gyermekvédelmi támogatásban utoljára 2009 évben részesült 4 fő.

Kiegészítő gyermekvédelmi támogatásban részesülő nincs a településen.

4.1.2. számú táblázat - Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma

év	Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Kiegészítő gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma	Ebből tartósan beteg fogyatékos gyermekek száma	Rendkívüli gyermekvédelmi kedvezményben részesítettek száma
2008	31	1	0	0	0
2009	44	1	0	0	4
2010	33	1	0	0	0
2011	46	1	0	0	0
2012	53	1	0	0	0

d) kedvezményes iskolai étkeztetésben részesülők száma, aránya

4.1.3. számú táblázat – Kedvezményes óvodai - iskolai juttatásokban részesülők száma

év	Ingyenes étkezésben résztvevők száma óvoda	Ingyenes étkezésben résztvevők száma iskola 1-8. évfolyam	50 százalékos mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 1-13. évfolyam	Ingyenes tankönyv-ellátásban részesülők száma	Óvodáztatási támogatásban részesülők száma	Nyári étkeztetésben részesülők száma
2008	9	13	3	13	0	6
2009	12	13	3	13	0	7
2010	12	22	3	22	0	9
2011	5	20	2	20	0	10
2012	11	10	2	10	0	11

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatok

Az ingyenes étkeztetés, valamint az ingyenes tankönyv a rendszeres gyermekvédelmi támogatás jogán jár a gyermekeknek. 2012-ben az ingyenes étkezésben résztvevő óvodások száma 11, az általános iskoláskorúak száma 10. 50 %-os mértékű kedvezményes étkezésre jogosultak száma 42 Ingyenes tankönyvben 10 fő nyári étkezésben részesülők száma 11 fő.

e) magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermekek száma, aránya

Nincs magyar állampolgársággal nem rendelkező gyermek a településen.

4.2 Szegregált, telepszerű lakókörnyezetben élő gyermekek helyzete, esélyegyenlősége

A településen nincsenek szegregátumok, a kérdés Palotabozsok tekintetében nem releváns.

4.3 A hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint fogyatékossgal élő gyermekek szolgáltatásokhoz való hozzáférése

Hátrányos helyzetű tanuló (HH)

A 1993.évi LXXIX. közoktatásról szóló törvény 121.§-a tartalmazza az értelmező rendelkezéseket:

A 14. pont szerint hátrányos helyzetű gyermek, tanuló: az, akit családi körülményei, szociális helyzete miatt a jegyző védelembe vett, illetve aki után rendszeres gyermekvédelmi támogatást folyósítanak.

Halmozottan hátrányos helyzetű tanuló (HHH).

Az a gyermek, az a tanuló, akinek a törvényes felügyeletét ellátó szülője – a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvényben szabályozott eljárásban tett önkéntes nyilatkozata szerint – óvodás gyermek esetén a gyermek hároméves korában, tanuló esetében a tankötelezettség beállásának időpontjában legfeljebb az iskola nyolcadik évfolyamán folytatott tanulmányait fejezte be sikeresen; halmozottan hátrányos helyzetű az a gyermek, az a tanuló is, akit tartós nevelésbe vettek.

A településen 5 hátrányos helyzetű gyermek van, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek nincs a településen.

a) védőnői ellátás jellemzői (pl. a védőnő által ellátott települések száma, egy védőnőre jutott ellátott, betöltetlen státuszok)

4.3.1. számú táblázat – Védőnői álláshelyek száma

év	védőnői álláshelyek száma	Egy védőnőre jutó gyermekek száma
2008	0	16
2009	0	23
2010	0	23
2011	1	23

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

A védőnői feladatokat a védőnő látja el, heti egy alkalommal tart tanácsadást a településen. A területi védőnő feladatai

- a **nővédelem**, ezen belül a családtervezéssel kapcsolatos tanácsadás, életmód tanácsadás, az anyaságra való felkészülés segítése, valamint a lakossági célzott szűrővizsgálatok szervezésében való részvétel;
- a **várandós anyák** gondozása
- a **gyermekágyas** időszakban segítségnyújtás és tanácsadás az egészségi állapottal, az életmóddal, szoptatással, valamint a családtervezéssel kapcsolatban;
- a **0-6 éves korú gyermekek** gondozása, ennek során a családlátogatás, védőnői tanácsadás keretében folyamatos, célzott és szükséglet szerinti gondozás végzése, továbbá a harmonikus szülő-gyermek kapcsolat kialakulásának, a gyermek nevelésének és a szocializációjának segítése, valamint a gyermek fejlődéséhez igazodóan az egészséges életmódhoz szükséges ismeretek nyújtása,
- az újszülöttek, a koraszülöttek, a kis súllyal születettek, valamint az egészségi és környezeti ok miatt veszélyeztetett csecsemők és gyermekek pszichoszomatikus fejlődésének fokozott figyelemmel kísérése és segítése,
- a **szoptatás és az anyatejes táplálás** fokozott figyelemmel kísérése, az anyatejjel való táplálás szorgalmazása különösen az első 6 hónapban, az anya tanítása a szoptatás helyes technikájára, a tejelválasztás fokozásának és fenntartásának módjaira,
- a **gyermek fejlődését** veszélyeztető tényező észlelésekor a háziorvos, illetve a gyermekjóléti szolgálat haladéktalan értesítése mellett a veszélyeztetett gyermek és családjának fokozott gondozásba vétele,
- a **család felkészítése** a beteg csecsemő és gyermek, otthoni ápolására,
- a családok tájékoztatása az életkorhoz kötött **védőoltások fontosságáról**, a védőoltások szervezése, nyilvántartása, jelentése,
- az **óvodába** járó gyermekek gondozása, szűrése, hygienes ellenőrzése,
- az oktatási intézménybe nem járó **otthon gondozott tanköteles** korú gyermek gondozása;
- a **gondozott családban előforduló egészségi, mentális és környezeti veszélyeztetettség megelőzése, felismerése érdekében segítségnyújtás a helyes életvitelhez, a harmonikus, szerető családi környezet kialakításához**,
- a gyermekjóléti szolgálat és a háziorvos értesítése, illetve hatósági eljárás kezdeményezése a gyermek bántalmazása, súlyos elhanyagolása, a gyermek önmaga által előidézett súlyos veszélyeztető magatartása vagy egyéb súlyos veszélyeztető ok fennállása esetén,
- figyelemfelhívás a népegészségügyi szűrővizsgálaton történő megjelenés fontosságára, továbbá tájékoztatás az önkéntesen igénybe vehető ajánlott szűrővizsgálatokról,
- az egyéni és közösségi egészségfejlesztési, egészségvédelmi programok tervezésében, szervezésében és megvalósításában részvétel.

A védőnő a gondozási feladatait önállóan végzi, ennek során kapcsolatot tart és együttműködik:

- az egészségügyi alapellátás és ezen belül kiemelten a háziorvosi ellátás, házi-gyermekorvosi ellátás továbbá a szakellátás,
- a közoktatás,
- a gyermekjóléti, a szociális és családsegítést végző intézmények illetékes szakembereivel.

b) gyermekorvosi ellátás jellemzői (pl. házi gyermekorvoshoz, gyermek szakorvosi ellátáshoz való hozzáférés, betöltetlen házi gyermekorvosi praxisok száma)

Kifejezetten gyermekorvosi ellátás nincs a településen, ezt a feladatot a háziorvos látja el.

4.3.2. számú táblázat – Gyermekorvosi ellátás jellemzői

év	Betöltetlen felnőtt háziorvosi praxis/ok száma	Háziorvos által ellátott személyek száma	Gyermekorvos által ellátott gyerekek száma	Felnőtt házi orvos által ellátott gyerekek száma
2008	0	7639	0	542
2009	0	8130	0	647
2010	0	7907	0	733
2011	0	7491	0	702
2012	0	7539	0	674

c) 0–7 éves korúak speciális (egészségügyi-szociális-oktatási) ellátási igényeire (pl. korai fejlesztésre, rehabilitációra) vonatkozó adatok

A fejlesztést és a rehabilitációt az oktatási intézmények keretében megoldott. 1 logopédus foglalkozik a gyerekekkel. A logopédus heti egy-egy alkalommal tart foglalkozást az óvodában valamint az iskolában.

d) gyermekjóléti alapellátás

Gyermekjóléti Alapellátást a Mohácsi Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat látja el, aki heti 1 alkalommal 2 órában, helyben ügyfélfogadást lát el. Gyermekjóléti Alapellátást a Mohácsi Kistérségi Gyermekjóléti Szolgálat látja el, aki heti 1 alkalommal 2 órában, helyben ügyfélfogadást lát el

Családsegítő Szolgálat által nyújtott lehetőségek:

- Segítségnyújtás a következő problémák esetén:
 - egészségkárosodás
 - életviteli
 - családi-kapcsolati
 - lelki-mentális
 - gyermeknevelési
 - anyagi
 - foglalkoztatással kapcsolatos problémák kezelése

- Segítségnyújtás ügyintézésben:
 - o Nyugdíjazással kapcsolatos ügyintézés:
 - 40 éves munkaviszonnal nők nyugdíjazása
 - öregségi nyugdíj
 - o Megváltozott munkaképességűek ellátásával kapcsolatos ügyintézés
 - Rehabilitációs ellátás
 - Rokkantsági ellátás
 - Rokkantsági járadék
 - Baleseti járadék
 - Fogytékossági támogatás
 - o Hozzá tartozói ellátások igénylése
 - özvegyi nyugdíj
 - árvaellátás
 - ideiglenes özvegyi nyugdíj
 - o Családtámogatási ellátások igénylése:
 - családi pótlék
 - gyermekgondozási segély
 - anyasági támogatás
 - gyermeknevelési támogatás
 - o Támogatási lehetőségekkel kapcsolatos információnyújtás és ügyintézés:
 - egyszeri gyógyszer- ártámogatási segély
 - egyszeri nyugdíjsegély
 - méltányossági nyugdíjfeljuttatás
 - o Ügyintézés a kliens és különböző intézmények, szervezetek között
 - kérelmek írása (pl: időotthoni elhelyezés kérelmezése)
 - részletfizetési lehetőség igénylése
 - iratszerkesztés (pl.: önéletrajz)
 - hiánypótlás készítése
 - fellebbezés írása
 - tanácsadás
 - információkövetítés
 - segítő beszélgetés

e) gyermekvédelem

A gyermekek védelmét szolgálják a-pénzbeli és természetbeni ellátások: a szociálisan rászorulókat által igénybe vehető pénzbeli-természetbeni és gyermekjóléti alapellátásokat a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 10/2004(VII. 10.) számú rendelet tartalmazza. Gyermekjóléti alapellátás: a jelzőrendszeren keresztül érkezett vagy önként jelentkezett kliensek részére nyújt szolgáltatást, közreműködik a védelemben vétel előkészítésben, folyamatában, felülvizsgálatában. Közösségünkben jelenleg védelemben vett kiskorú gyermek nincs. A gyermekvédelem középpontjában meghatározó szerepet betöltő jelzőrendszer áll, a Gyermekjóléti Szolgálat kiemelt feladata a veszélyeztetettséget észlelő jelzőrendszer működtetése, melyet a prevenciós munka első számú eszközének tekintünk. A veszélyeztetettség jelzésére épülő gyermekjóléti Szolgáltatás hatékonyságát jelentősen befolyásolja a jelzőrendszer működésének

minősége. Veszélyeztetettségre vonatkozó jelzés 2010-12.közötti időszakban nem volt. Középiskolai mulasztás miatti veszélyeztetettség miatti jelzés 2012-ben nem volt. Kiemelten fontosnak tartjuk, hogy községünkben 2012. évben részben a családi körülmények, a közoktatási intézmény és a rendőrség bűnmegelőzési munkájának köszönhetően kiskorú által elkövetett szabálysértés és bűncselekmény nem volt. A gyermekvédelem községünkben megoldott.

f) krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

Krízishelyzet esetén a családokat segítő szolgáltatások köre széles: védőnő, háziorvos, rendőrség, gyermekjóléti szolgálat és az önkormányzati hivatal nyújt segítséget. A településtől 50 km-re lévő Pécssett található Családok Átmeneti Otthona és Alapítványi anyaotthon, valamint Bólyban működik Önkormányzati fenntartásban anya otthon. Az otthon biztosítja az átmenetileg otthontalanná vált szülő és gyermeke számára a lakhatást. Az átmeneti befogadás maximális ideje 12 hónap, mely indokolt esetben további 6 hónappal meghosszabbítható. Az elhelyezésért térítési díjat kell fizetni.

g) egészségfejlesztési, sport-, szabadidős és szünidős programokhoz való hozzáférés

Az IKSZT keretében színes programok várják a gyermekeket is.

Program megnevezése	Programtípus	Résztevők száma	Rövid leírás
Gyere velünk kirándulni	kirándulás	10	Kerékpártúra a közeli halastóhoz, szalonnasütés
Csocsó és asztalitenisz bajnokság	sportprogram	12	Teremben végezhető hasznos elfoglaltság biztosítása
Kirándulás, a szigetvári vár megtekintése, élményfürdőzés	múzeumlátogatás,	20	A vár megtekintése, fürdözéssel egybekötve
Kedvenc mesém rajzverseny	klub	10	Dekoráció készítése a könyvtár falára, közben a kedvenc mesék felelevenítése
A népmese Napja	klub	20	Ki mit tud? , mesemondás
Bábelőadás	előadás	40	Interaktív bábelőadás
Látogatás a Planetáriumban	ifjúsági klub	10	A pécsi Planetárium megtekintése
Íjász bemutató	bemutató	25	Íjászati bemutató, lehetőség az íjászat kipróbálására
Sakk verseny	vetélkedő	15	Helyiek és a környéken élő sakkozni szeretőik összemérik tudásukat
Karácsonyi barkácsolás	műhelymunka	60	Karácsonyi, díszek, dekorációk. Ajándékok készítése
Olvasd el te is	klub	10	Ifjúságnak szóló könyvek bemutatása
Farsangi bál	ifjúsági klub	45	jelmezes, zenés farsangi mulatság
húsvéti barkácsdélután	kézműves foglalkozás	40	díszek, dekorációk ajándékok készítése

h) gyermekétkeztetés (intézményi, hétfégi, szünidei) ingyenes tankönyv

A gyermekek étkeztetését az véméndi általános iskola konyhája látja el. Lehetőség adódott az iskolatej programra, amely keretében heti öt alkalommal tejet és más különböző tejtermékeket (kakaó, joghurt, túró rudi stb) biztosítanak a gyermekeknek. A gyümölcsprogram során heti 5 alkalommal gyümölcsöt vagy gyümölcslevet kapnak a gyermekek.

Ingyenes étkezésben 21 fő vett részt 2011-ben, ebből tartós beteg 2 fő. Ingyenes nyári étkeztetésben 11 fő vett részt 2011-ben. Ingyenes tankönyvben 10 fő részesült.

i) hátrányos megkülönböztetés, az egyenlő bánásmód követelményének megsértése a szolgáltatások nyújtásakor járási, önkormányzati adat, civil érdekképviselők észrevételei

A szolgáltatások nyújtásakor nem sérült az egyenlő bánásmód követelménye. Észrevétel nem érkezett.

j) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások) az ellátórendszerek keretein belül

A hátrányos helyzetű gyermekek ingyenes étkezésében, valamint ingyenes tankönyvben nyilvánul meg. A szociális helyzet miatt nyújtott támogatások megítélése során érvényesül a pozitív diszkrimináció. A Bursa Hungarica program keretében a hátrányos helyzetű jó tanulmányi eredményekkel rendelkező tanulók anyagi támogatásban részesülnek.

4.4 A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek/tanulók, valamint fogyatékkal élő gyerekek közoktatási lehetőségei és esélyegyenlősége

4.4.1. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai

ÓVODAI ELLÁTOTTSÁG	db	
Az óvoda telephelyeinek száma	1	
Hány településről járnak be a gyermekek	1	
Óvodai férőhelyek száma	25	
Óvodai csoportok száma	1	
Az óvoda nyitvatartási ideje (...h-tól ...h-ig):	9 óra	
A nyári óvoda-bezárás időtartama: ()	1 hónap	
Személyi feltételek	Fő	Hiányzó létszám
Óvodapedagógusok száma	2	0
Ebből diplomás óvodapedagógusok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Dajka/gondozónő	1	0
Kisegítő személyzet	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, önkormányzati adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat-ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	30	1	25	1	20	0
2009	38	1	25	1	24	0
2010	31	1	25	1	11	0
2011	31	1	25	1	15	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.4. számú táblázat - Az óvodai ellátás igénybevétele

2012-2013. év	3 éves	4 éves	5 éves	6 éves	7 éves	Összesen
székhely						
Az intézménybe beíratott gyermekek létszáma	6	6	3	2		17
Más településről bejáró gyermekek létszáma	0	0	0	0	0	0
az intézménybe beíratott, 20%-ot meghaladóan hiányzott gyermekek száma (az adott évből eltelt időszakra vetítetten)	0	0	0	0	0	0
a beíratott gyermekek közül a hátrányos helyzetűek létszáma	5	5		1		11
a beíratott gyermekek közül a halmozottan hátrányos helyzetűek létszáma	0	1	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

4.4.7. számú táblázat - Általános iskolában tanuló száma

tanév	Általános iskola 1-4 évfolyamon tanulóinak száma	Általános iskola 5-8 évfolyamon tanulóinak száma	általános iskolások száma	napközis tanulók száma	
	fő	fő	fő	fő	%
2010/2011	26	33	59	24	40,7%
2011/2012	22	0	22	13	59,1%
2012/2013	16	0	16	13	81,3%
2013/2014	9	0	9	8	88,9%

Forrás: TeIR, KSH Tstar

--

4.4.8. számú táblázat - Általános iskolák adatai

tanév	általános iskolai osztályok száma			általános iskolai osztályok száma a gyógypedagógiai oktatásban			általános iskolai feladat-ellátási helyek száma
	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	1-4 évfolyamon	5-8 évfolyamon	összesen	db
2010/2011	2	4	6	0	0	0	1
2011/2012	2	0	2	0	0	0	1
2012/2013	2	0	2	0	0	0	1
2013/2014	9	0	9	0	0	0	1

Forrás: TeIR, KSH Tstar

4.4.9. számú táblázat - Általános iskolások adatai – el- és bejárás

A településen élő általános iskoláskorú gyermekek összlétszáma	62
Más településről bejáró általános iskolások létszáma	1
Más településre eljáró általános iskolások létszáma	26
Általános iskolás korúak közül a hh gyerekek létszáma	10
Általános iskolás korúak közül a hhh gyerekek létszáma	5

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

--

4.4.10. számú táblázat – Iskolai körzethatár

Hány körzet van a településen		db					
Iskolai körzetenkénti létszám és hh/hhh tanulók megoszlása	A körzet általános iskoláiba járó tanulók összlétszáma	A körzetbe járó hh tanulók létszáma	A körzetbe járó hh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma	A körzetbe járó hhh tanulók aránya a körzet tanulóinak összlétszámához viszonyítva (%)	A körzetbe járó hh tanulók létszáma a település hh tanulóinak összlétszámához viszonyítva	A körzetbe járó hhh tanulók létszáma a település hhh tanulóinak összlétszámához viszonyítva
	16	10	63%	5	31%	23%	36%
Összesen	16	10	63%	5	31%		

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.11. számú táblázat - Iskola személyi feltételek

	Fő	Hiányzó létszám
Nem szaktanítást végző tanító	0	0
Szaktanítást végző tanítók száma	2	0
Szaktanítást végző tanárok száma	1	0
Gyógypedagógusok létszáma	0	0
Gyermekevélmi felelős	0	0
Iskolaorvos	0	0
Iskolapszichológus	0	0
Kisegítő személyzet	1	0

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.12. számú táblázat - A 8. évfolyamot eredményesen befejezettek a nappali oktatásban

tanév	8. évfolyamot eredményesen befejezettek száma / aránya a nappali rendszerű oktatásban	
	fő	%
2010/2011	11	100
2011/2012	0	0
2012/2013	0	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.13. számú táblázat - Iskolai ellátás igénybevétele - telephelyi bontásban

2012-2013. tanév														
Telephely1 (szükség szerint, töröljön vagy szúrjon be plusz sorokat)	Tagozat meg- nevezése	Létszám	Napközis	Bejáró	Hátrányos helyzetűek létszáma	HH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Halmazottan hátrányos helyzetűek létszáma	HHH tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	Sajátos nevelési igényű tanulók létszáma	SNI tanulók aránya az osztály létszámához viszonyítva	SNI tanulók számából a hhh tanulók száma	Évismétlők száma	Magán- tanulók száma	Létszám, amelynek alapján integrációs normatívát igényelnek
1. évfolyam A osztály		1	1	0	1	100%	1	100%	0	0%	0	0	0	0
1. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
2. évfolyam A osztály		3	3	0	3	100%	1	33%	0	0%	0	0	0	0
2. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
3. évfolyam A osztály		9	7	1	5	56%	2	22%	0	0%	0	0	0	0
3. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
4. évfolyam A osztály		3	2	0	1	33%	1	33%	2	67%	1	0	0	0
4. évfolyam B osztály						#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!		#ZÉRÓOSZTÓ!				
Összesen:		16	13	1	10	63%	5	31%	2	13%	1	0	0	0

Forrás: Önkormányzati, intézményi adatok, KIR

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés							
6. évfolyam	na	na	1628	1465			
8. évfolyam	–	–	1613	1577			
10. évfolyam							
Matematika							
6. évfolyam	na	na	1650	1486			
8. évfolyam	–	–	1642	1601			
10. évfolyam							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

4.4.15. számú táblázat – Továbbtanulási mutatók középfokra nappali tagozaton

[illegible]

4.4.17. számú táblázat – Hátránykompenzáló programok

tanév	tanodai program létszám	HH/ HHH tanulók létszáma	tehetséggondozó program	HH/ HHH tanulók létszáma	nyári tábor	HH/ HHH tanulók létszáma	Alapfokú művészetoktatás	HH/ HHH tanulók létszáma
2008/2009	0	0	0	0	0	0	0	0
2009/2010	0	0	0		0	0	0	0
2010/2011	0	0	útravaló	2	0	0	0	0
2011/2012	0	0	0	0	9	9	0	0

Forrás: KIR, Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

a) a hátrányos, illetve halmozottan hátrányos helyzetű, valamint sajátos nevelési igényű és beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermekek/tanulók óvodai, iskolai ellátása

Jelenleg nincsen sajátos nevelést igénylő gyermek a településen. Az alacsony létszám miatt előreláthatóan az idei az utolsó tanév.

b) a közneveléshez kapcsolódó kiegészítő szolgáltatások (pl. iskolára/óvodára jutó gyógypedagógusok, iskolapszichológusok száma stb.)

A Palotabozsoki Általános Iskolában valamint az óvodában sem gyógypedagógus dolgozik, iskolapszichológusunk nincs. Az általános iskolában a logopédiai ellátást a Szakszolgálat látja el (Pécs). Az utazó logopédus látogatja heti egy alkalommal az óvodát, iskolát. Neki van egy külön fejlesztő szoba fenntartva az óvodában ahol az eszközellátottság teljes. Jelenti: tükör, szőnyeg, applikációs képek, pad, szék, stb. Idemennek át az iskolából is a gyermekek a foglalkozás idejére. A súlyosabb beszédzavar esetén (több mint 3 hang hibás képzése, ejtése) középső csoporttól, enyhébb beszédzavar esetén nagycsoporttól kezdi meg a fejlesztést. Az iskolából a 2. osztályig bezárólag járnak hozzá a tanulók. Munkája: beszédzavaros gyermekek korrekciója, szükség esetén beszédindítás. Mindenkinek van számára megfelelő tankönyv, füzet. Otthonra adott házi feladatokkal, gyakorló anyaggal kell segítenie a szülőnek munkáját. Minden esetben méréssel kezdődik a fejlesztő munka.

c) hátrányos megkülönböztetés és jogellenes elkülönítés az oktatás, képzés területén, az intézmények között és az egyes intézményeken belüli szegregáció

Hátrányos megkülönböztetésről és a gyermekek jogellenes elkülönítéséről nincsenek információink, az önkormányzathoz, vagy az önkormányzattal szemben ilyen téren bejelentés az elmúlt évek alatt nem történt. Az intézményekben

(óvoda, általános iskola) valamennyi gyermek német nemzetiségi nevelésben vesz részt, ahol az óvodai nevelés két nyelven, az iskolai oktatás német nemzetiségi program szerint történik. A szülők szabad választása, írásbeli kérése alapján a gyerekek kétnyelvű óvodai nevelése, és a nemzetiségi oktatás a Nemzeti, etnikai kisebbség óvodai nevelésének irányelve és a Nemzeti, etnikai kisebbség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról szóló 32/1997. (XI.05.) MKM rendelet szerinti nevelési program alapján történik. A gyermekekkel német nemzetiségi óvodai nevelésre jogosult szakvizsgával, illetve nyelvvizsgával rendelkező óvodapedagógusok foglalkoznak, és szakképzett pedagógusok végzik az oktatást.

Megállapítható, hogy az intézményeken belül, és a csoportok között a rendelkezésre álló adatok alapján nincs szegregációra utaló jel, nem valósul meg az elkülönítése az oktatás, nevelés területén a HH, HHH és SNI tanulóknak.

d) az intézmények között a tanulók iskolai eredményességében, az oktatás hatékonyságában mutatkozó eltérések

ISKOLA NEVE	2010		2011		2012		
Országos kompetencia-mérés eredménye	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	Országos átlag	Iskola átlaga	HHH tanulók átlaga	Országos átlag
Szövegértés							
6. évfolyam	na	na	1628	1465			
8. évfolyam	–	–	1613	1577			
10. évfolyam							
Matematika							
6. évfolyam	na	na	1650	1486			
8. évfolyam	–	–	1642	1601			
10. évfolyam							

Forrás: Önkormányzati és intézményfenntartói, tankerületi adatok

Az iskolai átlag minden területen meghaladja az országos átlagot 2011 évben.

e) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

A Bursa Hungarica Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjrendszer célja az esélyteremtés érdekében a hátrányos helyzetű, szociálisan rászoruló fiatalok felsőfokú tanulmányainak támogatása.

A program keretében olyan szociálisan hátrányos helyzetű felsőoktatásban résztvevő hallgatóknak folyósítható az ösztöndíj, akik a települési önkormányzat illetékességi területén lakóhellyel rendelkeznek, felsőoktatási intézményben (felsőoktatási hallgatói jogviszony keretében) teljes idejű (nappali tagozatos) képzésben vesznek részt.

4.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A gyerekek helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
gyermekprogramok hiánya, elkallódás a szabadidőben	gyermekprogramok szervezése, tevékeny szabadidős programok kidolgozása
keveset sportolnak a gyerekek, egészségtelen táplálkozási szokások	sport népszerűsítése, egészséges életmód népszerűsítése
generációs szakadék	idősek és gyermekek számára közös programok szervezése

5. A nők helyzete, esélyegyenlősége

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat-Európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. Az Önkormányzat és annak intézményei a helyzetelemzés készítésének időpontjában kevés adattal rendelkeznek a nőkkel kapcsolatos esélyegyenlőségi szempontok és problémák kérdésében.

Tapasztalataink szerint a nők között is kiemelten hátrányos helyzetben vannak

- a 45 év feletti nők a változó képzettségi követelmények,
- a pályakezdők a szakmai tapasztalat hiánya,
- a gyesen lévő, illetve a kisgyermekes anyukák a munkából való kiesés miatt.

A veszélyeztetett korcsoportba tartozó nők foglalkoztatása különös figyelmet és támogatást igényel.

A közösségi esélyegyenlőség program céljai között szerepel a gazdasági és szociális szférában a nők és férfiak esélyegyenlőségének érvényesítése, valamint a munka és a családi élet összeegyeztetése mind a férfiak, mind a nők számára.

A demográfiai és közszolgáltatási adatok vizsgálatából az alábbi összefüggések állapíthatók meg:

- a település összlakosságának 51%-a nő (488 fő)
- a női lakosok 43, % 18-65 éves tehát aktív korú (218fő);

Magyarországon a nők gazdasági aktivitása kisebb, mint a Nyugat európai országokban. A nők gazdasági aktivitását nagymértékben befolyásolja társadalmi szerepvállalásuk. Az Önkormányzat a helyzetelemzés készítésének időpontjában kevés adat állt rendelkezésre az esélyegyenlőségi szempontok és problémák kérdésében.

Településünkön a lakosság 51 %-a nő. A 60-X éves korosztály kivételével minden korcsoportban a férfiak vannak többségben.

5.1 A nők gazdasági szerepe és esélyegyenlősége

2. számú táblázat - Állandó népesség

	fő			%	
	nők	férfiak	összesen	nők	férfiak
	488	478	966	51%	49%
0-2 évesek			16		
0-14 éves	41	52	93	44%	56%
15-17 éves	11	23	34	32%	68%
18-59 éves	218	290	508	43%	57%
60-64 éves	33	30	63	52%	48%
65 év feletti	148	83	231	64%	36%

Forrás: TeIR, KSH-TSTAR

a) foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében**5.1.1. számú táblázat - Foglalkoztatás és munkanélküliség a nők körében**

év	Munkavállalási korúak száma		Foglalkoztatottak		Munkanélküliek	
	férfiak	nők	férfiak	nők	férfiak	nők
2008	312	309	na	na	25	20
2009	249	299	na	na	24	35
2010	325	299	na	na	21	22
2011	320	276	na	na	18	26

Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés

A munkavállaló korú nők száma alacsonyabb a településen a munkanélküliek száma magasabb a férfiakénál. Az önkormányzat a közmunkaprogramba való bevonással próbál javítani a gyermekes, az 50 feletti az alacsony iskolai végzettséggel bíró, valamint a munkanélküli nők helyzetén.

b) nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban**5.1.2. számú táblázat - Nők részvétele foglalkoztatást segítő és képzési programokban**

év	Foglalkoztatást segítő programok száma	Képzési programok száma	részrtvevők száma	részrtvevő nők száma
2008	0	0	0	0
2009	0	0	0	0
2010	0	0	0	0
2011	0	0	0	0
2012	0	0	0	0
2013	0	1	2	2

Forrás: Helyi adatgyűjtés

A 2013 évben indított foglalkoztatást segítő programban résztvevők 100 %-a nő volt.

c) alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

5.1.4. számú táblázat - Alacsony iskolai végzettségű nők elhelyezkedési lehetőségei

év	munkanélküli nők száma	8 általánosnál alacsonyabb végzettségű	8 általános	szakiskola/szakmunkás-képző	gimnázium	érettségi	főiskola	egyetem
2008	20	na	na	na	na	na	na	na
2009	35	na	na	na	na	na	na	na
2010	22	na	na	na	na	na	na	na
2011	26	1	6	7	1	0	0	0
Forrás: Telr és helyi adatgyűjtés								

A munkanélküliek iskolai végzettségének elosztása hiányos. A 2011 évben mért adatok szerint a munkanélküli nők 8 %-a az általános iskola 8. osztályát sem végezte el, 23 %-a 8 általánossal rendelkezik, 26,9 %-uk szakmunkásképzőben végzett, 3 %-uk gimnáziumot végzett, ennél magasabb végzettséggel rendelkező nincs.

d) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén (pl. bérkülönbség)

A nők hátrányos megkülönböztetése a munkavégzés területén nehezen megállapítható. Jelzés azonban nem érkezett.

5.2 A munkaerő-piaci és családi feladatok összeegyeztetését segítő szolgáltatások (pl. bölcsődei, családi napközi, óvodai férőhelyek, férőhelyhiány; közintézményekben rugalmas munkaidő, családbarát munkahelyi megoldások stb.)

A családi, magánéletbeli feladatok és felelősségek általában egyoldalúan a nőket terhelik, mivel általában túlnyomórészt ők látják el a gyerekeket és az időseket. A nők munkaerő-piaci elhelyezkedése szempontjából lényeges a gyermekek számára nyújtott napközbeni ellátásokhoz történő hozzáférés. A gyermekek napközbeni ellátása megszervezhető - a gyermekek életkorának megfelelően - különösen bölcsődében, hetes bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelet vagy házi gyermekfelügyelet keretében, nyári napközis otthonban, valamint óvodában, iskolában. Településünkön a gyermekek napközbeni ellátása a helyi óvoda valamint az Általános Iskola látja el, ahova 1-4 évfolyamos diákok járnak. A felső tagozat iskolai ellátását főként Somberek és Véménd végzi. Egyéb intézménnyel nem rendelkezünk.

5.3 Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

5. számú táblázat - Természetes szaporodás

	élve születések száma	halálozások száma	természetes szaporodás (fő)
2008	4	18	-14
2009	6	14	-8
2010	8	13	-5
2011	3	14	-11

Forrás: Telr, KSH-TSTAR

5.3. számú táblázat - Családtervezés, anya- és gyermekgondozás területe

év	védőnők száma	0-3 év közötti gyermekek száma	átlagos gyermekszám védőnőnként
2008	0	16	#ZÉRÓOSZTÓ!
2009	0	23	#ZÉRÓOSZTÓ!
2010	0	23	#ZÉRÓOSZTÓ!
2011	1	23	23

Forrás: TeIR és helyi adatgyűjtés

4.4.3. számú táblázat - Óvodai nevelés adatai 3.

év	3-6 éves korú gyermekek száma	óvodai gyermekcsoportok száma	óvodai férőhelyek száma	óvodai feladat- ellátási helyek száma	óvodába beírt gyermekek száma	óvodai gyógypedagógiai csoportok száma
2008	30	1	25	1	20	0
2009	38	1	25	1	24	0
2010	31	1	25	1	11	0
2011	31	1	25	1	15	0

Forrás: TeIR, KSH Tstar, Önkormányzati adatgyűjtés

A családtervezés, anya-és gyermekgondozás a védőnői hálózat tevékenységi körében realizálódik elsősorban. A szociálisan nehéz helyzetben élő várandós anya és gyermekekre fokozott figyelmet fordít a védőnő. Családtervezéssel kapcsolatban a serdülőkorban lévő gyermekek felvilágosítására alapvetően az iskolában kerül sor, több alkalommal is szerveznek ilyen jellegű oktatást. A leendő édesanyák számára a gyermekgondozással kapcsolatos ismeretek átadása megkezdődik már várandós korban, egyéni beszélgetések, látogatások alkalmával, kezdve a szüléstől, szoptatástól a tápláláson, gyereknevelésen át. Segítséget kapnak a szociális juttatások megismerésében és a hozzá tartozó nyomtatványok kitöltésében, szükség esetén az utánajárásban is. A védőnő nagy figyelmet fordít a szociális okból vagy gondatlanságból veszélyeztetettségben élő gyermekek folyamatos nyomon követésére és a társszervekkel való kapcsolat

felvételre. Az igénybe vehető ellátások igénylésében és a nyomtatványok kitöltésében a családsegítő szolgálat munkatársa is rendelkezésre áll.

5.4 A nőket érő erőszak, családon belüli erőszak

Jellemzően az erőszak jó része a családban marad, hiszen a nőket, illetve a családokat érő erőszakos cselekedetek nagy része ma még felderítetlen. A gyermekvédelmi, szociális szolgáltatások, a védőnői hálózat, a rendőri tevékenység eredményeként, a jelzőrendszerek alapján egyre több esetre derül fény, egyre többen tudják, hogy problémáikkal hova fordulhatnak segítségért.

A családon belüli erőszak fogalma alatt azokat az eseteket értjük, amikor az egyik családtag, házastárs-élettárs vagy ex-partner kísérletet tesz vagy meg is valósít olyan magatartásokat, amelyekkel a másik fél (családtag, élettárs stb.) fölött hatalmat - testi, anyagi vagy jogi dominanciát - tud gyakorolni. Családon belüli erőszak helyett használatos a párkapcsolati erőszak és gyermekbántalmazás elnevezések is. A családon belüli erőszak körébe sorolható, ha harmadik személy erőszakot követ el a család egy tagja ellen csupán a családban betöltött szerepe miatt.

Az erőszakot tágan kell értelmezni: beletartozhat verekedés, szidalmazás, súlyos testi sértés, életveszélyes fenyegetés stb. A családon belüli erőszak fogalomkörébe tartozik a partner-partner közti, illetve az idősebb családtag bántalmazása és a gyermekbántalmazás is, beleértve az egyszülős családokat. A családon belüli erőszak elkövetőit és a bántalmazás elszenvetők nemi és korcsoport szerinti megoszlás szerint vizsgálják.

A családon belüli erőszakra nincs egységes definíció, ám a jelenség ismertetőjegyei alapján egyértelműen meghatározható ez az erőszak-típus. A családon belüli erőszak egyik eleme, hogy a bántalmazott és a bántalmazó mindig ismerik egymást, leggyakrabban a család vagy intim viszony köti-kötötte össze őket. Másik eleme az erőszakos magatartás vagy annak előkészülete-kísérlete a bántalmazó részéről. A különböző definíciók eltérő módon határozzák meg, hogy mikor beszélhetünk családon belüli erőszakra: egyszeri bántalmazás már elegendő ennek megállapításához, vagy az erőszaknak többször kell előfordulnia, huzamosabb idő szükséges.

A családon belüli erőszak számtalan módon megvalósulhat, leggyakrabban fizikai –szexuális-, érzelmi-, lelki-erőszakként, a bántalmazott személy pénzügyi-, baráti- családi - kapcsolatának korlátozásaként jelentkezhet. A különböző erőszak-formákat, uralmi-formákat az erőszakos magatartások módszere (fizikai-, lelki-, szexuális erőszak), gyakorisága (rendszeres, eseti) és nagysága (testi sértés, emberölés stb.) alapján lehet elhatárolni. Az erőszak széles skálán mozoghat kezdve a nem személyre irányuló erőszak-formáktól (tárgyak összetörése, rugdosása, háziállatok kínzása) egészen a legsúlyosabb fizikai sértésekig (erőszakos közöszlés, emberölés). A családon belüli erőszak széles körben elterjedt az egész Földön minden kultúrában. Magyarországon bár több nő, mint férfi hal meg a partnerkapcsolatokon belül elkövetett gyilkosságok áldozataként, a családon belüli erőszak áldozatainak többsége férfi. 1997 és 2002 közötti hazai rendőrségi és ügyészségi adatok szerint évente átlag 27 férfi hal meg női elkövetők kezétől, míg 49 nő lesz férfi által elkövetett emberölés áldozata a partnerkapcsolatokon belül. A gyermek áldozatok kétharmada fiú.

Nincsenek adataink a családon belüli erőszakra, feltárt esetről nincs tudomásunk.

5.5 Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások (pl. anyaoththon, családok átmeneti otthona)

5.5. számú táblázat - Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások

év	önkormányzati anyaoththon a településen	önkormányzati anyaoththon a település 50 km-es körzetében	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a településen	Nem önkormányzati (egyházi, alapítványi) anyaoththon a település 50 km-es körzetében
2008	0	2	0	1
2009	0	2	0	1
2010	0	2	0	1
2011	0	2	0	1
2012	0	2	0	1

Krízishelyzetben igénybe vehető szolgáltatások településünkön nincsenek. A településtől 50 km-re lévő Pécsen található Családok Átmeneti Otthona és Alapítványi anyaoththon, valamint Bólyban működik Önkormányzati fenntartásban anyaoththon. A Családsegítő szolgálat nyújt segítséget a megfelelő megoldás megtalálásához.

5.6 A nők szerepe a helyi közéletben

Az Alaptörvény XV. cikke rögzíti, hogy a nők és férfiak egyenjogúak, vagyis mind a nőket, mind a férfiakat azonos jogok kell, hogy megillessék minden polgári, politikai, gazdasági, szociális, kulturális jog tekintetében. Az azonos jogok érvényesítéséhez elengedhetetlen a képviselet. A nők részvételére nemcsak a női nem reprezentálása miatt van szükség a politikában, azaz a közügyekről való döntési mechanizmusban, hanem mert ez szolgálja leginkább a közösség érdekét.

A korábbi évekhez képest jelenleg a képviselőtestületnek nincs női tagja.

5.6. számú táblázat - A nők szerepe a helyi közéletben

év	Képviselőtestület tagja		Városi bíróság és ítélőtáblák vezetői		Közgyűlések tagjai	
	Férfi	Nő	Férfi	Nő	Férfi	Nő
2008	5	2	0	0	0	0
2009	5	2	0	0	0	0
2010	5	1	0	0	0	0
2011	5	0	0	0	0	0
2012	6	0	0	0	0	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

5.7 A nőket helyi szinten fokozottan érintő társadalmi problémák és felszámolásukra irányuló kezdeményezések

A kisgyermeket nevelő, a sokgyermekes, vagy gyermekét egyedül nevelő anyák, valamint a 45 év feletti nők különösen, többszörösen is hátrányos helyzetben vannak a munkaerőpiacon. Tapasztalatok alapján a leggyakrabban előforduló, a nőket helyi szinten foglalkoztató társadalmi problémák tehát a munkanélküliség, a szociális gondok, kismamák bezártság érzése, és ide sorolnánk az idős hozzátartozó ápolásának problémáját is.

A munkanélküliség össztársadalmi probléma, melyet a Munkaügyi Központ, az Önkormányzat, szociális intézmények szoros együttműködésével létrehozott komplex programokkal lehet enyhíteni. Az Önkormányzatnak a jelenleg működő közmunka programot tovább kell folytatni. A kismamák problematikájának enyhítésére jó kezdeményezés baba-mama klub, aminek működését az Önkormányzatnak is támogatni kell. Az ápolási díj újra gondolása szükséges, a jelenlegi havi 28.500.-Ft összeg mellett kevesen tudják felvállalni a munkából történő kiesést. A házi segítségnyújtás lehetőségének igény szerinti biztosítása szükséges.

5.8 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

A nők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Nők magányérzete az inaktív időszakban	Baba-mama klub szervezése
Mozgáslehetőség hiánya egészségügyi problémákhoz vezethet	Asszonytorna szervezése
Elmagányosodás a nők körében, ami családi konfliktusokhoz vezet	Családi programok
Szűrővizsgálatok ismeretének hiánya	Szűrővizsgálatok feltérképezése és szervezése

6. Az idősök helyzete, esélyegyenlősége

Az esélyegyenlőségi szempontok fejlesztését az európai közösségi politikában elsődlegesen gazdasági és foglalkoztatáspolitikai szempontok vezérelték, ám fokozatosan teret nyert az a felismerés, hogy az esélyegyenlőség elvének e téren történő biztosítása önmagában nem képes a már meglevő egyéb társadalmi egyenlőtlenségeket felszámolni. Azok viszont negatívan befolyásolják az országok gazdasági teljesítményét és versenyképességét. Az emberi jogi kérdések térnyerésével párhuzamosan az esélyegyenlőségi szempontok fokozatosan középpontba kerültek, velük együtt az életkor alapú diszkrimináció is. Az Európai Unió a tagországok számára fontos esélyegyenlőségi ajánlásokat fogalmaz meg a szakpolitikai stratégiák fejlesztésének érdekében. Az európai jogalkotásban az idősebb személyek csak 1987-ben, illetve 1989-ben szerepeltek először úgy, mint a közösségi cselekvés kedvezményezettjei.

Az ageizmus az életkor alapú diszkriminációt jelöli. E fogalmat Európában és a világban is főként az idősekkel szembeni diszkriminációval összefüggésben használjuk. Az ageizmus, akárcsak a más típusú megkülönböztetések, megvalósulhat direkt vagy indirekt módon, és következményei is hasonlóak az egyéb típusú diszkriminációnál tapasztaltakhoz. Az idevágó tudományos elméletek szerint, a korszerinti diszkriminációt elkövetők az idősödésről alkotott negatív nézeteket teszik magukévá, és ennek a negatív képnek megfelelően kezdenek el viselkedni. Habár a társadalom egy jelentős csoportját érinti ez a fajta diszkrimináció, mégis alig van jelen a köztudatban. Az időseket az élet számos területén éri hátrányos megkülönböztetés Magyarországon. Legjelentősebb az idősek foglalkoztatásbeli diszkriminációja, mely súlyos következményekkel jár, különösen a nők esetében. Ezen kívül gyakori még az egészségügyben és a szociális ellátások, szolgáltatások biztosítása területén elszenvedett diszkrimináció. Habár a 2003. évi CXXV. törvény (Ebkty.) és a munka törvénykönyve is tiltja az életkor alapú diszkriminációt, a magyarországi idősebb korosztály már 45–50 éves kortól nagyobb mértékben kitett a foglalkoztatásbeli diszkriminációnak, mint a hasonló korú Uniós állampolgárok.

6.1 Az időskorú népesség főbb jellemzői (pl. száma, aránya, jövedelmi helyzete, demográfiai trendek stb.)

6.1.1. számú táblázat – Nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülők száma nemek szerint

év	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő férfiak száma	nyugdíjban, nyugdíjszerű ellátásban részesülő nők száma	összes nyugdíjas
2008	149	244	393
2009	144	235	379
2010	140	221	361
2011	138	227	365

Forrás: TeIR, KSH Tstar

A nyugdíjban részesülők száma csökkenő tendenciát mutat, ennek oka a népesség számának csökkenése, valamint a nyugdíjkorhatár megemelkedése. A nyugdíjas korosztály körében egyre több az egyedülálló, főként az özvegy, ezen belül is a nők vannak többségben. Az idős személyek környezetének és otthonának védelmét szolgáló intézkedések bővítése szükséges., ők válnak legkönnyebben a bűnözők áldozatává. A rendőrség bevonásával tájékoztató előadásokkal csökkenthető a kockázat.

A demográfiai folyamat jellemzői az alábbiak szerint alakulnak:

- növekszik az átlag életkor
- növekszik az életkor előre haladtával a krónikus betegek száma
- növekszik az egyedül élők száma
- a nők várható élettartama várhatóan hosszabb, mint a férfiaké

6.2 Idősek munkaerő-piaci helyzete

a) idősek, nyugdíjasok foglalkoztatottsága

A nyugdíj melletti foglalkoztatás az alkalmazotti szférában nem jellemző, részben a jogszabályi változások, részben a nagyszámú fiatal munkanélküli alkalmazására fektetik a hangsúlyt az Önkormányzatok. A nyugdíjasok többsége aktív korában főként fizikai munkát végzett, ezért egészségügyi állapota sem teszi alkalmassá a továbbfoglalkoztatásra. A nyugdíjasok előfordulása a vállalkozói szférában nem jellemző.

b) tevékeny időskor (pl. élethosszig tartó tanulás, idősek, nyugdíjasok foglalkoztatásának lehetőségei a közintézményekben, foglalkoztatásukat támogató egyéb programok a településen)

Településünkön nincs lehetőség az időseknek a tanulásra, de nem is jellemző, hogy egy falusi nyugdíjas időskorában is a tanulást helyezné előtérbe.

c) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

6.2.3. számú táblázat - Hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás terén

év	Regisztrált munkanélküliek száma	55 év feletti regisztrált munkanélküliek száma		Tartós munkanélküliek száma	55 év feletti tartós munkanélküliek száma	
	fő	fő	%	fő	fő	%
2008	45	3	7%	25	na	#ÉRTÉK!
2009	59	2	3%	26	na	#ÉRTÉK!
2010	43	2	5%	17	na	#ÉRTÉK!
2011	44	3	7%	18	na	#ÉRTÉK!

Forrás: Helyi adatgyűjtés, TeIR

A foglalkoztatás területén nem éri hátrányos megkülönböztetés az időseket, esetleg a munkalehetőségek hiánya miatt jövedelem kiegészítésre nincs módjuk. 60 év feletti álláskereső nincs a településünkön.

6.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés

a) az idősek egészségügyi és szociális szolgáltatásokhoz való hozzáférése

A helyi közszolgáltatások terén az idősekkel való foglalkozás magas színvonalú. Az szociális, közművelődési és egyéb szolgáltatás egy része a község minden lakosa részére biztosított, egy része kor alapján az időskorúak részére szerveződik.

Az alapellátás részben helyben biztosított, azt korlátozás nélkül az idősek is igénybe veszik. A szakellátás Mohácson érhető el, az utazáshoz jó tömegközlekedés biztosított

b) kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés**6.3.3. számú táblázat - Kulturális, közművelődési szolgáltatásokhoz való hozzáférés**

év	Mozielőadás látogatása	Színházelőadás látogatása	Múzeumi kiállítás megtekintése	Könyvtár látogatása	Közművelődési intézmény rendezvényén részvétel	Vallásgyakorlás templomban	Sportrendezvényen részvétel
	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom	alkalom
2008	0	2	1	156	3	112	0
2009	0	2	1	156	4	112	0
2010	0	2	1	156	3	112	0
2011	0	2	1	156	5	112	0
2012	0	2	1	156	6	112	0

Forrás: Helyi adatgyűjtés

Az idős korosztálynak a kulturális, közművelődési szolgáltatáshoz való hozzáférés biztosított. Könyvtári szolgáltatásokat vehetnek igénybe. Nyugdíjas klub működik, melynek keretében színházlátogatások, kulturális rendezvényekre való látogatásokat tesznek. Minden évben kultúrműsort szervez az Önkormányzat, melyen a gyerekek és a felnőttek is versel, énekel, műsorral készülnek az időseknek.

c) idők informatikai jártassága

Teljes körű felméréssel nem rendelkezünk az informatikai jártasság terén, de a részleges adatok alapján a nyugdíjas korosztály többsége nem jártas az informatikában.

6.4 Az időseket, az életkorral járó sajátos igények kielégítését célzó programok a településen

Nyugdíjas klub működik a településen, melynek tagjai heti egy alkalommal jönnek össze. Színházlátogatások, kirándulásokat, kulturális rendezvényekre való látogatásokat tesznek, a vasárnapi szentmisén főként az idősebb korosztály képviselteti magát. Öregek napja, melyen szintén fellép a tánccsoport, az énekkar, a nyugdíjas klub énekkara az óvodások valamint az általános iskolások is tánccal, mondókával és verssel, készülnek az ünnepségre. A meghívottakat vendégelik meg a jubileumi évfordulások ajándékot kapnak.

6.5 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása.

Az idők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
egészségügyi problémák a betegségek késői diagnosztizálása miatt	Szűrővizsgálatok népszerűsítése, megszervezése
elmagányosodáshoz vezethet	Nyugdíjas klub népszerűsítése

7. A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége

7.1 A településen fogyatékkal élő személyek főbb jellemzői, sajátos problémái

Fogyatékkal élő az a személy, aki tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással – illetve ezek bármilyen halmozódásával – él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja.

Településünkön a fogyatékkal élők létszámára, a fogyatékkal élők mértékére és formájára pontos adat nem áll rendelkezésünkre.

a) fogyatékkal élők foglalkoztatásának lehetőségei, foglalkoztatottsága (pl. védett foglalkoztatás, közfoglalkoztatás)

Településünkön nem adottak a foglalkoztatási lehetőségek a fogyatékkal élők számára. Az akadálymentesítés részben megoldott a településen, a különleges feltételek és eszközök nem biztosítottak. A térségben védett foglalkoztatás Mohácson elérhető.

b) hátrányos megkülönböztetés a foglalkoztatás területén

Nem érkezett jelzés hátrányos megkülönböztetésről a településen.

c) önálló életvitelt támogató helyi intézmények, szolgáltatások, programok

	Állami/önkormányzati			Egyházi			Civil		
	2010	2011	2012	2010	2011	2012	2010	2011	2012
Falugondnoki vagy tanyagondnoki szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
étkeztetés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
házi segítségnyújtás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
jelzőrendszeres házi segítségnyújtás	6	6	6	0	0	0	0	0	0
családsegítés	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás szenvedélybetegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0
közösségi ellátás pszichiátriai betegek részére	0	0	0	0	0	0	0	0	0
támogató szolgáltatás	0	0	0	0	0	0	0	0	0
nappali ellátás	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Forrás: helyi adatgyűjtés

A településen a fogyatékkal élők számára is biztosított a háziorvosi alapellátás, a szakellátások legközelebb a Mohácsi Városi Kórházban érhetők el.

A településen jelzőrendszeres házi segítségnyújtás működik, melynek keretében 6 lakóház felszerelt a készülékekkel.

7.2 Fogyatékkal élő személyek pénzbeli és természetbeni ellátása, kedvezményei

A településen 2 fő részesül fogyatékosági támogatásban.

Az önkormányzat teljes, átfogó adatokkal nem rendelkezik a fogyatékkal élő személyekkel kapcsolatban.

7.3 A közszolgáltatásokhoz, közösségi közlekedéshez, információhoz és a közösségi élet gyakorlásához való hozzáférés lehetőségei, akadálymentesítés

a) települési önkormányzati tulajdonban lévő középületek akadálymentesítettsége

Az orvosi rendelő, a művelődési ház, valamint az önkormányzat épülete rámpával ellátott. A művelődési ház mozgáskorlátozottak számára kialakított mosdóval ellátott.

b) közszolgáltatásokhoz, kulturális és sportprogramokhoz való hozzáférés lehetőségei, fizikai, információs és kommunikációs akadálymentesítettség, lakóépületek, szolgáltató épületek akadálymentesítettsége

A szolgáltatói épületek többség rámpával ellátott. Az információs és kommunikációs akadálymentesítés részben megoldott.

c) munkahelyek akadálymentesítettsége

A településen nincs kifejezetten a fogyatékkal élők számára munkalehetőség.

A térségben kifejezetten fogyatékkal élők számára Mohács városban van munkalehetőség.

d) közösségi közlekedés, járdák, parkok akadálymentesítettsége

A járdák és közterületek akadálymentesítésére különösen nagy gondot fordít az önkormányzat. A járdák és közterületek felújítás és karbantartása során a lehetőségekhez képest szem előtt tartja a fogyatékkal élők igényeit.

e) fogyatékos személyek számára rendelkezésre álló helyi szolgáltatások (pl. speciális közlekedési megoldások, fogyatékosok nappali intézménye, stb.)

A szociális alapszolgáltatások egyike az étkeztetés, amelynek keretében legalább napi egyszeri meleg étkezéséről gondoskodnak a szociálisan rászorultak részére, amennyiben azt önmaguk, illetve eltartottaik részére tartósan vagy átmeneti jelleggel nem képesek biztosítani, különösen koruk, egészségi állapotuk, fogyatékoságuk, pszichiátriai betegségük, szenvedélybetegségük, vagy hajléktalanságuk miatt.

f) pozitív diszkrimináció (hátránykompenzáló juttatások, szolgáltatások)

Szállítás során pozitív diszkriminációban részesülnek a fogyatékkal élők.

7.4 Következtetések: problémák beazonosítása, fejlesztési lehetőségek meghatározása

A fogyatékkal élők helyzete, esélyegyenlősége vizsgálata során településünkön	
beazonosított problémák	fejlesztési lehetőségek
Kevés információ áll rendelkezésre a fogyatékkal élők számáról és fogyatékoságuk típusáról	Helyzetelemzés, adatgyűjtés javaslattevél
Akadálymentesség nem teljes körű	Önkormányzati tulajdonú járdák lehetőség szerinti felújítása

8. Helyi partnerség, lakossági önszerveződések, civil szervezetek és for-profit szereplők társadalmi felelősségvállalása

a) a 3–7. pontban szereplő területeket érintő civil, egyházi szolgáltató és érdekvédelmi szervezetek, önszerveződések feltérképezése (pl. közfeladatot ellátó szervezetek száma közfeladatonként bemutatva, önkéntesek száma, partnerségi megállapodások száma stb.)

A Palotabozsoki Német Nemzetiségi Népdalkör

Népdalkörünk 1969-ben alakult, Szabó Sándor tanár kezdeményezésére. Az énekelni szerető nőkből és férfiakból, a német nemzetiség népdalkincsének megőrzésére, hagyományainak ápolására jött létre a csoport. Ezt a célt a mai napig fontos feladatunknak tartjuk. Az eltelt idő alatt számos bemutatkozáson, megmérettetésen vettünk részt, az ország szinte minden táján és külföldön is. Ezek közül a legemlékezetesebbek: a hetvenes években a „Reich brüderlich die Hand”, a ”Nyújts baráti jobbot” német nemzetiségi vetélkedőkön való többszöri sikeres részvétel, az akkori Magyarországi Német Szövetség által szervezett „Kultúrkörút” fellépéseken az ország szinte minden táján bemutatkozhattunk. Lehetőségünk volt többször Németországban és Ausztriában is fellépni. 1989-ben a Német Ének-Zene és Tánckarok Országos Tanácsának legnagyobb elismerésében, a Stefan Kerner díjban részesültünk, amit Rittlinger Márton is átvehetett 2005-ben. A KÓTA minősítési rendszerében kétszer nyertük el az Arany Páva díjat.

Nemzetiségi nyugdíjasklub

1997-ben alakult a klub, ahol a községünkben élő népcsoportok együtt töltik el szabadidejüket. Csütörtök délutánonként jönnek össze, általában csak az asszonyok. A legkedveltebb időtöltésük az éneklés, amikor előkerülnek az oly kedves, fiatalabb korban énekelt dalok. Emlékeztetések az ország különböző vidékein tett felejthetetlen kirándulások. A klub keretében működik egy kórus, ami a különböző rendezvényeken elő is adja az említett dalokat. Évenként ismétlődnek a szomszédos klubok közötti vendégeskedések, amikor kis műsorokkal mutatkoznak be egymásnak. Palotabozsokon ezt a vendéghívást most már hosszú évek óta, a búcsú utáni héten rendezik. 2007-ben a tíz éves fennállást ünnepeelve vendégeink lesznek: Görccsönydoboka, Himesháza, Nagykozár és Vaskút. Várhatóan ismét egy fergeteges, jó hangulatú együttlét előtt áll a klub.

Palotabozsoki Német Kisebbségi Önkormányzat

Második ciklusát éli Palotabozsokon a Német Kisebbségi Önkormányzat. A testület öt főből áll. Feladataik: a német nemzetiség hagyományainak, kultúrájának, nyelvének megőrzése, ápolása és bemutatása, az ezen a területen tevékenykedők mindenben való segítése. Az óvodai, általános és középiskolai, a felsőfokú nemzetiségi oktatás, és az abban részesülők támogatása. Rendezvényeik: az őszi Nemzetiségi Napok, az év eleji Farsangolás. Az első ciklus végén sikerült méltó emlékhelyet állítanunk a Palotabozsokról elhurcolt és kitelepített németeknek. Sikeres pályázatainkkal gazdagítottuk községünket: - német néptánc oktatás, tánccsoport létrehozása, óvodások táncos ruhája, - számítógépek közhasználatra, - iroda berendezése és felszerelése, - ifjúsági közösségi tér berendezése és felszerelése, - rendezvények lebonyolításának költségei. Rövidesen átveheti a háziorvos a sürgősségi betegellátásra megpályázott eszközcsomagot, a 24 órás vérnyomásmérőt, laborberendezést a vércukor, koleszterin, stb. mérésére, a sürgősségi EKG-t.

Palotabozsoki Magyar Dalkör

A székely és felvidéki hagyományok már-már feledésbe merültek, amikor 1992-ben az énekelni szerető emberek összefogtak, és megalakult a Magyar Dalkör. A megalakulás után a legfontosabb célunk az volt, hogy felkutassuk, megtanuljuk, megőrizzük és továbbadjuk a felvidéki és székely ember múltjának szép örökségét a mai és a jövő nemzedék számára.

A népdalok összegyűjtésén és előadásán túlmenően feladatunknak tekintjük az egyházi és társadalmi rendezvényeken való szereplést is.

Csoportunk kezdeményezésére és szervezésében kopjafa állításával emlékeztünk a felvidéki és székely betelepítésre.

Több alkalommal kaptunk meghívást külföldi szereplésekre. Így jutottunk el két alkalommal a németországi Dettingenbe, a vajdasági Hertelendyfalvára, tavaly pedig Ukrajnában csoportunk képviselte Magyarországot a Bukovinai Találkozások Nemzetközi Folklorfesztiválon. Ebben az évben Szlovákiába utazhattunk, ahol részt vettünk a felvidéki kitelepítés 60. évfordulója alkalmából rendezett megemlékezésen.

Csoportunk fiataljai székely mesékkel színesítik műsorainkat. 2005-ben Palotabozsokon az iskolával karöltve, dalkörünk szervezte a Sebestyén Ádám Országos Mesemondó Versenyt.

A felvidéki betelepítés 60. évfordulója tiszteletére kialakítottunk egy felvidéki szobát, ahová összegyűjtöttük a még fellelhető emlékeket.

2007. november 24-én ünnepelték megalakulásuk 15. évfordulóját.

Edelweiss Leánykórus

Az Edelweiss Leánykórus 10 éve alakult meg, elsősorban községünk világi és egyházi ünnepeinek színesebbé tétele céljából. A kórus vezetője Németh Livia, zenei kísérő Martini Márton. Az első megmérettetés 1999.

április 17-én a Sombereken tartott Baranyai Ifjúsági Kórustalálkozón volt, ahol igen jól szerepelt és így továbbjutott a Tatabányán, 2000. május 27-én rendezett országos fesztiválra, ahol sikert aratott.

1999. októberében a kórus részt vett a máriaremetei német templomi énekek fesztiválján, a következő év nyarán Dettingen fennállásának 750 éves évfordulóján Németországban. 2001-ben a Dániában élő németek fesztiválján vett részt, ahol hazánkat képviselve.

Az énekkar meghívást kapott a 2003-ban Pécsen megrendezett „Heimatemelodie” műsorra, amelyet a Pécsi televízió közvetített.

Évente két alkalommal részt vesz a Pécsi Belvárosi Templom német nyelvű szentmiséjén, melyet a Pécsi Rádió is közvetít.

A helyi ünnepeken minden alkalommal szerepel, de örömmel veszi a szomszédos községek meghívásait is.

Nagy sikernek könyvelhető el a Mohácson tartott Magyar Millenium Kultúrával a Nyugat Kapujában Nemzeti Fesztivál elődöntőjén való részvétel, valamint a Palotabozsokon, 2000. április 16-án megrendezett Országos Minősítőn való szereplés, ahol „arany” fokozatú elismerést kapott

Bozsok Sportegyesület

Az egyesület Palotabozsok községben 1990. július 19-től folyamatosan működik, két szakosztállyal (futball és autós rally). Biztosítja tagjai és a település lakossága számára a rendszeres testedzés lehetőségét és feltételeit, az egészséges életmód, a testmozgás, ezáltal az egészségi állapot megőrzését. Példaadással egészségnevelő tevékenységet folytat. Összetartja a fiatalok és idősebb korosztályt.

Focisták a megye I/b-ben küzdenek, a felnőtteknek 16 csapat közül az idei szezonban 2. helyet sikerült megszerezniük eddig. Ifi csapat a 4. hellyel büszkélkedhet. 2011-ben 15 szombati (ifi) és 15 vasárnapi (felnőtt) alkalommal rendeztek hazai meccseket, ahol közel 200 fő szurkol a fiataloktól az idősebb korosztályig. Sajnos sportolási szempontból ez az egyetlen olyan esemény a községben, ahová ellátogathatnak a sportkedvelők. A rendezett körülmények megvalósításában önkéntesek segítenek, akik mind a sportpálya, mind a környezet szépítésében, karbantartásában vesznek részt. Aktívan részt vesznek községünk kulturális életében, szoros kapcsolatot ápolnak mind a helyi, mind a szomszédos települések egyesületeivel, valamint a külföldi partnerközségük (Kálna, Dettingen) csapataival. Ebben az évben sikerült

helyet adnunk egy megyei sakkverseny helyszínéül is, ami igen jól sikerült az eddigi visszajelzések alapján. A mohácsi kistérséggel közösen helyszínt biztosítottak egy rally versenynek, ami még a napi országos hírekben is szerepelt. Rallysaik 2006 óta első helyen végeznek a LADA kupán, valamint az abszolút bajnokságban is. Rendszeresen 20-30 fő kíséri el őket az ország több pontjára.

b) önkormányzati, nemzetiségi önkormányzati, egyházi és civil szektor közötti partnerség bemutatása

Településünkön német nemzetiségi önkormányzat működik. Évente több alkalommal közös rendezvényeket szervez az önkormányzattal és civil szervezettel együtt.

A római katolikus egyházzal, valamint a református egyházzal is jó az együttműködés, a rendezvényeken tevékenyen részt vesz.

c) önkormányzatok közötti, illetve térségi, területi társulásokkal való partnerség

Palotabozsok község Véménd, Szebény és Feked mellett a Palotabozsoki Közös Önkormányzati Hivatal tagja.

d) a nemzetiségi önkormányzatok célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

Az első ciklus végén sikerült méltó emlékhelyet állítaniuk a Palotabozsokról elhurcolt és kitelepített németeknek. Sikeres pályázataikkal gazdagították községünket: - német néptánc oktatás, tánccsoport létrehozása, óvodások táncos ruhája, - számítógépek közhasználatra, - iroda berendezése és felszerelése, - ifjúsági közösségi tér berendezése és felszerelése, - rendezvények lebonyolításának költségei. A háziorvos átvehette a sürgősségi betegellátásra megpályázott eszközcsomagot, a 24 órás vérnyomásmérőt, laborberendezést a vércukor, koleszterin, stb. mérésére, a sürgősségi EKG-t.

e) civil szervezetek célcsoportokkal kapcsolatos esélyegyenlőségi tevékenysége

A civil szervezetek főként az esélyegyenlőségi program kulturális programjai tekintetében nyújt segítséget a megvalósításhoz.

A civil szervezetek a célcsoportok részére pozitív diszkriminációt nem nyújtanak, az általuk nyújtott szolgáltatásokat valamennyi palotabozsoki lakos igénybe veheti.

f) for-profit szereplők részvétele a helyi esélyegyenlőségi feladatok ellátásában.

A for-profit szereplők főként a foglalkoztatás területén tudnak bekapcsolódni az esélyegyenlőségi programba. A rendezvényekre történő esetleges adománygyűjtés, önkéntes munka során nyújtanak segítséget.

9. A helyi esélyegyenlőségi program nyilvánossága

a) a helyzetelemzésben meghatározott esélyegyenlőségi problémák kapcsán érintett nemzetiségi önkormányzatok, egyéb partnerek (állami vagy önkormányzati intézmények, egyházak, civil szervezetek, stb.) bevonásának eszközei és eljárásai a helyi esélyegyenlőségi program elkészítésének folyamatába

Az esélyegyenlőségi program előkészítése során nagy hangsúly helyeződött a minél szélesebb körű adatgyűjtés megszervezésére. A szükséges adatgyűjtést a program készítője szervezte. E tevékenységbe bekapcsolódtak a Palotabozsoki Polgármesteri Hivatal dolgozói, az egészségügyi alapszolgáltatásban résztvevők, az oktatási intézmények munkatársai, a faluház munkatársa.

b) az a) pont szerinti szervezetek és a lakosság végrehajtással kapcsolatos észrevételeinek visszacsatolását szolgáló eszközök bemutatása.

Palotabozsok Község Önkormányzatának Esélyegyenlőségi Programja a Palotabozsok Község Önkormányzati Hivatalban ügyfélfogadási időben bármikor a lakosok rendelkezésére áll, valamint az önkormányzat honlapján közzétételre kerül, így a község teljes lakosságának hozzáférése biztosítottá válik a tervezett esélyegyenlőség folyamatok, tevékenységek megismerésére és a megvalósítás folyamatos ellenőrzésére.

Település honlapjának elérhetősége: <http://www.palotabozsok.hu>

A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

1. A HEP IT részletei

A helyzetelemzés megállapításainak összegzése

Célcsoport	Következtetések	
	problémák beazonosítása rövid megnevezéssel	fejlesztési lehetőségek meghatározása rövid címmel
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	- munkanélküliek száma igen magas - piacképes szakképesítés, iskolai végzettség hiánya - adathiány mélyszegénységben élőkről és romákról	- munkaprogramok indítása, minél magasabb létszám bevonása a közfoglalkoztatásba - képzési programok indítása - adatgyűjtés a célcsoportokról
Gyermekek	- gyermekprogramok hiánya - egészségtelen táplálkozási szokások és elhízás veszélye - kifejezetten a gyermekek számára szervezett kulturális programok hiánya, olvasás népszerűtlensége	- gyermekprogramok szervezése, tevékeny szabadidős programok kidolgozása - egészséges életmód valamint sport népszerűsítése - Szülők, felnőttek és gyermekek irodalmi rendezvénye
Idősek	- generációk közötti szakadék - a betegségek késői diagnosztizálása miatt - idősek elmagányosodása	- közös programok szervezése a különböző korcsoportoknak - Szűrővizsgálatok népszerűsítése, megszervezése - Nyugdíjas klub népszerűsítése
Nők	- inaktív időszakban a nők magányérzete - mozgáshiány, egészségügyi problémákhoz vezethet - családi konfliktusok oka lehet a nők magányérzete - későn diagnosztizált betegségek	- Baba-mama klub szervezése - Asszonytorna szervezése - Családi programok - Szűrővizsgálatok feltérképezése és szervezése
Fogyatékkal élők	- Nincs elegendő adat a célcsoport nagyságáról és összetételéről, problémáikról - Közterületek akadálymentessége nem teljes körű	- A célcsoport feltérképezése - Lehetőség szerint a közterületek akadálymentesítése

A beavatkozások megvalósítói

Célcsoport	Következtetésben megjelölt beavatkozási terület, mint intézkedés címe, megnevezése	Az intézkedésbe bevont aktorok és partnerek – kiemelve a felelőst
Romák és/vagy mélyszegénységben élők	Munkaprogramok Újra tanulok Adatgyűjtés	1. Felelős: Friedrich Péter - jegyző • Szociális ügyintéző • Munkaügyi központ • Jegyző • Polgármester 2. Felelős: Friedrich Péter - jegyző • Szociális ügyintéző • Munkaügyi központ • Polgármester 3. Felelős: Friedrichné Fazekas Mária - polgármester • Önkéntesek • Jegyző • német nemzetiségi önkormányzat
Gyermekek	Gyermekprogramok Gyümölccsel és sporttal az egészségért Mesedélután	4. Felelős: Krizmájer Ádámné – óvodavezető • Önkéntesek • Védőnői szolgálat • nemzetiségi önkormányzat • Általános iskola • óvoda 5. Felelős: Friedrichné Fazekas Mária - polgármester • Általános iskola • Óvoda • Önkéntesek • Palotabozsoki SE • Védőnő • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa 6. Felelős: Péter Klára - faluház vezetője • Általános iskola • Óvoda • Nyugdíjas klub • nemzetiségi önkormányzatok • Védőnő
Idősek	Generációk együtt Egészséges időskor Nyugdíjas klub népszerűsítése	7. Felelős: Péter Klára - faluház vezetője • Általános iskola • Óvoda • Nyugdíjas klub • nemzetiségi önkormányzatok • Védőnő 8. Felelős: Bódis Mónika- védőnő • Háziorvos

		• Nyugdíjas klub vezetője • Nemzetiségi önkormányzat 9. Felelős: Péter Klára – faluház vezetője • Nyugdíjas klub • Nemzetiségi önkormányzat • Jegyző • Polgármester
Nők	Baba-Mama klub Családi nap Nőként egészségesen Asszonytorna	10. Felelős: Bódis Mónika – védőnő • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa 11. Felelős: Péter Klára • Védőnő • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa • Óvoda • Iskola • nemzetiségi önkormányzat • polgármester • Jegyző • Polgármester 12. Felelős: Bódis Mónika – védőnő • Háziorvos • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa • Mohács városi kórház 13. Felelős: Friedrichné Fazekas Mária – polgármester • Védőnő • Jegyző
Fogyatékkal élők	Adatgyűjtés a fogyatékkal élőkről Közterületek fizikai akadálymentesítése	14. Felelős: Friedrich Péter - jegyző • Önkéntesek • Háziorvos • Szociális ügyintéző • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat vezetője 15. Felelős: Friedrichné Fazekas Mária – polgármester • Önkormányzat • Kisebbségi önkormányzatok • Önkéntesek • Civil szervezetek

Jövőképünk

Az önkormányzat legfontosabb célja Palotabozsok községben élők jólétének biztosítása, életminőségének folyamatos javítása, olyan támogatói környezet működtetésével, amely:

- erősíti a közösséghez és lakóhelyhez kötődést, a lokálpatriotizmus, a társadalmi szolidaritást
- kiemelt figyelmet, ha kell pozitív diszkriminációt alkalmaz a veszélyeztetett csoportok számára
- tudatos és partnerségen alapuló intézkedései hatására a hátrányos helyzetű csoportok felzárkózási esélyei, életminőségük és életük önálló irányításának lehetősége javul.

Az intézkedési területek részletes kifejtése

I/1

Intézkedés címe:	Munkaprogramok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A munkanélküliek száma magas
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: közfoglalkoztatottak körének meghatározása K: Közfoglalkoztatási pályázat elkészítése és beadása H: közfoglalkoztatás megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. Közfoglalkoztatási munkaprogram pályázatának elkészítése és beadása 2. Közfoglalkoztatás megvalósítása
Résztvevők és felelős	10. Felelős: Friedrich Péter - jegyző • Szociális ügyintéző • Munkaügyi központ • Jegyző • Polgármester
Partnerek	BAMKHMJH Járási Munkaügyi Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014.01.31. pályázat előkészítése K: 2014. 04.30. pályázat megvalósításának előkészítése H: 2014.12.31. a program befejezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: közfoglalkoztatottak száma Dokumentálása: önkormányzati nyilvántartás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: közfoglalkoztatási pályázati lehetőség hiánya Csökkentés: a lehetőségen naprakész figyelemmel kísérése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Újra tanulok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	iskolai végzettség, piacképes szakképesítés hiánya
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: résztvevők körének meghatározása K: képzési programok megvalósítása H: végzettség megszerzésével jobb lehetőségek a munkaerőpiacon
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	1. a programba bevonandó személyek kiválasztása 2. képzés megvalósítása
Résztvevők és felelős	Felelős: Friedrich Péter - jegyző • Szociális ügyintéző • Munkaügyi központ • Polgármester
Partnerek	BAMKHMJH Járási Munkaügyi Kirendeltsége
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2013.12.31. a programba bevonandók kiválasztása K: 2014. 04.30. a program elindítása H: 2014.12.31. a program befejezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: képzést eredményesen elvégzők száma Dokumentálása: önkormányzati nyilvántartás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: képzési lehetőség hiánya Csökkentés: a lehetőségen naprakész figyelemmel kísérése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Adatgyűjtés
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	nincs elegendő adat a mélyszegénységben élőkről és romákról
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: adatgyűjtés előkészítése K: adatgyűjtés lebonyolítása H: adatok kielemezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	• adatgyűjtés előkészítése • adatgyűjtés lebonyolítása • adatok kielemezése
Résztvevők és felelős	Felelős: Friedrichné Fazekas Mária - polgármester • Önkéntesek • Jegyző • német nemzetiségi önkormányzat
Partnerek	Véméendi Roma Nemzetiségi Önkormányzat, önkéntesek
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014.01.31. adatgyűjtés előkészítése K: 2014. 06.30. adatgyűjtés lebonyolítása H: 2014.12.31. adatok kielemezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	Eredményességi mutatók: elkészített elemzések a célcsoportról Dokumentálása: önkormányzati nyilvántartás
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: önkéntesek, anyagi lehetőségek és részvétel hiánya Csökkentés: önkéntesek és anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

II/1

Intézkedés címe:	Gyermekprogramok
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Fennáll az elkallódás veszélye, kevés a kifejezetten gyermekeknek szóló program
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: gyermekek igényeinek felmérése és a programok lebonyolítóinak felkutatása K: programok szervezése H: pozitív visszajelzések, programok rendszeres fenntarthatósága
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés, a kutatások alapján a kívánt programok kidolgozás, megszervezése, folyamatos fenntartása
Résztvevők és felelős	Felelős: Krizmájer Ádámné – óvodavezető • Önkéntesek • Védőnői szolgálat • nemzetiségi önkormányzat • Általános iskola • óvoda
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2013. február - gyermekek igényeinek felmérése és a programok lebonyolítóinak felkutatása K: 2014. május- programok szervezése H: 2014. május után, évente 3 alkalommal- pozitív visszajelzések, programok rendszeres fenntarthatósága
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A gyermekek aktívan és örömmel vesznek részt a programokban, létrejön körükben az önszerveződés. Önkéntesek bevonásával fenntartható.
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Érdeklődés hiánya, anyagi forrás hiánya Csökkentése: folyamatos népszerűsítés, anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Gyümölccsel és sporttal az egészségért
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	keveset sportolnak a gyerekek, egészségtelen táplálkozási szokások
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: sport és egészséges táplálkozás programjának kidolgozása K: program megszervezése és lebonyolítása H: program fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	sport és egészséges táplálkozás programjának kidolgozása program megszervezése és lebonyolítása program fenntartása
Résztvevők és felelős	Felelős: Friedrichné Fazekas Mária - polgármester • Általános iskola • Óvoda • Önkéntesek • Palotabozsoki SE • Védőnő • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R:2014. 03.31. sport és egészséges táplálkozás programjának kidolgozása K:2014.04.30. program megszervezése és lebonyolítása H:2014.06.31. után évente kétszer program fenntartása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekek erőnléte nő, egészségügyi állapotuk javul, szívesen vesznek részt a programokon
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Érdeklődés hiánya, anyagi forrás hiánya Csökkentése: folyamatos népszerűsítés, anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Mesedélután
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	kifejezetten a gyermekek számára szervezett kulturális programok hiánya, olvasás népszerűtlensége
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: szülők és gyermekek között felolvasási délután programjának kidolgozása K: program megszervezése és lebonyolítása H: program fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	szülők és gyermekek között felolvasási délután programjának kidolgozása program megszervezése és lebonyolítása program fenntartása
Résztevők és felelős	11. Felelős: Péter Klára - faluház vezetője • Általános iskola • Óvoda • Nyugdíjas klub • nemzetiségi önkormányzatok • Védőnő
Partnerek	A részttevők
Határidő(k) pontokba szedve	R:2014. 03.31.- szülők és gyermekek között felolvasási délután programjának kidolgozása K:2014.04.30. - program megszervezése és lebonyolítása H:2014.06.31.- után évente kétszer program fenntartása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Gyermekek olvasás, irodalom iránti érdeklődése nő Könyvtárlátogatások száma nő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Érdeklődés hiánya, anyagi forrás hiánya Csökkentése: folyamatos népszerűsítés, anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

III/1

Intézkedés címe:	Baba-Mama klub
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nők magányérzete az inaktív időszakban, mentális problémákhoz vezethet
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák igényeinek felmérése K: GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák magányérzetének csökkentése H: a klub folyamatos fenntartása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák igényeinek felmérése GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák magányérzetének csökkentése a klub folyamatos fenntartása
Résztvevők és felelős	Felelős: Bódis Mónika – védőnő • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	2014.02.28.- a program (klub) előkészítése 2014. 05 31.- a program elindítása 2014. 06.01 után háromhavonta egyszer- a klub folyamatos fenntartása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A célcsoport tagjai örömmel vesznek részt a klub összejövetelén, magányérzetük csökken. A klub folyamatosan fenntartható
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázatok: Érdemtelenység, részvétel hiánya, anyagi lehetőségek hiánya Csökkentése: önkéntesek bevonása, tájékoztatás a klub működéséről, anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

III/2

Intézkedés címe:	Családi nap
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	családi konfliktusok oka lehet a nők magányérzete
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: igényfelmérés K: programok lehetőségének felmérése H: programok megszervezése, lebonyolítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Igénybevevők körének feltárása Programlehetőségek összegyűjtése programok megszervezése
Résztevők és felelős	11. Felelős: Péter Klára • Védőnő • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa • Óvoda • Iskola • nemzetiségi önkormányzat • polgármester • Jegyző • Polgármester
Partnerek	A részttevők
Határidő(k) pontokba szedve	2014.03.31.- igényfelmérés 2014.05.31. – a programok megszervezése 2014.09.31. után évente egyszer- folyamatos fenntartás
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: anyák mentális állapotának javulása, K: programokon való aktív részvétel H: célcsoport elégedettsége nő
Kockázatok és csökkentésük eszközei	K: érdektelenség CS: tájékoztatás a programokról
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Nőként egészségesen
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Sok olyan nő van, aki nem jár rendszeres szűrővizsgálatra, ezért a nők körében még mindig vezető halálok a méhnyak rák, ill. az emlőrák
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	- érdeklődés felkeltésével, tájékoztatással a szűrővizsgálatok szükségességének elismerése - védőnők képzettségének ez irányú fejlesztése - minden nő legalább 3 évente vegyen részt rákszűrésen
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- széleskörű tájékoztatás, reklámozás a szűrővizsgálatokkal kapcsolatosan, hogy minden nő legyen tisztában a szűrések elhanyagolásának egészségügyi következményeivel, - védőnők ez irányú képzésének és a szűrés tárgyi feltételeinek biztosítása, lebonyolítása - a szűrésen való részvétel megszervezése, szűrés, - a szűrésen kiderült egészségügyi problémák kapcsán további segítségnyújtás
Résztevők és felelős	. Felelős: Bódis Mónika – védőnő • Háziorvos • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa • Mohács városi kórház
Partnerek	házi orvosok, önkormányzat, a szűrést végzők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014.05.31. - előkészítés K: 2014.08.31. - szakmailag felkészült védőnők vezetésével a szűrések megkezdése H: 2014. 09.01-től kétfévente egyszer- program népszerűsítése, fenntartása
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	- érdeklődés, jelentkezés a szűrésre - szakmailag felkészült védőnők vezetésével a szűrések megkezdése - a megszólított nők legalább 50 %-ának tényleges szűrése, egészség megőrzése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	K: érdeklődés hiánya, nemtörődömség, a lakcímnnyilvántartásban szereplő nőkön kívül a be nem jelentkezettek felkutatása, megszólítása problémás CS: program népszerűsítése, a szűrés helyszínétől messzebb lakók eljuttatása a szűrésre, felhívó plakátok
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

III/4

Intézkedés címe:	Asszonytorna
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Mozgáslehetőség hiánya egészségügyi problémákhoz vezethet
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Igényfelmérés a nők körében A torna megszervezése minél több résztvevő bevonásával A nők egészségének, erőnlétének javítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	igényfelmérés, megszervezése, folyamatos fenntartása
Résztvevők és felelős	Felelős: Friedrichné Fazekas Mária - polgármester • Védőnő • Jegyző
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014.02.28. igényfelmérés K: 2014.04.01.-ig asszonytorna megszervezése H: 2014.04.01-től havonta kétszer
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	A nők aktívan és örömmel vesznek részt a programokban, erőnlétük, egészségi állapotuk javul
Kockázatok és csökkentésük eszközei	K: önkéntesek hiánya, anyagi lehetőségek hiánya, részvétel hiánya CS: önkéntesek szervezése, anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Generációk közötti szakadék
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A generációs szakadék problémát jelent a gyermekek és idősek együttélése során
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: gyermekek és idősek közötti generációs különbségek felkutatása és kiküszöbölése K: idősek és gyermekek számára közös programok szervezése H: közös programok folyamatos szervezése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	gyermekek és idősek közötti generációs különbségek felkutatása és kiküszöbölése a két korcsoport számára közös programok szervezése közös programok folyamatos szervezése
Részrtvevők és felelős	Felelős: Péter Klára - faluház vezetője • Általános iskola • Óvoda • Nyugdíjas klub • nemzetiségi önkormányzatok • Védőnő
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014.03.01 igényfelmérés K: 2014. 05. 31. közös program kidolgozása H: 2014.06.01-től évente három alkalommal közös program szervezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Az idősek és a gyermekek szívesen vesznek részt a közös programokban, kölcsönösen „tanulnak” egymástól
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Érdeklődés hiánya, anyagi forrás hiánya Csökkentése: folyamatos népszerűsítés, anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Egészséges időskor
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	A későn diagnosztizált betegségek súlyosabb egészségügyi problémákhoz vezetnek
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: Tájékozott legyen a célcsoport a szűrővizsgálatok terén K: Részt vegyenek a szűréseken H: egészségügyi helyzetük javuljon
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Célcsoport egészségügyi helyzetének felmérése Egészségügyi problémáik tükrében a szűrővizsgálatok lehetőségeinek felkutatása és az adatok összegyűjtés Az elkészült adatgyűjtés közzététele a célcsoport által elérhető helyen pl: orvosi rendelő, nyugdíjas klub A vizsgálatokon való részvétel megszervezése és lebonyolítása Egészségügyi problémáik csökkentése, kialakulásuk megelőzése
Résztvevők és felelős	12. Felelős: Bódis Mónika- védőnő • Házi orvos • Nyugdíjas klub vezetője • Nemzetiségi önkormányzat
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014. 04.30-ig - Célcsoport egészségügyi helyzetének felmérése K: 2014.06.30-ig - tájékoztatás a vizsgálati lehetőségekről H: 2014. 12. 31 - szűrővizsgálatok megszervezése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	R: Célcsoport tájékozott a lehetőségek felől K: rendszeresen eljárnak a szűrővizsgálatokra H: egészségügyi helyzetük mérhetően javul
Kockázatok és csökkentésük eszközei	K: Együttműködés hiánya, a vizsgálatokra való eljutás problémát jelent CS: anyagi lehetőségek felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

IV/3

Intézkedés címe:	Nyugdíjas klub népszerűsítése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	idősek közösségbe szerveződésének hiánya ami elmagányosodáshoz vezethet
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	R: nyugdíjas klub népszerűsítése K: új tagok felvétele a nyugdíjas klubba H: aktív részvétel a klub életében, ezzel a magányérzet csökkentése
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	Nyugdíjas klubnépszerűsítés A célcsoport igényeinek figyelembe vételével a nyugdíjasklub működtetése
Résztvevők és felelős	Felelős: Péter Klára • Nyugdíjas klub • Nemzetiségi önkormányzatok • Polgármester • Jegyző
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014. 03.31. nyugdíjas klub népszerűsítése K: 2014. 06.30. régi és új tagok igényfelmérése H: 2014. 07. 01.-után heti egy alkalommal a klub működtetése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	Új tagok kerülnek felvételre a nyugdíjas klubba Szívesen vesznek részt az összejöveteleken A célcsoport magányérzete csökken
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: Résztvevők érdektelensége Csökkentése: a klub folyamatos népszerűsítése
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Fogyatékkal élők feltérképezése
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Nincs elegendő adat a célcsoport nagyságáról és összetételéről, problémáikról
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	- adatgyűjtés a célcsoportról - begyűjtött hiányzó adatok feldolgozásával a célcsoport helyzetére, igényeire vonatkozóan konkrét segítségnyújtási javaslatok kidolgozása, pontos helyzetkép kialakítása, - esélyegyenlőség megvalósítása
Tevékenységek (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- adatgyűjtés kérdőívvel, honlapon, házi orvosok, gyógyszerészek, egészségügyi intézmények segítségével, helyzetfelmérés - összegyűjtött adatok feldolgozása, javaslatok, segítségnyújtási módok kidolgozása - a célcsoport tájékoztatása a segítő szervezetekről, lehetőségekről, intézményekről -, az egészséges emberek érzékenyítése az irányukba már gyerekkortól kezdve, kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel foglalkozó intézményekkel,
Résztvevők és felelős	Felelős: Friedrich Péter - jegyző • Önkéntesek • Házi orvos • Szociális ügyintéző • Családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársa
Partnerek	A résztvevők
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2014.12.31.- adatgyűjtés K: 2015.07.31. – adatok feldolgozása H: 2016. 03.31.- adatok értékelése
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávú), valamint fenntarthatósága	-fogyatékosok száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, házi orvosi nyilvántartás, későbbiekben foglalkoztatottság növekedése - adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás, intézkedési tervek készítése
Kockázatok és csökkentésük eszközei	- nem lehet felderíteni minden fogyatékkal élő a településen, érdektelenség, nem megfelelő érzékenyítés, humán és technikai erőforrás hiánya - kapcsolattartás a célcsoporttal, a velük foglalkozó intézményekkel, szervezetekkel, egészségügyi szolgáltatókkal.
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

Intézkedés címe:	Akadálymentes közterületek
Feltárt probléma (kiinduló értékekkel)	Közterületek akadálymentessége nem megoldott, a szociális és egyéb ellátások hozzáférésehez, ügyintézéshez
Célok - Általános megfogalmazás és rövid-, közép- és hosszú távú időegységekre bontásban	Közterületek akadálymentesítése - folyamatos akadálymentesítési intézkedések
Tevékenység (a beavatkozás tartalma) pontokba szedve	- pályázatok, források, kivitelezők felkutatása - akadálymentesítés a közterületeken
Résztvevők és felelős	Felelős: Friedrichné Fazekas Mária - polgármester • Önkormányzat • Kisebbségi önkormányzatok • Önkéntesek • Civil szervezetek
Partnerek	Nemzetiségi önkormányzat
Határidő(k) pontokba szedve	R: 2015.09.30. előkészítés K: 2015 után megvalósítás H: 2017.12.31-ig fizikai akadálymentesítés a közterületeken
Eredményességi mutatók és annak dokumentáltsága, forrása (rövid, közép és hosszútávon), valamint fenntarthatósága	akadálymentesített utak a településen, esélyegyenlőség megvalósulása a fogyatékkal élők önálló ügyintézési lehetőségeiben
Kockázatok és csökkentésük eszközei	Kockázat: anyagi fedezet nem áll rendelkezésre Csökkentése: pályázati lehetőségek figyelése, felkutatása
Szükséges erőforrások	Pénzügyi és humán

2. Összegző táblázat - A Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Terve (HEP IT)

3. melléklet a 2/2012. (VI. 5.) EMMI rendelethez

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J
Intézkedés sorszáma	Az intézkedés címe, megnevezése	A helyzetelemzés és következtetéseiben feltárt esélyegyenlőségi probléma megnevezése	Az intézkedéssel elérni kívánt cél	A célkitűzés összhangja egyéb stratégiai dokumentumokkal	Az intézkedés tartalma	Az intézkedés felelőse	Az intézkedés megvalósításának határideje	Az intézkedés eredményességét mérő indikátor(ok)	Az intézkedés megvalósításához szükséges erőforrások (humán, pénzügyi, technikai)	Az intézkedés eredményeinek fenntarthatósága
I. A mélyszegénységben élők és a romák esélyegyenlősége										
1	Munkaprogramok	A munkanélküliek száma magas	R: közfoglalkoztatottak körének meghatározása K: Közfoglalkoztatási pályázat elkészítése és beadása H: közfoglalkoztatás megvalósítása		Közfoglalkoztatási munkaprogram pályázatának elkészítése és beadása Közfoglalkoztatás megvalósítása	Friedrich Péter jegyző	2014.12.31.	közfoglalkoztatottak száma	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható

			a							
2	Újra tanulok	iskolai végzettség, piacképes szakképesítés hiánya	R: résztvevők körének meghatározása K: képzési programok megvalósítása H: végzettség megszerzésével jobb lehetőségek a munkaerőpiacon		a programba bevonandó személyek kiválasztása képzés megvalósítása	Friedrich Péter - jegyző	2014.12.31.	képzést eredményes elvégzők száma	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
3	Adatgyűjtés	nincs elegendő adat a mélyszegénységben élőkről és romákról	R: adatgyűjtés előkészítése K: adatgyűjtés lebonyolítása H: adatok kielemezése		adatgyűjtés előkészítése adatgyűjtés lebonyolítása adatok kielemezése	Friedrichné Fazekas Mária - polgármester	2014.12.31.	elkészített elemzések a célcsoportról	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
II. A gyermekek esélyegyenlősége										
1	Gyermekprogramok	Fennáll az elkallódás veszélye, kevés a kifejezetten gyermekeknek szóló	R: gyermekek igényeinek felmérése és a programok lebonyolításának felkutatása		igényfelmérés a kutatások alapján a kívánt programok kidolgozása,	Krizmájer Ádámné – óvodavezető	2014. május után, évente 3 alkalommal	A gyermekek aktívan és örömmel vesznek részt a programokban, létrejön	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható

		program	K: programok szervezése H: önszerveződés és elérése a gyermekek körében		megszervezése, folyamatos fenntartása			körükben az önszerveződés. Önkéntesek bevonásával fenntartható.		
2	Gyümölccsel és sporttal az egészségért	keveset sportolnak a gyerekek, egészségtelen táplálkozási szokások	R: szülők és gyermekek között felolvasási délután programjának kidolgozása		sport és egészséges táplálkozás programjának kidolgozása program megszervezése és lebonyolítása program fenntartása	Friedrichné Fazekas Mária - polgármester	2014.06.31. után évente kétszer	Gyermekek erőnléte nő, egészségügyi állapotuk javul, szívesen vesznek részt a programokon	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
3	Mesedél után	kifejezetten a gyermekek számára szervezett kulturális programok hiánya, olvasás népszerűtlensége	R: szülők és gyermekek között felolvasási délután programjának kidolgozása K: program megszervezése és lebonyolítása H: program fenntartása		szülők és gyermekek között felolvasási délután programjának kidolgozása program megszervezése és lebonyolítása program fenntartása	Péter Klára - faluház vezetője	2014.06.31. után évente kétszer	Gyermekek olvasás, irodalom iránti érdeklődése nő Könyvtárlátogatások száma nő	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
III. A nők esélyegyenlősége										

1	Baba-Mama klub	Nők magányérzete az inaktív időszakban, mentális problémákhoz vezethet	R: GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák igényeinek felmérése K: GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák magányérzetének csökkentése H: a klub folyamatos fenntartása		GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák igényeinek felmérése GYES-en, GYED-en lévő nők, kismamák magányérzetének csökkentése a klub folyamatos fenntartása	Bódis Mónika-védőnő	2014. 06.01 után három havonta egyszer	A célcsoport tagjai örömmel vesznek részt a klub összejövetelén, magányérzetük csökken. A klub folyamatosan fenntartható	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
2	Családi nap	Elmagányosodás a nők körében, ami családi konfliktusokhoz vezet	R: igényfelmérés K: programok lehetőségének felmérése H: programok megszervezése, lebonyolítása		Igénybevevők körének feltárása Programlehetőségek összegyűjtése programok megszervezése	Péter Klára	2014.09.31. után évente egyszer	R: anyák mentális állapotának javulása, K: programokon való aktív részvétel H: célcsoport elégedettsége nő	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
3	Nőként egészségesen	Sok olyan nő van, aki nem jár rendszeres szűrővizsgálatra	-érdeklődés felkeltésével, tájékoztatással a szűrővizsgálatokról		széleskörű tájékoztatás, reklámozás a szűrővizsgálatokkal	Bódis Mónika – védőnő	2014. 09.01-től kétfévente egyszer	-érdeklődés, jelentkezés a szűrésre -szakmailag felkészült	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható

		tra, ezért a nők körében még mindig vezető halálok a méhnyakrák, ill. az emlőrák	tok szükségességének elismerése -védőnők képzettségének ez irányú fejlesztése -minden nő legalább 3 évente vegyen részt rákszűrésen		kapcsolatosán, hogy minden nő legyen tisztában a szűrések elhanyagolásának egészségügyi következményeivel, - védőnők ez irányú képzésének és a szűrés tárgyi feltételeinek biztosítása, lebonyolítása - a szűrésen való részvétel megszervezése, szűrés, - a szűrésen kiderült egészségügyi problémák kapcsán további segítségnyújtás			védőnők vezetésével a szűrések megkezdése -a megszólított nők legalább 50 %-ának tényleges szűrése, egészség megőrzése		
4	Asszonytorna	Mozgásle	Igényfelméré		igényfelméré	Friedrichné	2014.04.01-	A nők aktívan	Pénzügyi és	Folyamatos

		hetőség hiánya egészségügyi problémákhoz vezethet	s a nők körében A torna megszervezése minél több résztvevő bevonásával A nők egészségének, erőnlétének javítása		s, megszervezése, folyamatos fenntartása	Fazekas Mária - polgármester	től havonta kétszer	és örömmel vesznek részt a programokban, erőnlétük, egészségi állapotuk javul	humán	tevékenységgel fenntartható
IV. Az idősek esélyegyenlősége										
1	Generációk közötti szakadék	A generációs szakadék problémát jelent a gyermekek és idősek együttélése során	R: gyermekek és idősek közötti generációs különbségek felkutatása és kiküszöbölése K: a két korcsoport számára közös programok szervezése H: közös programok folyamatos szervezése		gyermekek és idősek közötti generációs különbségek felkutatása és kiküszöbölése a két korcsoport számára közös programok szervezése közös programok folyamatos szervezése	Péter Klára - faluház vezetője	2014.06.01-től évente három alkalommal közös program szervezése	Az idősek és a gyermekek szívesen vesznek részt a közös programokban, kölcsönösen „tanulnak” egymástól	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható

2	Egészség es időskor	egészség ügyi problémák a betegségek késői diagnosztizálása miatt	A célcsoport megismertetése a lehetőségekkel R: Tájékozott legyen a célcsoport a szűrővizsgálatok terén K: Részt vegyenek a szűréseken H: egészségügyi helyzetük javuljon		Célcsoport egészségügyi helyzetének felmérése Egészségügyi problémáik tükrében a szűrővizsgálatok lehetőségeinek felkutatása és az adatok összegyűjtés Az elkészült adatgyűjtés közzététele a célcsoport által elérhető helyen pl: orvosi rendelő, nyugdíjas klub A vizsgálatokon való részvétel megszervezése és lebonyolítása Egészségügyi problémáik csökkentése,	Bódis Mónika-védőnő	2014. 12. 31	R: Célcsoport tájékozott a lehetőségek felől K: rendszeresen eljárnak a szűrővizsgálatokra H: egészségügyi helyzetük mérhetően javul	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
---	---------------------------	--	--	--	--	---------------------	--------------	--	-------------------	--

					kialakulásuk megelőzése					
3	Nyugdíjas klub népszerűsítése	idősek közösségbe szerveződésének hiánya ami elmagányosodáshoz vezethet	R: nyugdíjas klub népszerűsítése K: új tagok felvétele a nyugdíjas klubba H: aktív részvétel a klub életében, ezzel a magányérzet csökkentése		Nyugdíjas klub népszerűsítése A célcsoport igényeinek figyelembe vételével a nyugdíjasklub működtetése	Péter Klára	2014. 07. 01.-után heti egy alkalommal a klub működtetése	Új tagok kerülnek felvételre a nyugdíjas klubba Szívesen vesznek részt az összejövetelen A célcsoport magányérzete csökken	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható
V. A fogyatékkal élők esélyegyenlősége										
1	Fogyatékkal élők feltérképezése	Nincs elegendő adat a célcsoport nagyságáról és összetételéről, problémáikról	- adatgyűjtés a célcsoportról - begyűjtött hiányzó adatok feldolgozásával a célcsoport helyzetére, igényeire vonatkozóan konkrét segítségnyújtási javaslatok		- adatgyűjtés kérdőívvel, honlapon, háziorvosok, gyógyszerészek, egészségügyi intézmények segítségével, helyzetfelmérés - összegyűjtött adatok feldolgozása, javaslatok,	Friedrich Péter - jegyző	2016. 03.31.	- fogyatékosok száma, különböző fogyatékosági kategóriákba sorolás ismerete, háziorvosi nyilvántartás, későbbiekben foglalkoztatottság	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható

			kidolgozása, pontos helyzetkép kialakítása, - esélyegyenlőség megvalósítása		segítségnyújtási módok kidolgozása - a célcsoport tájékoztatása a segítő szervezetekről, lehetőségekről, intézményekről -, az egészséges emberek érzékenyítése az irányukba már gyerekkortól kezdve, kapcsolatfelvétel a fogyatékkal élőkkel foglalkozó intézményekkel,			növekedése - adatfrissítés, aktualizálás, kapcsolattartás, intézkedési tervek készítése		
2	Akadálymentes közterületek	Közterületek akadálymentessége nem megoldott, a szociális és	Közterületek akadálymentesítése - folyamatos akadálymentesítés		- pályázatok, források, kivitelezők felkutatása -	Friedrichné Fazekas Mária – polgármester	2017.12.31	akadálymentesített utak a településen, esélyegyenlőség	Pénzügyi és humán	Folyamatos tevékenységgel fenntartható

		egyéb ellátások hozzáférésh ez, ügyintézéshe z	esítési intézkedések		akadályment esítés a közterületek en			megvalósulás a a fogyatékkal élők önálló ügyintézési lehetőségeib en		
--	--	---	-------------------------	--	---	--	--	--	--	--

3. Megvalósítás

A megvalósítás előkészítése

Önkormányzatunk az általa fenntartott intézmények vezetői számára feladatul adja és ellenőrzi, a településen működő nem önkormányzati fenntartású intézmények vezetőit pedig partneri viszony során kéri, hogy a Helyi Esélyegyenlőségi Programot valósítsák meg, illetve támogassák.

Önkormányzatunk azt is kéri intézményeitől és partnereitől, hogy vizsgálják meg, és a program elfogadását követően biztosítsák, hogy az intézményük működését érintő, és az esélyegyenlőség szempontjából fontos egyéb közszolgáltatásokat meghatározó stratégiai dokumentumokba és iránymutatásokba épüljenek be és érvényesüljenek az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó azon kötelezettségek, melyek az önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjában részletes leírásra kerültek.

Önkormányzatunk elvárja, hogy intézményei a Helyi Esélyegyenlőségi Program Intézkedési Tervében szereplő vállalásokról, az őket érintő konkrét feladatokról intézményi szintű akcióterveket és évente cselekvési ütemterveket készítsenek.

Önkormányzatunk a HEP kidolgozására és megvalósítására, továbbá értékelésére, ellenőrzésére és az ennek során nyert információk visszacsatolására, valamint a programba történő beépítésének garantálására Helyi Esélyegyenlőségi Programért Felelős Fórumot hoz létre és működtet.

A fentiekkel kívánjuk biztosítani, hogy az HEP IT-ben vállalt feladatok településünkön maradéktalanul megvalósuljanak.

A megvalósítás folyamata

A Helyi Esélyegyenlőségi Programban foglaltak végrehajtásának ellenőrzése érdekében HEP Fórumot hozunk létre.

A HEP Fórum feladatai:

- az HEP IT megvalósulásának figyelemmel kísérése, a kötelezettségek teljesítésének nyomon követése, dokumentálása, és mindezekről a település képviselő-testületének rendszeres tájékoztatása,
- annak figyelemmel kísérése, hogy a megelőző időszakban végrehajtott intézkedések elősegítették-e a kitűzött célok megvalósulását, és az ezen tapasztalatok alapján esetleges új beavatkozások meghatározása
- a HEP IT-ben lefektetett célok megvalósulásához szükséges beavatkozások évenkénti felülvizsgálata, a HEP IT aktualizálása,
- az esetleges változások beépítése a HEP IT-be, a módosított HEP IT előkészítése képviselő-testületi döntésre

- az esélyegyenlőséggel összefüggő problémák megvitatása
- a HEP IT és az elért eredmények nyilvánosság elé tárása, kommunikálása

Az esélyegyenlőség fókuszban lévő célcsoportjaihoz és/vagy kiemelt problématerületekre a terület aktorainak részvételével tematikus munkacsoportokat alakítunk az adott területen kitűzött célok megvalósítása érdekében. A munkacsoportok vezetői egyben tagjai az Esélyegyenlőségi Fórumnak is, a munkacsoportok rendszeresen (minimum évente) beszámolnak munkájukról az Esélyegyenlőségi Fórum számára. A munkacsoportok éves munkatervvel rendelkeznek.

A HEP Fórum működése:

A Fórum legalább évente, de szükség esetén ennél gyakrabban ülésezik.

A Fórum működését megfelelően dokumentálja, üléseiről jegyzőkönyv készül.

A Fórum javaslatot tesz az HEP IT megvalósulásáról készített beszámoló elfogadására, vagy átdolgoztatására, valamint szükség szerinti módosítására.

A HEP Fórum egy-egy beavatkozási terület végrehajtására felelőst jelölhet ki tagjai közül, illetve újabb munkacsoportokat hozhat létre.

Monitoring és visszacsatolás

A Helyi Esélyegyenlőségi Program megvalósulását, végrehajtását a HEP Fórum ellenőrzi, és javaslatot készít a HEP szükség szerinti aktualizálására az egyes beavatkozási területek felelőseinek, illetve a létrehozott munkacsoportok beszámolóinak alapján.

Nyilvánosság

A program elfogadását megelőzően, a véleménynyilvánítás lehetőségének biztosítása érdekében nyilvános fórumot hívunk össze.

A véleményformálás lehetőségét biztosítja az Helyi Esélyegyenlőségi Program nyilvánosságra hozatala is, valamint a megvalósítás folyamatát koordináló HEP Fórum első ülésének mihamarabbi összehívása.

A nyilvánosság folyamatos biztosítására legalább évente tájékoztatjuk a program megvalósításában elért eredményekről, a monitoring eredményeiről a település döntéshozóit, tisztségviselőit, az intézményeket és az együttműködő szakmai és társadalmi partnerek képviselőit.

A HEP Fórum által végzett éves monitoring vizsgálatok eredményeit nyilvánosságra hozzuk a személyes adatok védelmének biztosítása mellett. A nyilvánosság biztosítására az önkormányzat honlapja, a helyi média áll rendelkezésre. Az eredményekre felhívjuk a figyelmet az önkormányzat és intézményeinek különböző rendezvényein, beépítjük kiadványainkba, a tolerancia, a befogadás, a hátrányos helyzetűek támogatásának fontosságát igyekszünk megértetni a lakossággal, a támogató szakmai és társadalmi környezet kialakítása érdekében.

Kötelezettségek és felelősség

Az esélyegyenlőséggel összefüggő feladatokért az alábbi személyek/csoportok felelősek:

A Helyi Esélyegyenlőségi Program végrehajtásáért az önkormányzat részéről a polgármester felel.:

- Az ő feladata és felelőssége a HEP Fórum létrejöttének szervezése, működésének sokoldalú támogatása, az önkormányzat és a HEP Fórum közötti kapcsolat biztosítása.
- Folyamatosan együttműködik a HEP Fórum vezetőjével.
- Felelősségi körébe tartozó, az alábbiakban felsorolt tevékenységeit a HEP Fórum vagy annak valamely munkacsoportjának bevonásával és támogatásával végzi. Így
 - o Felel azért, hogy a település minden lakója és az érintett szakmai és társadalmi partnerek számára elérhető legyen a Helyi Esélyegyenlőségi Program.
 - o Figyelemmel kíséri azt, hogy az önkormányzat döntéshozói, tisztségviselői és intézményeinek dolgozói megismerik és követik a HEP-ben foglaltakat.
 - o Támogatnia kell, hogy az önkormányzat, illetve intézményeinek vezetői minden ponton megkapják a szükséges felkészítést és segítséget a HEP végrehajtásához.
 - o Kötelessége az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben meg tennie a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményezni, és a jogsértés következményeinek elhárításáról intézkedni

A HEP Fórum vezetőjének feladata és felelőssége:

- a HEP IT megvalósításának koordinálása (a HEP IT-ben érintett felek tevékenységének összehangolása, instruálása),
- a HEP IT végrehajtásának nyomon követése,
- az esélyegyenlőség sérülésére vonatkozó esetleges panaszok kivizsgálása az önkormányzat felelőssével közösen
- a HEP Fórum összehívása és működtetése.

A település vezetése, az önkormányzat tisztségviselői és a települési intézmények vezetői

- felelősek azért, hogy ismerjék az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásokat, biztosítsák a diszkriminációmentes intézményi szolgáltatásokat, a befogadó és toleráns légkört, és megragadjanak minden alkalmat, hogy az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteiket bővítő képzésen, egyéb programon részt vegyenek.
- Felelősségük továbbá, hogy ismerjék a HEP IT-ben foglaltakat és közreműködjenek annak megvalósításában.
- Az esélyegyenlőség sérülése esetén hivatalosan jelezzék azt a HEP IT kijelölt irányítóinak.
- Az önkormányzati intézmények vezetői intézményi akciótervben gondoskodjanak az Esélyegyenlőségi Programban foglaltaknak az intézményükben történő maradéktalan érvényesüléséről.

Minden, az önkormányzattal és annak intézményeivel szerződéses viszonyban álló, számukra szolgáltatást nyújtó fél felelőssége, hogy megismerje a HEP IT-t, magára nézve kötelezőként kövesse azt, és megfeleljen az elvárásainak, amelyre vonatkozó passzust a jövőben bele kell foglalni a szerződésbe. Szükséges továbbá, hogy a jogszabály által előírt feladat-megosztás, együttműködési kötelezettség alapján a települési önkormányzattal kapcsolatban álló szereplők ismerjék a HEP-ot, annak megvalósításában aktív szerepet vállaljanak. (Ld. pl. a köznevelési intézmények fenntartása és működtetése.)

Érvényesülés, módosítás

Amennyiben a kétévente előírt – de ennél gyakrabban, pl. évente is elvégezhető - felülvizsgálat során kiderül, hogy a HEP IT-ben vállalt célokat nem sikerül teljesíteni, a HEP Fórum 30 napon belül jelentést kér a beavatkozási terület felelősétől, amelyben bemutatja az indikátorok teljesülése elmaradásának okait, és a beavatkozási tevékenységek korrekciójára, kiegészítésére vonatkozó intézkedési tervjavaslatát annak érdekében, hogy a célok teljesíthetők legyenek. A HEP Fórum a beszámolót a benyújtástól számított 30 napon belül megtárgyalja és javaslatot tesz az önkormányzat képviselőtestületének a szükséges intézkedésekre.

A program szándékos mulasztásból fakadó nem teljesülése esetén az HEP IT végrehajtásáért felelős személy intézkedik a felelős(ök) meghatározásáról, és – szükség esetén – felelősségre vonásáról.

Az egyenlő bánásmód elvét sértő esetekben az HEP IT végrehajtásáért felelős személy megteszi a szükséges lépéseket, vizsgálatot kezdeményez, és intézkedik a jogsértés következményeinek elhárításáról.

Az HEP IT-t mindenképp módosítani szükséges, ha megállapításaiban lényeges változás következik be, illetve amennyiben a tervezett beavatkozások nem elegendő módon járulnak hozzá a kitűzött célok megvalósításához.

4. Elfogadás módja és dátuma

I. A Palotabozsok község Helyi Esélyegyenlőségi Programjának szakmai és társadalmi vitája megtörtént. Az itt született észrevételeket a megvitatást követően a HEP Intézkedési Tervébe beépítettük.

III. Ezt követően Palotabozsok község képviselő-testülete a Helyi Esélyegyenlőségi Programot (melynek része az Intézkedési Terv) megvitatta és 41/2013 (XII.13.) számú határozatával elfogadta.

Mellékletek:

2013.12.13.



Friedrichné Fazekas Mária

Friedrichné Fazekas Mária
polgármester

A Palotabozsok Önkormányzat Helyi Esélyegyenlőségi Programjának partnerei ismerik a Helyi Esélyegyenlőségi Programot, és annak megvalósításában tevékenyen részt kívánnak venni.

2013.12.13

Friedrich Péter

Friedrich Péter

2013.12.13

Péter Klára

Péter Klára

2013.12.13.

Bódis Mónika

Bódis Mónika

HEP elkészítési jegyzék⁸

NÉV ⁹	HEP részei ¹⁰										Aláírás ¹¹
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	
Friedrichné Fazekas Mária	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Friedrichné Fazekas Mária
Friedrich Péter	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Friedrich Péter
Péter Klára	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Péter Klára
Krizmájer Ádámné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Krizmájer Ádámné
Bódis Mónika	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Bódis Mónika
Guszmán Józsefné	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	RÉTE	Guszmán Józsefné

8

Ez a jegyzék – mint a HEP melléklete – szakmailag is bizonyítja, hogy a HEP széleskörű egyetértésen és közös munkán alapul, és nem kizárólagosan egy „partneri aláírással” igazolt dokumentum

9

A jegyzék soronként jelöli a HEP elkészítési folyamatban résztvevő személyeket, intézményeket, partnereket.

10

A jegyzék oszlopaiba kerülnek a HEP egyes tartalmi részei, ahol az adott betű karikázásával jelezni lehet, hogy az adott személy, intézmény, partner az elkészítésben részt vett, észrevételezett, támogatta, ellenezte.

R= részt vett, É= észrevételezte, T=támogatta, E= ellenezte.

11

Az adott partner aláírásával hitelesíti a sorban jelölt részvételét a HEP elkészítési folyamatban.

Palotabozsok Község Önkormányzatának Képviselő –testülete

Jegyzőkönyvi kivonat

Készült Palotabozsok Község Önkormányzat Képviselő– testülete 2013. december 13- án megtartott ülésének jegyzőkönyvéből:

Palotabozsok Község Önkormányzata Képviselő-testülete 41/2013. (XII. 13.) Kt. Sz. határozata

Palotabozsok Község Önkormányzat képviselő testülete Palotabozsok Község 2013-2018 időszakra vonatkozó Helyi Esélyegyenlőségi Programját jóváhagyólag elfogadta.

Határidő: azonnal

Felelős : Friedrichné Fazekas Mária polgármester

Kmf.

Friedrichné Fazekas Mária sk.
polgármester



Friedrich Péter sk.
jegyző

Hiteles kivonat!

Palotabozsok, 2013. december 13.

A kivonat hitelül:

Friedrich Péter
jegyző

